ThS. CÙ MINH NHẬT

3

Học đệm ORGAN

Tiết điệu: Slow Rock (6/8 Ballad) Slow Blues Boston 8Beat Soul Bossa Nova

- CD đệm mẫu tất cả các bài hát trong sách
- Giới thiệu lý thuyết và cách ứng dụng hòa âm
- Có ích cho nhóm nhạc tập hòa tấu

CD-ROM tặng kèm theo sách

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

HUY HOANG

ThS. CÙ MINH NHẬT

Học đệm ORGAN

3

Tiết điệu: Slow Rock (6/8 Ballad)
Slow Blues, Boston, 8Beat, Soul, Bossa Nova

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC

HỌC ĐỆM ORGAN

Tiết điệu

Slow Rock (6/8 Ballad), Slow Blues,

Boston, 8Beat, Soul, Bossa Nova

***

Chúng tôi đã thực hiện các nghĩa vụ về tác quyền. Xin mời tác giả của các ca khúc có tên trong sách liên hệ với Trung tâm bảo vệ quyền tác giả âm nhạc Việt Nam để nhận nhuận bút.

Trân trọng cảm ơn!

BIÊN MỤC TRÊN XUẤT BẢN PHẨM CỦA THƯ VIỆN QUỐC GIA VIỆT NAM

Cù Minh Nhật

Học đệm organ / Cù Minh Nhật. - H. : Âm nhạc ; Công ty Văn hoá Huy Hoàng. - 30cm + 1 CD

Phụ lục: tr. 134-140

Ph.3: Tiết điệu Boston, Slow Rock, Blues, 8Beat, Pop, Soul, Bosa Nova. - 2015. - 148tr.

ISBN 9786049100420

1. Đàn organ 2. Đệm nhạc

786.5147 - dc23

ANH0007p-CIP

LỜI GIỚI THIỆU

Organ điện tử không thuần túy là một nhạc cụ, nó là sản phẩm của công nghệ điện tử hiện đại. Theo xu hướng phát triển mạnh mẽ của công nghệ, Organ điện tử ngày càng được tích hợp thêm nhiều tính năng mới. Thực tế, một cây đàn Organ điện tử cao cấp có thể tạo ra hiệu quả âm thanh gần như một dàn nhạc nhẹ.

Mặc dù có chức năng đệm hát rất nổi trội nhưng cho đến nay, chưa có nhiều tài liệu hướng dẫn cách đệm Organ điện tử một cách hiệu quả.

Xin trân trọng giới thiệu đến các bạn yêu thích cây đàn này bộ tài liệu "**Học đệm Organ**" do ThS. Cù Minh Nhật biên soạn. Bộ sách gồm 4 phần, lần lượt hướng dẫn học đệm hầu hết các tiết điệu nhạc nhẹ thông dụng.

Với những người học đệm, có thể nói đây là bộ sách rất thiết thực, vì mỗi bài đệm đều được trình bày sinh động trong **CD-ROM** tặng kèm. Điều này giúp học viên hình dung cụ thể hầu hết các vấn đề đệm hát: từ cách chọn và cài đặt các dữ liệu (tiết tấu, âm sắc, tốc độ,...); ghi nhớ các nét giai điệu và hợp âm đệm; cho đến sự mường tượng khái quát về bố cục bài đệm (nhạc dạo, cách đảo trống cuối câu nhạc hoặc đoạn nhạc, cách dẫn nhấn, cách kết bài,...)

Mặc dù bộ sách chia làm nhiều phần nhưng không phải phần sau khó hơn phần trước, mà mỗi phần đều khởi đầu từ trình độ cơ bản và chuyên biệt về cách đệm một số tiết điệu nhất định.

Chúc các bạn luyện tập thu được nhiều kết quả!

PGS. TS. **Trịnh Hoài Thu**
Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

CHỨC NĂNG CHÍNH CỦA ĐÀN ORGAN ĐIỆN TỬ VÀ CÁCH ĐIỀU CHỈNH PHỤC VỤ CHO PHẦN ĐỆM

1. Tiết điệu

1.1. Khái niệm tiết điệu

Trong nhạc nhẹ, tiết điệu được hiểu là sự chuyển động có quy luật và có chu kỳ của nhạc cụ chơi phần đệm, trong đó bộ gõ thường đóng vai trò xương sống kết hợp cùng các loại nhạc cụ khác như: Violin, Trumpet, Guitar Lead, Guitar Bass, kèn Saxophone,... Organ điện tử thường có tính năng ưu việt là mô phỏng từng nhạc cụ trong dàn nhạc thành các tiết điệu đệm khá hoàn chỉnh. Đàn nhãn hiệu YAMAHA dùng từ *STYLE* (có nghĩa là *phong cách, kiểu cách*) để chỉ tiết điệu, còn đàn CASIO ký hiệu là *RHYTHM* (có nghĩa là *tiết tấu*).

Trên mặt đàn Organ điện tử, phía bên trái màn hình hiển thị, tiết điệu thường được phân nhóm theo phong cách âm nhạc như: Pop, Rock, March, Jazz, Dance, Hip-Hop, Latin, R&B, Country,...

Để có thể nhanh chóng tìm được tiết điệu mong muốn, trong quá trình sử dụng đàn, bạn cần để ý xem các tiết điệu thuộc nhóm phong cách âm nhạc nào và ghi nhớ, chẳng hạn như tiết điệu *Chachacha, Rumba, Samba,...* thường đặt ở nhóm ***Latin***; các tiết điệu *Techno, Disco* thường đặt ở nhóm ***Dance***; các tiết điệu *Country Pop, Country Rock* thường đặt ở nhóm ***Country***,... Ngoài ra, các bạn cũng cần biết rằng do diện tích mặt đàn và đồng hồ hiển thị có hạn nên các tên tiết điệu có thể được viết tắt, chẳng hạn *Country Pop* thường viết tắt là *C. Pop*, *Country Rock* thường viết tắt là *C. Rock*,...

1.2. Các nút chức năng điều chỉnh tiết điệu

- ***MAIN***: Nút chức năng dùng để thay đổi tiếng nhấn. Phần lớn các loại đàn phím điện tử thường có cấu tạo hai *MAIN A* và *MAIN B* cho mỗi tiết tấu, trong đó *MAIN B* có tiếng nhấn của tiết tấu trống mạnh mẽ cùng âm hưởng nhạc nền dầy dặn hơn *MAIN A*. Các ca khúc thường có cấu trúc hai đoạn (a, b), trong đó đoạn b (điệp khúc) thường là cao trào của bản nhạc. Vì vậy, ở đoạn thứ nhất người ta thường dùng *MAIN A*, đoạn cao trào dùng *MAIN B*. Hiện nay, một số loại đàn có cấu tạo bốn *MAIN*, các bạn sẽ thấy mức độ tiếng nhấn của tiếng trống và âm hưởng dầy dặn của dàn nhạc sẽ tăng dần từ *MAIN A* (rất nhẹ) -> B (bình thường) -> C (mạnh vừa) -> D (mạnh). Sự phong phú đó

càng giúp người chơi dễ dàng chọn lựa *MAIN* thích hợp với tính chất của từng đoạn nhạc, nhất là đối với những bài nhạc có cấu trúc nhiều đoạn nhạc. Nếu bạn quen dùng loại đàn có hai *MAIN* mà chuyển sang loại đàn mới có bốn *MAIN* thì cần lưu ý là *MAIN A* và *MAIN B* của đàn cũ tương ứng với *MAIN B* và *MAIN C* của đàn mới. Riêng với ca khúc thiếu nhi, phần lớn thường chỉ có cấu trúc một đoạn, chúng ta có thể thay đổi *MAIN* khi giai điệu của bài ca nhắc lại nhiều lần và không nên dùng *MAIN D* vì tiếng nhấn của nó thường đảo phách và phần nhạc nền quá dày.

• ***FILL IN***: Nút chức năng dùng để đảo trống (dồn trống) vào những chỗ nghỉ dài cuối mỗi câu nhạc, đoạn nhạc. Chức năng *FILL IN* có tác dụng: tạo cảm giác mới cho người nghe, là sự nối tiếp "ngọt ngào" giữa các *MAIN*, báo hiệu sự thay đổi tính chất âm nhạc trong giai đoạn kế tiếp, đưa bản nhạc lên cao trào,... Chức năng đảo trống (*FILL IN*) thường được tích hợp chung với chức năng thay đổi tiếng nhấn (*MAIN*) trong cùng một nút bấm, ví dụ chức năng *FILL A/MAIN A* sẽ nằm chung trong một nút bấm. Như vậy, với các loại đàn có hai *MAIN* thì sẽ có *FILL A* và *FILL B*, còn với các loại đàn có bốn *MAIN* thì sẽ có *FILL A, FILL B, FILL C* và *FILL D*. Lưu ý rằng khi nhấn các nút đảo trống, cần nhấn vào phách đầu tiên hoặc chậm nhất vào phách thứ hai của nhịp (3/4, 4/4, 6/8,...).

• ***AUTO FILL***: Nút chức năng này thường chỉ có ở một số loại đàn thế hệ mới, được dùng để ngắt sự tích hợp hai chức năng thay đổi tiếng nhấn và đảo trống (*MAIN* và *FILL IN*). Chẳng hạn, khi ta muốn đảo trống kết hợp cùng lúc với thay đổi tiếng nhấn thì trước đó phải nhấn nút *AUTO FILL* cho đèn bật sáng. Nếu muốn thay đổi tiếng nhấn mà không cần đảo trống thì chỉ việc tắt *AUTO FILL*.

• ***BREAK***: có tác dụng gần giống với chức năng đảo trống (*FILL IN*), là nút chức năng chứa đựng một vài kiểu dẫn nhấn đặc biệt, đặc trưng ở một số tiết điệu nhất định như Tango, Rumba,... Nút chức năng này không phổ biến, thường chỉ có ở một số loại đàn hiệu YAMAHA. Nếu trong bản nhạc ta gặp ký hiệu *BREAK*, mà đàn bạn đang sử dụng không có chức năng trên thì có thể dùng nút *FILL IN* để thay thế.

• ***INTRO***: Nhạc dạo tự động. Ở một số loại đàn, người chơi còn có thể tùy chọn một trong nhiều câu dạo dài, ngắn khác nhau. Tuy nhiên, nhạc dạo tự động thường không phù hợp với giai điệu của các ca khúc Việt.

• ***SYNC START***: Nút chức năng dùng để chờ khởi động tiết tấu. Bạn chỉ nhấn vào nút này khi mọi thao tác chuẩn bị cho một bài nhạc đã hoàn tất.

• ***START/STOP***: Khởi động/Dừng lại (tiết tấu).

• ***SYNC STOP***: Nút chức năng dùng để ngắt tạm thời tiết tấu khi tay trái không giữ hợp âm. Đây là chức năng dùng để mô phỏng kiểu dằn nhấn (tutti) dàn nhạc.

• ***ENDING***: Nhạc kết thúc tự động. Ở một số loại đàn, bạn còn có thể tùy chọn một trong ba câu nhạc kết dài, ngắn khác nhau.

1.3. Các chế độ nhạc đệm và cách khởi động

Trên đàn Organ điện tử thường phổ biến một số chế độ đệm sau đây:

+ Chế độ *SINGLE FINGER* (thường gọi là chế độ bấm *ngón đơn*). Chế độ này cho phép bạn bấm rút gọn, thay vì mỗi hợp âm ta phải bấm ba nốt trở lên cách quãng nhau thì ở chế độ này chỉ cần bấm nhiều nhất là ba phím liền kề. Tuy nhiên, bạn cần lưu ý là chế độ *SINGLE FINGER* chỉ bấm được ba loại hợp âm là trưởng, thứ và bảy (át).

+ Chế độ *FINGER* (thường gọi là chế độ bấm *ngón kép*). Đặt chế độ này, bạn cần phải bấm gần như đầy đủ các nốt trong hợp âm. Nó cho phép ta bấm nhiều loại hợp âm ở thể nguyên gốc.

+ Chế độ *MULTI FINGER* cho phép bạn bấm theo cả hai cách bấm SINGLE *FINGER* và *FINGER* nhưng vẫn cho kết quả như nhau. Tốt nhất, người học đệm nên đặt chế độ *MULTI FINGER* (nếu có). Đây là chế độ hai trong một, vừa có thể bấm được các thế bấm ngón đơn, vừa có thể bấm được các thế bấm ngón kép.

+ Chế độ *FINGER ON BASS* cho phép bấm nhiều loại hợp âm ở thể nguyên gốc cũng như mọi thể đảo âm trầm của hợp âm.

Để cài đặt chế độ đệm bạn tìm nút *ACMP* và chọn một chế độ bấm hợp âm nhất định. Khi đã hoàn tất, hãy chuẩn bị khởi động tiết tấu bằng cách nhấn nút *SYNC/ START*. Sự sẵn sàng thể hiện qua trạng thái nhấp nháy đèn của nút bấm hoặc nhấp nháy trên góc màn hình hiển thị.

2. Âm sắc

2.1. Khái niệm âm sắc

Âm sắc là từ hay dùng để chỉ tiếng của các nhạc cụ, âm thanh, tiếng động hỗ trợ được mã hoá. Âm sắc ở đàn YAMAHA ký hiệu là *VOICE*, đàn CASIO ký hiệu là *TONE*.

Bên cạnh khả năng mô phỏng, bắt chước âm sắc của nhiều loại nhạc cụ thật như: Piano, Guitar, Violin,... thì Organ điện tử còn có thêm những *âm sắc ảo* (không giống với tiếng của bất cứ loại nhạc cụ nào) dùng để chơi các dòng nhạc như: Hip-Hop, R&B, Dance,...

Trên mặt đàn phím điện tử, phía bên phải màn hình hiển thị, âm sắc cũng thường được phân nhóm theo nhạc cụ như: Piano, E. Piano (Piano điện tử), Strings, Guitar & Bass, Saxophone, Organ, Trumpet, Brass,...

Để có thể nhanh chóng tìm được âm sắc mong muốn, trong quá trình sử dụng đàn, bạn cần để ý xem các âm sắc thuộc nhóm nào và ghi nhớ, chẳng hạn:

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ kèn gỗ trong dàn nhạc giao hưởng như: Piccolo, Flute, Oboe, Clarinet, Bassoon thường nằm ở nhóm **Flute & Woodwind**.

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ kèn đồng trong dàn nhạc giao hưởng như: Trumpet, French Horn, Trombone, Tuba thường nằm ở nhóm **Trumpet**.

+ Âm sắc các nhạc cụ thuộc bộ dây trong dàn nhạc giao hưởng như: Violin, Viola, Cello, Contrabass thường nằm ở nhóm **Strings**.

+ Âm sắc điện tử (tiếng ảo), ví dụ: Sun Bell, Fantasia,... Các âm sắc này có thể nằm trong cùng một nhóm hoặc rải rác ở nhiều nhóm khác nhau.

+ Âm sắc của các tiếng động thường gặp trong cuộc sống như tiếng sóng biển, tiếng suối chảy, tiếng kêu của các loài động vật,... có thể nằm tập trung ở một nhóm âm sắc hoặc nằm ở một chức năng nào đó tách biệt khỏi khu vực âm sắc chẳng hạn như *MULTI PAD*.

Ngoài ra, các bạn cũng cần lưu ý các âm sắc có thể được viết tắt, chẳng hạn: Trumpet thường viết tắt là **Trump.**, Trombone thường viết tắt là **Trb.**, Strings thường viết tắt là **Str.**, Piano thường viết tắt là **Pno.**, Guitar thường viết tắt là **Gtr.**, Saxophone thường viết tắt là **Sax.**,...

**** Lưu ý:*** Khi dùng âm sắc giả tiếng nhạc cụ nào thì ta nên hiểu rõ tính năng của các nhạc cụ đó để cố gắng thể hiện và phát huy được các đặc tính cơ bản của nó, chẳng hạn nếu chơi tiếng Piano ta cần cắm thêm pedal (bàn đạp) để phát huy các nét chạy diatonic, chromatic; hoặc rải hợp âm (appe) tạo nên các đường lướt, đuổi ấn tượng ở âm vực trung và cao,... Ở một số đàn Organ điện tử cao cấp, âm sắc Guitar còn giả được tiếng vuốt ngón tay trên dây, ta cũng nên nghiên cứu khai thác đặc trưng này,...

2.2. Các nút chức năng điều chỉnh âm sắc

• *VOICE VOLUME*: Nút chức năng dùng để điều chỉnh âm lượng lớn nhỏ của âm sắc, có vai trò giúp ta cân đối âm lượng giữa âm sắc và tiết điệu đệm.

• *VOICE OCTAVE*: Nút chức năng dùng để đưa cao độ của âm sắc lên hay xuống từ một đến hai quãng tám (còn gọi là bát độ).

• *DUAL* (tiếng đôi): Tính năng này cho phép bạn chơi đồng thời hai tiếng trên bàn phím, chẳng hạn khi bạn đang chơi tiếng Piano mà muốn có thêm tiếng của cả dàn dây kèm theo thì hãy nhấn nút *DUAL* và chọn tiếng Strings để ghép chung. Tiếp đó, bạn còn có thể tìm các nút *DUAL VOLUME* để điều chỉnh âm lượng lớn nhỏ hoặc nút *DUAL OCTAVE* để điều chỉnh bát độ của phần tiếng đôi nhằm pha trộn hai âm sắc với nhau sao cho cân đối hài hòa nhất.

Muốn khai thác tốt tính năng này, bạn còn phải có những hiểu biết nhất định về các tính năng nhạc cụ và phong cách nhạc. Việc pha trộn âm sắc hợp lý sẽ giúp khắc họa một cách sinh động hình tượng của tác phẩm. Trong bộ sách này, chúng tôi sử dụng ký hiệu dấu (+) để chỉ việc pha âm sắc, ví dụ: **Piano + Strings**, **Flute + Strings**, **Flute + Pan Flute**,...

• *HARMONY*: Nút chức năng dùng để trợ giúp hoà âm. Nhấn vào nút này, chúng ta chỉ cần đánh một nốt nhưng lại phát ra nhiều nốt chồng quãng ba, quãng năm, quãng sáu, quãng tám,... tuỳ theo sự cài đặt của bạn.

• *TOUCH*: Nút chức năng dùng để thay đổi mức độ nhạy cảm của phím đàn.

• *PITCH BEND*: Nút chức năng dùng để rung, nhéo, luyến, láy âm sắc. Đây là công cụ hỗ trợ đắc lực để bạn tạo nên những giai điệu luyến láy. *PITCH BEND* thường nằm ở rìa bên trái của đàn cho nên khi muốn dùng nút chức năng này, bạn phải tận dụng rất nhanh khoảng thời gian mỗi lúc tay trái không phải bấm hợp âm để gạt cần nhéo luyến lên, luyến xuống tuỳ theo cảm giác âm nhạc của mình. Tuy nhiên, bạn cũng **không nên lạm dụng** *PITCH BEND* một cách tuỳ tiện mà phải hiểu về tính năng của các loại nhạc cụ, chẳng hạn khi đang dùng âm sắc Piano, Accordion,... bạn tuyệt đối không được dùng *PITCH BEND* vì trên thực tế những loại nhạc cụ này không thể luyến láy giống bất cứ kiểu luyến nào của *PITCH BEND*. Người ta thường dùng *PITCH BEND* để giả tiếng những nhạc cụ dây gảy, dây kéo hay các loại kèn và đặc biệt, để tạo hiệu quả gần giống như giai điệu của các nhạc cụ dân tộc.

3. Cách cài đặt dữ liệu chuẩn bị phần đệm

Sau khi đã chuẩn bị xong tiết tấu, âm sắc,... việc bạn cần làm là ghi vào bộ nhớ của đàn để lấy ra sử dụng một cách thuận tiện nhất.

Bộ phận ghi nhớ dữ liệu được ký hiệu bằng chữ *REGISTRATION MEMORY*. Nó thường gồm các nút chức năng chính sau:

- ***MEMORY***: Bộ ghi nhớ.
- ***REGIST***: Nơi đăng ký và lưu trữ dữ liệu.
- ***REGIST BANK***: Ngân hàng dữ liệu.

Lưu ý: Tùy cấu tạo bộ nhớ của mỗi loại đàn mà có số lượng ngân hàng dữ liệu nhiều ít khác nhau. Để tiện cho việc sử dụng, các ngân hàng thường được đánh số thứ tự, ví dụ: *BANK 1, BANK 2, BANK 3,*... Để tránh nhầm lẫn khi truy cập, ở một số loại đàn bạn còn có thể nhấn vào nút *RENAME* để đặt tên cho các ngân hàng. Mỗi ngân hàng thường có từ hai *REGIST* trở lên.

Khi các thông số đã được điều chỉnh đúng với ý định, bạn có thể lưu vào đàn bằng cách nhấn nút *MEMORY* cùng lúc với một *REGIST* bất kỳ mà bạn chọn. Tương tự, bạn làm theo quy trình như trên để ghi nhớ vào các *REGIST* tiếp theo. Khi đã ghi nhớ đầy đủ các *REGIST* trong một ngân hàng (*REGIST BANK*), bạn có thể đặt lại tên để thuận tiện cho mỗi lần sử dụng. Sau đó, ta lại tiếp tục chuyển sang một *REGIST BANK* khác để lựa chọn và lưu giữ các thông tin cần thiết khác. Có thể phân nhóm và đặt tên các *REGIST BANK* theo các phong cách âm nhạc khác nhau, chẳng hạn: có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách dân ca, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách Rock, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát nhạc Dance, có ngân hàng phục vụ cho việc chơi các bài hát mang phong cách Jazz,...

- ***FREEZ***: Nút chức năng dùng để khoá không cho tiết tấu thay đổi mỗi khi thay đổi *REGIST*. Khi đệm cho một bài hát, bạn thường chỉ cần đến một tiết tấu nhưng lại cần dùng nhiều âm sắc. Như đã nói ở trên, mọi dữ liệu cần thiết trong đó có cả âm sắc và tiết tấu được ghi nhớ trong các *REGIST*, bởi vậy, khi chuyển âm sắc, có thể tiết tấu mà ta vô tình ghi nhớ sẽ tự động chuyển theo. Cho nên, trước khi đệm hát, ta phải nhấn *FREEZ* để khóa tiết tấu (trừ trường hợp bài hát cần nhiều tiết tấu). Trong quá trình học, bạn cần rèn luyện thói quen bật chức năng *FREEZ* trước khi tập đệm đàn.

MỘT SỐ LƯU Ý QUAN TRỌNG

1. Các thuật ngữ dùng trong bản nhạc

Để tránh triệt để sự nhầm lẫn, trong cuốn sách này, các thuật ngữ được phân loại và trình bày với các kiểu font chữ khác nhau, chia làm 3 loại:

- Các thuật ngữ âm nhạc được in thường, đậm, nghiêng, chẳng hạn: ***nhạc dạo, nhạc kết, nhịp tự do, vào nhịp, rall.*** (chậm lại), ***rit.*** (kìm nhịp lại), ***a tempo*** (trở lại tốc độ ban đầu,...

- Tên các nút chức năng của đàn được in hoa, đậm, nghiêng, chẳng hạn: ***MAIN B, FILL A, STOP, INTRO*** (nhạc dạo tự động), ***ENDING*** (nhạc kết tự động),... Cần lưu ý rằng trong bộ sách này chúng tôi dùng đàn YAMAHA PSR-910 để thực hiện CD đệm mẫu cho nên tên các tiết điệu, âm sắc và các nút chức năng đều của loại đàn này.

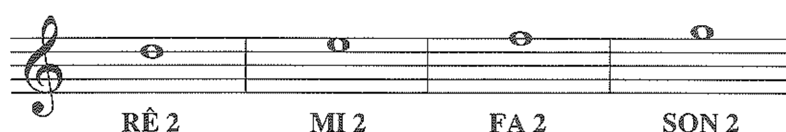
- Tên âm sắc của các nhạc cụ hoặc nhóm nhạc cụ được in thường, đậm, thẳng, chẳng hạn: **Piano, Nylon Guitar, Violin, Strings,...**

2. Về việc chọn tốc độ

Chúng ta thường nghe cùng một bài hát có ca sĩ hát với tiết tấu nhanh, ca sĩ khác hát với tốc độ chậm. Việc chọn tốc độ (tempo) phụ thuộc vào nhiều yếu tố, quan trọng nhất là sắc thái tình cảm của tác phẩm và ý đồ nghệ thuật của tác giả sáng tác. Ngoài ra, nó cũng có thể thay đổi đáng kể do ý đồ của nhạc sĩ phối khí khi chọn tiết tấu, chẳng hạn với phong cách nhạc Dance, tốc độ thường khá nhanh. Trong cuốn sách này, khi gợi ý để bạn chọn tốc độ, chúng tôi không chỉ căn cứ vào những yếu tố nghệ thuật mà còn căn cứ vào các yếu tố sư phạm và tính phổ cập. Bởi vậy, trong quá trình tập hoặc biểu diễn, bạn có thể thay đổi tăng giảm một chút tốc độ tùy theo cảm nhận âm nhạc của mình.

3. Về việc chọn giọng, dịch giọng

Cấu tạo giọng hát của mỗi người mỗi khác, có thể lên cao nhất và xuống thấp nhất trong một tầm cữ nhất định, người ta thường gọi khoảng cách âm thanh cao-thấp đó là *âm vực*. Trong bộ sách này, tông giọng được biên soạn thường có ít dấu hóa để các bạn dễ học và **thường phù hợp với đa số giọng nam và giọng nữ có sử dụng kỹ thuật giả thanh.** Vì vậy, đa số bài hát được biên soạn với giai điệu cao nhất là nốt MI 2. Tuy nhiên, khi lựa chọn tông giọng theo tiêu chí ít dấu hóa theo khóa thì nốt cao nhất trong giai điệu các bài hát không đồng nhất, có thể sẽ xuất hiện một số bài hát giai điệu cao nhất nốt RÊ 2, hoặc có bài giai điệu cao nhất nốt FA 2 hoặc SON 2,...

Nếu tông giọng trong sách không phù hợp, bạn có thể khai thác nút chức năng *TRANSPOSE* theo hướng dẫn cụ thể trong từng bài hoặc tham khảo thêm mục ***Hướng dẫn cách dịch giọng*** trong cuốn "**Học đệm piano cơ bản- phần 2**" của tác giả Song Minh để hiểu một cách tường tận, từ đó chủ động phản ứng nhanh trong mọi tình huống.

4. Về kinh nghiệm xử lý khi người hát bị chệch nhịp

Trên đàn Organ điện tử, trừ các tiết tấu nhịp phân ba (3/8, 3/4, 6,8,...) còn lại phần lớn các tiết nhịp phân đôi đều quy về nhịp 4/4. Như vậy, khi giai điệu bài hát về kết, trọng âm một số bài hát nhịp 2/4 có thể sẽ không trùng phách 1 của tiết điệu đệm. Nếu không tính toán một điểm rơi trọng âm hợp lý cho tiết điệu đệm thì trong trường hợp đệm đàn cho người khác hát (hoặc thu âm phần đệm), khi bạn nhấn nút *FILL IN*, trọng âm của tiếng đảo trống sẽ rơi không thống nhất giữa những lần giai điệu nhắc lại, dẫn đến việc bắt vào bài hát có thể bị chệch choạc hoặc chệch nhịp. Để giúp người học đệm khắc phục một phần tình huống này, chúng tôi thường chuyển soạn các bài hát nhịp 2/4 sang nhịp 4/4. Sự co giãn một chút về trường độ (so với bản nhạc gốc) ở những chỗ nghỉ dài cuối phần nhạc dạo, câu nhạc, đoạn nhạc hoặc cuối bài hát sẽ giúp cho trọng âm của tiết tấu đảo trống rơi vào một điểm thống nhất giữa những lần giai điệu nhắc lại (nhưng không nhất thiết rơi vào phách mạnh ở ô nhịp đầu tiên). Nếu bạn để ý trên bản

nhạc sẽ thấy mặc dù trước đó câu dạo đã kết thúc bằng hợp âm chủ nhưng khi bắt vào bài hát, chúng tôi vẫn ghi nhắc lại một lần nữa hợp âm ấy. Đó chính là điểm rơi hợp lý nhất của tiết tấu phần đệm. Với trường hợp giai điệu của bài hát không bắt đầu bằng hợp âm chủ thì hợp âm kế tiếp với hợp âm cuối cùng phần nhạc dạo chính là trọng âm hợp lý của tiết tấu phần đệm. Tuy nhiên, vì nhiều lý do khác nhau nên không phải bài hát nào chúng tôi cũng có thể uốn nắn được bài nhạc về nhịp 4/4. Bởi vậy, người học cần hiểu rõ điều này và chủ động khắc phục (chẳng hạn như ra hiệu: gật đầu, nhún mình, vẫy tay, bắt nhịp,...) để người hát bắt vào bài không bị chệch nhịp.

Ở cuối một số phần nhạc dạo, chúng tôi ký hiệu thêm dấu nhấn (>). Khi gặp dấu nhấn, tay phải người đệm đàn cần nhấn mạnh hợp âm để người hát chú ý bắt vào đúng nhịp. Chúng ta nên tập chính xác, kỹ lưỡng chi tiết này để sau mỗi lần dạo nhạc, người hát nghe đến chỗ nhấn mạnh sẽ có cảm giác phần nhạc dạo đã kết thúc và dễ dàng bắt vào bài hát hơn. Ngoài ra, với một số loại đàn có nút chức năng *SYNE STOP*, học viên nên tập chi tiết mô phỏng kiểu dằn nhấn (tutti) của dàn nhạc để người hát có thể bắt vào ca khúc một cách dễ nhất. Nút chức năng *SYNE STOP* thường nằm rất gần khu vực bấm hợp âm và tiết tấu chỉ tạm thời bị ngắt nếu bàn tay nhấc hoàn toàn ra khỏi khu vực bấm hợp âm. Vì vậy, trong khoảnh khắc ngắn ngủi, ngón cái tay trái của bạn vẫn cần phải giữ một nốt trong hợp âm để cho tiết tấu tiếp diễn, một ngón tay khác nhanh nhẹn nhoài tới nhấn nút *SYNE STOP*, tiếp đó cả hai tay nhấc lên rồi cùng lúc nhấn mạnh hợp âm và âm hình tiết tấu cần tutti. Sau thao tác này, tay trái người đệm đàn cần sẵn sàng đón đầu phách mạnh đầu tiên của bài hát hoặc câu hát. Nếu tập thành thạo kỹ năng này, việc bắt vào của người hát sẽ khá trôi chảy và an toàn. Không những thế, nếu trong khi biểu diễn trên sân khấu, người hát bất ngờ chệch nhịp, người đệm có thể chủ động đón đầu nhịp, kịp thời sửa chữa lỗi sai nhịp để việc biểu diễn không bị gián đoạn.

DẪN NHẬP

Mặc dù có thể có kỹ thuật ngón tương đối tốt nhưng nhiều người học Organ không thể tự đệm được các bài hát mà mình yêu thích. Để có được kỹ năng đệm hát, ngoài những kiến thức về lý thuyết âm nhạc còn phải rèn luyện kỹ năng nghe hòa thanh, dịch giọng, ngẫu hứng,... Do đó, người học đệm đều phải bắt đầu từ việc từng bước cải thiện các kỹ năng âm nhạc của mình.

Đọc được bản nhạc (*thị tấu*) là điều kiện tối thiểu để bạn tiếp cận được với nội dung của cuốn sách. Nếu chưa thông thạo, bạn có thể tham khảo cuốn **"Tự học nhạc lý cơ bản"** do nhóm tác giả *Tiến sĩ* Phạm Phương Hoa, Trương Ngọc Bích, Cù Minh Nhật biên soạn.

Nếu trong việc học đệm Guitar, người ta thường dùng cùi chỏ thúc vào thùng đàn thay cho tiếng trống; gảy vào phần trầm thay cho guitar bass; gảy vào các dây phía dưới tạo hợp âm (accord), kết hợp giữa hai bàn tay tạo ra tiếng nhấn thay cho tiếng trống dây của bộ gõ,... thì ở đàn Organ điện tử, nhiệm vụ của người chơi khá đơn giản, chỉ cần khởi động một tiết điệu và bấm hợp âm cho chính xác là đã tạo nên kết cấu cơ bản của phần đệm, bởi vì mỗi tiết điệu đều đã được lập trình để có thể thay thế cho cả dàn nhạc. Việc còn lại của người đệm là tập chơi tốt phần nhạc dạo, vừa hát (hoặc nghe hát) rồi phản xạ bấm hợp âm và chơi các nét nhạc phụ họa có tính dẫn dắt cho phần đệm thêm phong phú.

Khi muốn học đệm một bài hát trong sách, ta phải bắt đầu từ việc lắng nghe nhiều lần phần đệm mẫu trong CD để ghi nhớ loại tiết tấu đệm, phần nhạc dạo, các giai điệu và âm sắc đệm, cách nhấn nút đảo trống (*FILL A* hoặc *FILL B*) hoặc thay đổi tiếng nhấn (*MAIN*), cách dẫn nhấn (nếu có), cách kết bài,...

Sau đó ta tiến hành cài đặt các dữ liệu để chuẩn bị cho một bài đệm, quy trình như sau:

- Chọn tiết tấu (*STYLE*) và đặt chế độ cho phần đệm (*ACMP*).
- Chọn âm sắc (*VOICE*) và căn chỉnh âm lượng, độ vang, pha trộn,...
- Chọn tốc độ (*TEMPO*).
- Chọn *MAIN A, B,...*
- Dịch giọng (*TRANSPOSE*) nếu cần.

Khi việc cài đặt đã hoàn tất, khởi động tập luyện bằng cách vừa hát giai điệu ở dòng thứ nhất vừa chơi các giai điệu mang tính dẫn, lót ở dòng thứ hai. Để giúp các bạn hình dung hòa âm của mỗi bài đệm, trong cuốn sách này, chúng tôi trình bày như sau:

VỀ QUÊ NGOẠI

Nhạc và lời: Hàn Châu
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Flute + Pan Flute — Em — G

Nhạc dạo...

5 Am — C — Bm

9 Em — Dulcimer — D — Bm

13 Em *FILL A* — 𝄋 Em

Anh xin mời em đi về miền
Qua bao ngày thơ kỷ niệm mộng
Em vui nhiều không khi mặt trời

16 G — Am

quê xa lắc lơ, nơi quê hương anh có hàng dừa
mơ anh đã đi, bao nhiêu năm qua chẳng về làng
lên trên khóm tre, con chim xinh xinh nó chuyền cành

Dulcimer

Hãy quan sát ví dụ trích đoạn bài *Về quê ngoại* ở trên và lưu ý:

- Trong phần *nhạc dạo* (có thể là cả ở phần *nhạc nối* hoặc *nhạc kết*) vì không có giai điệu lời ca nên chúng tôi thường biểu thị bằng một dòng nhạc, phía trên ghi kiểu tiếng nhấn (***MAIN B***), các hợp âm phần đệm (**Em, G, Am, C, Bm, D**,...), tên các âm sắc (**Flute + Pan Flute, Dulcimer**),...

- Kết thúc phần nhạc dạo, xuất hiện hai dòng nhạc liên kết với nhau:

+ Dòng nhạc thứ nhất là phần giai điệu lời ca của ca khúc. Tất cả hợp âm và các ký hiệu thuộc về phần xử lý tiết tấu (*START, STOP, MAIN A, MAIN B, FILL A, FILL B,...*) đều được ghi ở dòng nhạc thứ nhất và giao cho tay trái phụ trách. Sau khi khởi động tiết

động tiết điệu, tay trái cần bấm các hợp âm đệm theo đúng tiến trình chuyển động của giai điệu bài hát và nhấn nút điều khiển.

+ Dòng nhạc thứ hai chúng tôi gọi là các ***giai điệu đệm***, còn nếu tồn tại dưới dạng chồng nốt thì gọi là ***hợp âm đệm***, chúng có vai trò dẫn dắt, đối đáp, pha màu,... làm cho giai điệu và hòa âm của tác phẩm thêm phong phú, sinh động. Dòng nhạc thứ hai giao cho tay phải phụ trách, sát phía trên hoặc phía dưới dòng nhạc này có ghi tên âm sắc các nhạc cụ cũng do tay phải nhấn nút điều khiển.

- Khi hai dòng nhạc liên kết xuất hiện, những nốt cuối cùng của phần nhạc dạo có thể được chuyển đến dòng thứ hai nhường chỗ cho giai điệu lời ca ở dòng thứ nhất (xem ví dụ trang bên ta thấy tại ô nhịp 13.

Tóm lại, cùng với việc hát lời ca, hai tay ta cần phối hợp nhanh chóng để không làm ảnh hưởng đến nhịp độ đang diễn ra đều đặn của tiết tấu đệm. Nếu chưa thuộc giai điệu bài hát, trước khi tập đệm, bạn cần tập xướng âm riêng cho thật thuộc, còn phần lời ca chúng ta có thể ghi nhớ sau.

Trước mắt, chúng ta hãy thị tấu một cách máy móc, có nghĩa là trên bản nhạc có nốt nào, chúng ta chơi đúng như vậy (hát giai điệu trên dòng nhạc thứ nhất và chơi phần đệm ở dòng nhạc thứ hai một cách tương đối chính xác).

Ngẫu hứng có logic là tố chất quan trọng nhất đối với người học đệm nên chúng tôi luôn mong muốn các bạn không ngừng tìm tòi, sáng tạo để mỗi bài đệm sinh động và "ra chất" hơn.

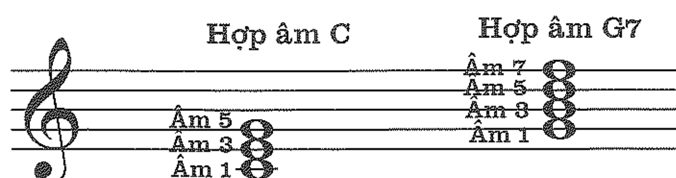
Sau khi tìm hiểu về hệ thống hợp âm (trang bên), chúng ta sẽ đi vào tập đệm một số bài hát quen thuộc. Phần đệm thể hiện trong bộ sách và CD mẫu bước đầu giúp bạn mường tượng ra những vấn đề cơ bản trong việc học đệm các tiết tấu thông dụng. Dĩ nhiên, muốn rèn luyện bất cứ một kỹ năng phản xạ nào, chúng ta cũng đều phải trải qua quá trình luyện tập kiên trì, bền bỉ, trải nghiệm qua sự đa dạng, phong phú của nhiều tác phẩm, nhiều phong cách âm nhạc khác nhau. Mong rằng bạn đọc sẽ quan tâm tới các phần tiếp theo của bộ sách. Những bài hát hay còn nhiều trong khi dung lượng của bộ sách có hạn, bởi vậy, nếu được bạn đọc đón nhận, ngoài 4 phần của bộ sách, chúng tôi sẽ tiếp tục cho ra đời bộ sách "**Thực hành đệm Organ**" theo chủ đề (dự kiến gồm 4 phần) với các tình khúc bất hủ hoặc đang thịnh hành, không trùng lặp với các tác phẩm đã biên soạn. Chúng tôi mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc để các cuốn sách tiếp theo được hoàn thiện hơn. Hòm thư góp ý: **minhnhat76@gmail.com**

Chúc bạn luyện được nhiều kỹ năng và phản xạ nhanh nhạy để có thể ứng biến đệm tốt trong mọi tình huống!

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG ĐÔ TRƯỞNG

Để đệm cho ca khúc, người ta cần dùng đến các hợp âm vì nó là nền tảng quan trọng của mỗi bài đệm. Như chúng ta đã biết, hợp âm là sự kết hợp cùng một lúc ba âm thanh trở lên theo một quy luật nhất định. Có rất nhiều loại hợp âm khác nhau, thông dụng nhất thường có cấu tạo từ ba đến bốn âm.

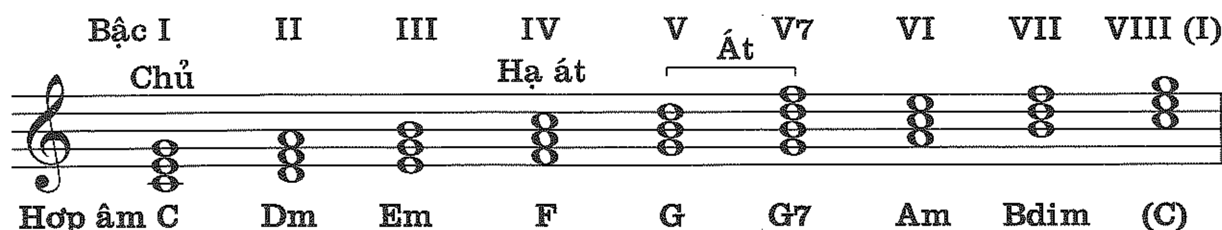
Ví dụ:

Với mỗi loại hợp âm, bạn cần ghi nhớ cấu tạo quãng và thành phần các âm trong hợp âm, ở cả thể gốc và các thể đảo của chúng. Khi gặp những hợp âm mình chưa biết, bạn xem phần *Phụ lục* ở cuối sách hoặc có thể tham khảo mục *Hợp âm và cách thành lập* trong cuốn "**Học đệm piano cơ bản**- phần 1" của tác giả Song Minh. Khi nắm vững cấu tạo của các hợp âm thông dụng, bạn mới dần dần ghi nhớ mở rộng nhiều loại khác.

Chúng ta sẽ khởi đầu học đệm với các ca khúc giọng ĐÔ trưởng. Trước hết, các bạn nên hiểu về hệ thống hợp âm của giọng ĐÔ trưởng và chuẩn bị các thế bấm hợp âm cho đúng.

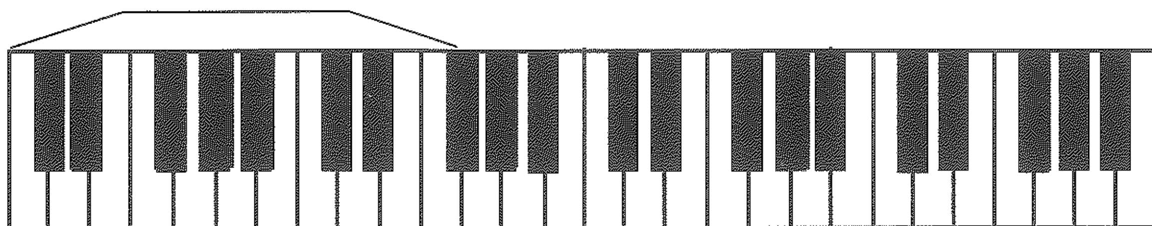
Trên bảy bậc của giọng ĐÔ trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng ĐÔ trưởng (trừ hợp âm **Bdim**):

Ta thấy, hợp âm ĐÔ trưởng (C) tạo nên bởi ba âm: ĐÔ - MI - SON. Khi đặt chế độ ngón kép (*FINGER*), với hợp âm C ta sẽ có ba cách bấm: ĐÔ - MI - SON, MI - SON - ĐÔ hoặc SON - ĐÔ - MI.

Ở hầu hết các loại đàn Organ điện tử, khu vực bấm hợp âm thường được mặc định trong một khoảng bàn phím bên trái của đàn.

Khu vực bấm hợp âm phần đệm

Dẫu có thể cài đặt mở rộng hơn, nhưng khu vực phần đệm có hạn nên với mỗi hợp âm ta cần chọn thế bấm thuận tiện nhất, dựa trên nguyên tắc khoảng cách giữa các hợp âm không quá xa để khi chuyển từ hợp âm này sang hợp âm khác, các ngón tay vừa thuận lợi vừa đảm bảo tính thẩm mỹ mà việc đệm đàn nói chung không bị phân tán.

Trong cơ cấu hợp âm giọng ĐÔ trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **C**	Hợp âm **F**	Hợp âm **G**	Hợp âm **G7**
5 2 1	5 3 1	5 3 1	5 4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Em**	Hợp âm **Fm**	Hợp âm **Am**
5 2 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1

**** Bạn cần biết:***

- Ở giọng ĐÔ trưởng, các hợp âm **C**, **F**, **G7** (hoặc **G**) là những hợp âm chính, trong đó **C** gọi là *hợp âm chủ*; **F** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); **G7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**C**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**F**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**G7**) và *hợp âm át* (**G**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Nếu xếp hòa thanh theo tiêu chí đúng và đơn giản thì chỉ cần ba hợp âm chính: **C, F, G7 (G)** là có thể đệm cho bất cứ bài hát nào giọng ĐÔ trưởng. Tuy nhiên, sự phong phú về hòa thanh phần đệm góp phần hết sức quan trọng cho hiệu quả thể hiện của mỗi bài hát. Ngoài ba hợp âm chính, các hợp âm còn lại là các hợp âm phụ nhưng cũng được dùng khá phổ biến.

- Hợp âm **Fm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át* thứ, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^b là âm LA^b (xem bài *Việt Nam quê hương tôi* cuốn số 1). Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng ĐÔ trưởng phải có âm LA^b thì mới xếp hợp âm **Fm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt (xem *Bài tango cho em*, *Bóng chiều xưa* cuốn số 1). Hợp âm **Fm** nói riêng, các hợp âm khác nói chung là phương tiện dùng để pha màu hòa âm cho mỗi tác phẩm. Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**G7 -> C**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 16, giọng ĐÔ trưởng thường dùng các hợp âm: **C, Dm, Em, F, G (G7), Am**. Ngoài hợp âm chủ **C**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Dm, Em, F, G, Am**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **A7 -> Dm** (xem bài *Xuân và tuổi trẻ* cuốn số 1, *Lên đàng* cuốn số 2, *Bài thánh ca buồn* trang 20, *Hai mùa No-el* trang 24).

- **B7 -> Em**

- **C7 -> F** (xem bài *Happy birthday* cuốn số 1, *Hai mùa No-el* trang 24, nhạc dạo bài *Không còn mùa thu* trang 88).

- **D7 -> G** (xem bài *Ai lên xứ Hoa đào* cuốn số 1, *Hai mùa No-el* trang 24, *Không còn mùa thu* trang 88).

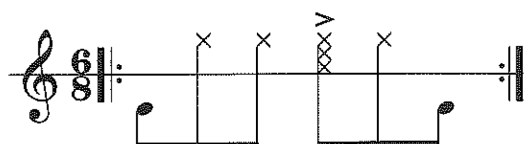
- **E7 -> Am** (xem *We wish you a merry Christmas* cuốn số 1, *Bài thánh ca buồn* trang 20, *Không còn mùa thu* trang 88).

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

Lưu ý: Tên bài hát trích dẫn nếu ghi số trang là những bài hát nằm trong cuốn sách này, tên bài hát không ghi số trang là những bài hát nằm trong các phần khác của cùng bộ sách "Học đệm Organ", chúng tôi viết vắn tắt là cuốn số 1, cuốn số 2,...

TIẾT ĐIỆU SLOW ROCK

Slow Rock là tiết điệu khá thông dụng, thích hợp với việc đệm nhiều ca khúc Việt. Cấu trúc tiết tấu của Slow Rock thuộc loại nhịp 6/8. Dưới đây là mô phỏng âm hình cơ bản nhất của tiết điệu Slow Rock.

**** Chú thích:***

- Các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum* của bộ gõ.
- Các nốt câm biểu thị cho tiếng *hi-hat cymbal* của bộ gõ.
- Các chồng nốt câm biểu thị cho tiếng *snare drum* của bộ gõ.

Với tiết tấu âm nhạc nhẹ nhàng, dàn trải, Slow Rock thường dùng để đệm cho các ca khúc trữ tình nhịp 6/8 hoặc 12/8. Trên đàn Organ điện tử, các dạng tiết điệu Slow Rock thường nằm ở nhóm Ballad và có tên gọi gắn với thể loại Ballad như 6/8 Ballad, 12/8 Ballad, 6/8 Modern,... Khi đệm với tiết điệu Slow Rock, người chơi cần chọn những âm sắc có tính chất trữ tình như: nhóm kèn Saxophone, nhóm Guitar, nhóm đàn dây,... Bên cạnh đó, nên thể hiện các giai điệu và hòa âm đệm với cường độ êm ái (***p*** hoặc ***mp***) cùng với sắc thái liền tiếng (legato).

BÀI THÁNH CA BUỒN
Track 1

Nhạc và lời: Nguyễn Vũ
Soạn phần đệm: Minh Nhật

C *MAIN B* Rock Sax — Dm — Em — Am — Dm

Nhạc dạo...

4 Em — A7 — Dm — G7 — C — F

FILL A

7 C — G7 — C

Bài thánh ca đó còn nhớ không em,______
(Cùng nhau quỳ dưới chân Chúa cao) sang,______

Harmonica

9 Am — F — Em

No - el năm nào chúng mình có_ nhau.______
xin cho đôi mình suốt đời có_ nhau.______

11 A7 — Dm — G

Long lanh sao trời đẹp thêm môi mắt, áo trắng em bay như cánh thiên
Vang trong đêm lạnh bài ca Thiên Chúa, khẽ hát theo câu "đêm thánh vô...

13 1. C F G7

thần, ngọt môi hôn dưới tháp chuông ngân.

1.

15 FILL A G7 2. C F G7

Cùng nhau quỳ dưới chân Chúa cao... ...cùng", ôi giọng hát em mênh mang

2.

17 C F C FILL B

buồn. Rồi mùa giá buốt cũng qua

Strings

19 G E7 Am F

mau, lời hẹn đầu ai nhớ dài lâu. Rồi một chiều áo trắng phai

21 Em Dm G C

màu, em qua cầu xác pháo bay sau. Lời nguyện cầu Chúa có nghe

23 Dm E7 Am A7

không? Sao bây giờ mình hoài xa vắng? Bao nhiêu đêm Chúa xuống dương

25 Dm G7 C F

gian, bấy nhiêu lần anh nhớ người yêu.

FILL A

27 C G7 C

Rồi những đêm thánh đường đón No - el,

Harmonica

29 Am F Em

lang thang qua miền giáo đường dấu yêu.

31 A7 Dm G

Tiếng thánh ca buồn vang trong đêm tối, nhớ quá đi thôi giọng hát ai

33 C G7 C F

buồn, "đêm thánh vô cùng" lạnh giá hồn tôi.

35 C Dm G

Tiếng thánh ca buồn vang trong đêm tối, nhớ quá đi thôi giọng hát ai

37 C Dm G7 C F C

buồn, "đêm thánh vô cùng" lạnh giá hồn tôi.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và **lưu ý** khi đệm bài ***Bài thánh ca buồn***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **6/8 Slow Rock** hoặc **6/8 Modern**
- ***TEMPO***: ♩. = 63
- ***VOICE (TONE)***: **Rock Sax, Strings,...**

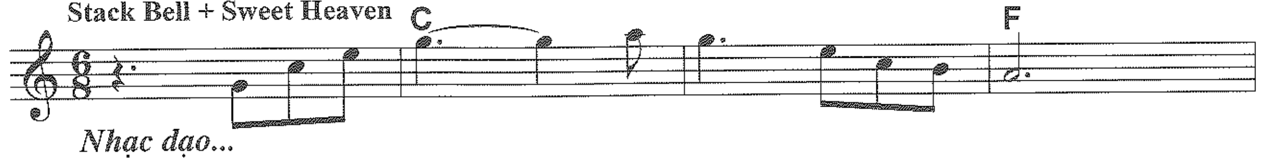
- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, điều chỉnh độ cao-thấp bằng nút chức năng *TRANSPOSE*, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

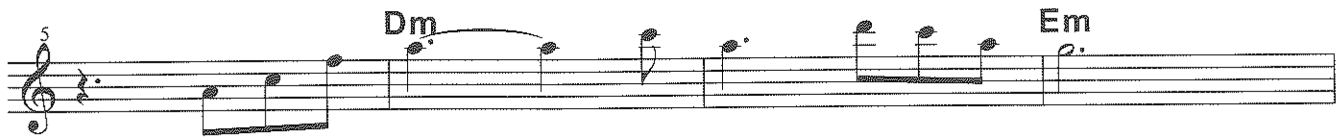
- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17.

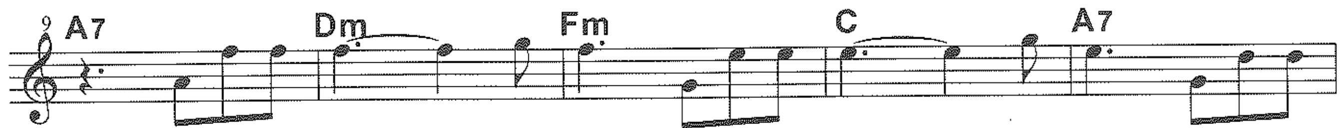
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Tiếng thánh ca buồn... ...lạnh giá hồn tôi"* thêm 1 lần để kết.

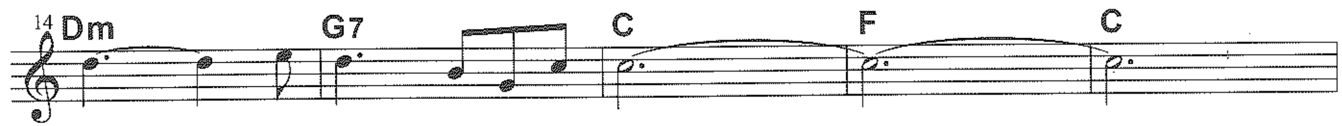
HAI MÙA NO-EL
Track 2

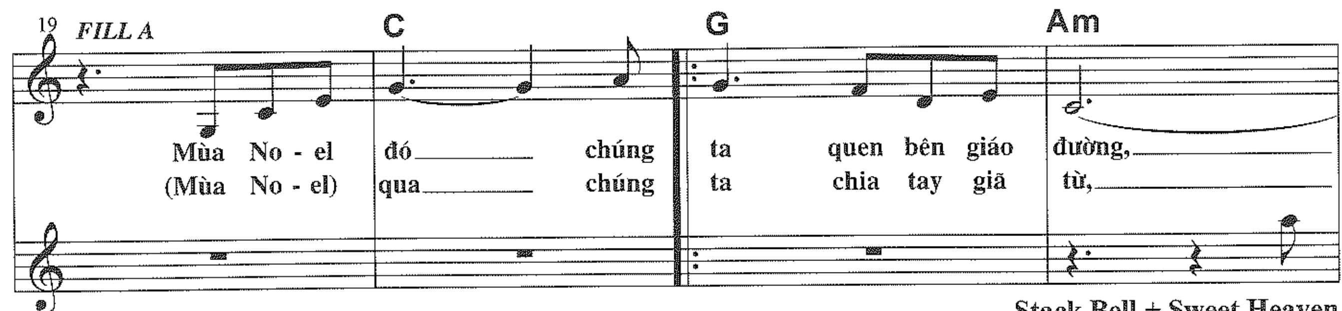
Nhạc và lời: Nguyễn Vũ
Soạn phần đệm: Minh Nhật

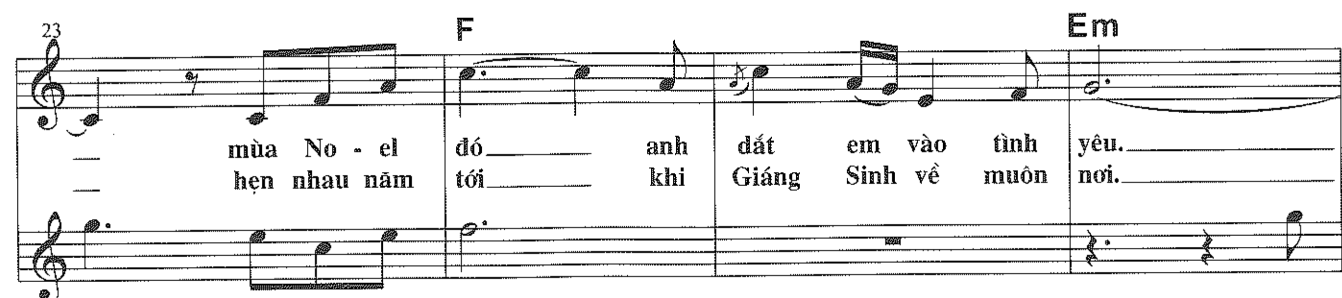

27 A7 Dm G C

— Quỳ bên hang sâu nghe lời kinh thánh vang cầu, nhìn
— Mình trao cho nhau hoa lồng nhẫn cưới thiệp hồng, dìu

31 Am 1. Dm D7 G

nhau không nói nên câu, vì biết nói nhau gì đâu.
nhau xem lễ đêm...

1.

35 *FILL A* 2. Dm G

— Mùa No - el qua chúng... ...đông, bên nhau muôn đời em

2.

39 C C7 *FILL B* F Dm

ơi. Nhưng nay mùa No - el đến rồi từng

Strings

44 G C Dm Em

đêm anh thức nguyện cầu, cầu cho hai đứa thương nhau.

48 G F C

— Đêm nay___ giáo đường vang tiếng kinh cầu,___ nơi

52 C7 F D7 G F

xưa mình anh đứng___ không thấy bóng em đâu.___

57 G *FILL A* C G Am

— Nửa đêm tan lễ___ bước anh bơ vơ trở về,___

Stack Bell + Sweet Heaven

62 F Em

— chợt nghe nước mắt___ rơi ướt trên bờ môi khô.___

66 A7 Dm G C

— Rồi No - el qua___ bao mộng ước cũng qua rồi,___ gặp

70 Am Dm G C

nhau cũng để thương đau,_____ yêu nhau sao đành xa nhau._____

74 A7 Dm G

_ Rồi No - el qua_____ bao mộng ước cũng qua_

77 C Am Dm G *FILL B*

rồi,_____ gặp nhau cũng để thương đau,_____ yêu nhau

81 G C F C

sao đành xa nhau._____

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Hai mùa No-el***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **6/8 Slow Rock** hoặc **6/8 Modern**
- ***TEMPO***: ♩. = 64
- ***VOICE*** (***TONE***): **Stack Bell + Sweet Heaven, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt RÊ 2, có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; - 2 –> - 5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17.

- Có thể trình diễn ca khúc theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 (từ điệp khúc- nhịp 38 trở đi) – nhắc lại câu cuối "*Rồi No-el qua... ...sao đành xa nhau*" thêm 1 lần để kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG LA THỨ

Trên bảy bậc của giọng LA thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng LA thứ:

Bậc I	II	III	IV	V	V7	VI	VII	VIII (I)
Chủ			Hạ át	Át				
Hợp âm Am	B dim	C	Dm	Em	E7	F	G	(Am)

Trong cơ cấu hợp âm giọng LA thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Am**	Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Em**	Hợp âm **E7**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 3 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Bdim**	Hợp âm **C**	Hợp âm **F**	Hợp âm **G**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**
5 4 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1

**** Bạn cần biết:***

- Ở giọng LA thứ, các hợp âm **Am**, **Dm**, **E7** (hoặc **Em**) là những hợp âm chính, trong đó **Am** gọi là *hợp âm chủ*; **Dm** gọi là *hợp âm hạ át*; **E7** gọi là *hợp âm bảy át.*

- *Hợp âm chủ* (**Am**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Dm**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**E7**) và *hợp âm át thứ* (**Em**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**Em**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng LA thứ tự nhiên do giai điệu có âm SON♮ (xem bài *Hoa cau vườn trầu* cuốn số 1, *Mùa hè xanh* cuốn số 2). *Hợp âm bảy át* (**E7**) hình thành trong giọng LA thứ hòa thanh hoặc LA thứ giai điệu do có âm bậc VII#- âm SON# (xem bài *Tuyết rơi* cuốn số 1, *Hãy hát lên* cuốn số 2). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng LA thứ thường có cả âm SON♮ và SON# trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Em** và **E7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Em7** thay thế cho **Em** hoặc **E** thay thế cho **E7** (xem bài *Tango dĩ vãng* cuốn số 1). Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**E7 -> Am**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 28, giọng LA thứ thường dùng các hợp âm: **Am, Bdim, C, Dm, Em (E7), F, G**. Ngoài hợp âm chủ **Am**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**C, Dm, E, F, G**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **G7 -> C** (xem bài *Mùa xuân đầu tiên* cuốn số 1, *Một cõi đi về* trang 30 có chỗ chuyển **G -> C** gần giống như trường hợp **G7 -> C**).

- **A7 -> Dm** (xem bài *Một thời để nhớ, Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ* cuốn số 2, *Một cõi đi về* trang 30, *Tình cha* trang 34).

- **B7 -> E** (xem bài *Búp bê không tình yêu, Một thời để nhớ, Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ* cuốn số 2 có một số chỗ chuyển **B7 -> E7** gần giống như trường hợp **B7 -> E**).

- **C7 -> F** (các bài *Mùa hè xanh, Hãy hát lên, Búp bê không tình yêu, Một thời để nhớ* cuốn số 2; bài *Một cõi đi về* trang 30, bài *Tuổi đời mênh mông* trang 116 đều có chỗ chuyển **C -> F** gần giống như trường hợp **C7 -> F**).

- **D7 -> G**

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

MỘT CÕI ĐI VỀ
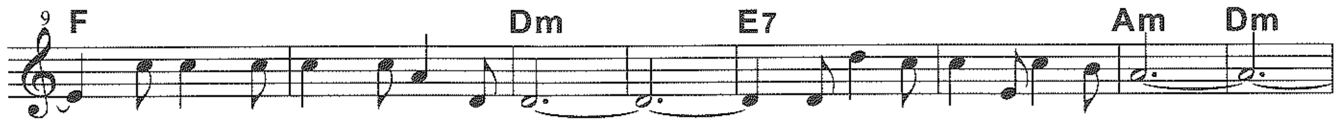
Track 3

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B

Alto Sax Am Dm Am

Nhạc dạo...

17 Am *FIILL A* Am

Bao nhiêu năm rồi còn mãi ra đi.
(Nghe mưa nơi) này lại nhớ mưa xa.

Nylon Guitar

21 Dm Am

Đi đâu loanh quanh cho đời mỏi mệt.
Mưa bay trong ta bay từng hạt nhỏ.

25 F Dm

Trên hai vai ta đôi vòng nhật nguyệt.
Trăm năm vô biên chưa từng hội ngộ.

29 E7 Am

Rọi suốt trăm năm một cõi đi về.
Chẳng biết nơi nao là chốn quê nhà.

33 G *FILL B* C

Lời nào của cây lời nào cỏ lạ một chiều ngồi
Đường chạy vòng quanh một vòng tiều tụy, một bờ cỏ

Strings

36 A7 Dm Am

say một đời thật nhẹ ngày qua.
non một bờ mộng mị ngày xưa.

39 C F

Vừa tàn mùa xuân rồi tàn mùa hạ, một ngày đầu
Từng lời tà dương là lời mộ địa, từng lời bể

42 Dm6 E7 Am

thu nghe chân ngựa về chốn xa.
sông nghe ra từ độ suối khe.

45 FIILL A

Am

Mây che trên đầu và nắng trên vai.
Trong khi ta về lại nhớ ta đi.

Nylon Guitar

49 Dm

Am

Đôi chân ta đi sông còn ở lại.
Đi lên non cao đi về biển rộng.

53 F

Dm

Con tim yêu thương vô tình chợt gọi.
Đôi tay nhân gian chưa từng độ lượng.

57 E7

1. Am

Lại thấy trong ta hiện bóng con người.
Ngọn gió hoang vu thổi suốt xuân...

1.

61 FIILL A

2. Am

Nghe mưa nơi...

...thì.

2.

64 F Dm

Đôi tay nhân gian chưa từng độ lượng.

68 E7 FIILL A

Để sớm mai đây lại tiếc xuân

72 Am Dm Am ENDING

thì.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Một cõi đi về***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **6/8 Slow Rock**
- ***TEMPO***: ♩. = 64
- ***VOICE*** (***TONE***): **Alto Sax, Nylon Guitar, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh. Tuy nhiên, không nên lạm dụng dịch tông giọng quá xa, nên - 5 tốt hơn là + 7 để âm thanh tự động của tiết điệu ít bị xáo trộn, các âm bass không bị nhảy lên quá cao.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 28. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **Dm**^{6} xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

- Rải lướt hợp âm đệm tại ô nhịp 70. Tại ô nhịp này có thể tắt tiết tấu trống và xử lý nhịp tự do, đến ô nhịp 72 khởi động lại tiết tấu trống trở lại tốc độ ban đầu và kết bài.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 (lời 1, đến hết ô nhịp 60) – Nhạc dạo – hát lần 2 (lời 2) – bắt vào câu cuối *"Đôi tay nhân gian chưa từng độ lượng, để sớm mai đây lại tiếc xuân thì"* – Nhấn *ENDING*.

TÌNH CHA

Track 4

Nhạc và lời: Ngọc Sơn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Soprano Sax

Am Dm

Nhạc dạo...

3 G C

5 F Em7♭5 E7 *FILL B*

8 *FILL A* Am E7 Am

Tình cha ấm áp như vầng thái__ dương.
(Và con nhớ mãi những ngày tháng) qua.

Soprano Sax

10 E7 Dm

Ngọt ngào như dòng nước tuôn đầu nguồn.
Kỷ niệm năm nào khó phai trong lòng.

12 Am F A7

Suốt đời vì con gian nan,___ ân tình đậm sâu bao
Nhớ hoài tuổi thơ bên cha,___ gian khổ ngày đêm chăm...

14 1. Dm E7

nhiêu, cha hỏi cha già dấu yêu.

1.

16 E7 *FILL A* Am E7 2. Dm E7

Và con nhớ mãi những ngày tháng... ...lo, mong muốn con được lớn

2.

18 Am Dm Am *FILL B* Am

khôn. Còn nhớ những ngày

Strings

20 Am7 F C Dm

ấy những đêm trường giá lạnh, Và cha nằm ôm

22 B♭ Am Dm

con sưởi ấm những canh dài.

24 Am F Dm

Nhẹ nhàng hôn con và cha khẽ nói này con yêu ơi con hãy

26 E7 *FILL B* *STOP*

nhớ: Hãy nhớ lời cha sống cho nên

28 *A tempo* Am

người và con ơi chớ bao giờ dối gian,

Soprano Sax

30 E7 Dm

nghèo thì cho sạch rách sao cho thơm.

32 Am F A7

Những lời của cha năm xưa con nguyện ghi sâu trong

34 Dm E7 Am

tim cha hỡi cha già dấu yêu.

36 FILL B Am F A7

Những lời của cha năm xưa con nguyện ghi sâu trong

Strings

38 Dm E7 Am ENDING

tim cha hỡi cha già dấu yêu.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Tình cha*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **6/8 Slow Rock**
- ***TEMPO***: ♩. = 64
- ***VOICE*** (***TONE***): **Soprano Sax, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 28. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm ba hợp âm **Am7**, $\mathbf{B^b}$ và $\mathbf{Bm7^{b5}}$, xem thế bấm ở phần phụ lục trang 140 - 141.

- Dừng (STOP) tiết tấu trống và hát tự do về nhịp phách tại ô nhịp 27 -> 28, tới ô nhịp 29 thì khởi động lại tiết tấu trống ở tốc độ ban đầu và chơi phần kế tiếp. (tham khảo CD mẫu- track 4).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Những lời của cha... ...cha già dấu yêu*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*. Ngoài ra, có thể kết bài như sau: kìm nhịp (***rit.***) tại ô nhịp 38, xử lý nhịp tự do tại nhịp 39 và khởi động lại phần đệm tại ô nhịp 40 đồng thời nhấn *ENDING*.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG FA TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng FA trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng FA trưởng (trừ hợp âm **Edim**).

Bậc I Chủ	II	III	IV	V	Át V7	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm F	**Gm**	**Am**	**Bb**	**C**	**C7**	**Dm**	**Edim**	**(F)**

Trong cơ cấu hợp âm giọng FA trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **F**	Hợp âm $\mathbf{B^b}$	Hợp âm **C**	Hợp âm **C7**
5 3 1	4 2 1	5 2 1	5 3 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Gm**	Hợp âm **Am**	Hợp âm $\mathbf{B^bm}$	Hợp âm **Dm**
5 3 1	5 3 1	4 2 1	5 2 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1

** Bạn cần biết:*

- Ở giọng FA trưởng, các hợp âm **F**, **B^b**, **C7** (hoặc **C**) là những hợp âm chính, trong đó **F** gọi là *hợp âm chủ*; **B^b** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); **C7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**F**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**B^b**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**C7**) và *hợp âm át* (**C**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **B^{b}m** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át thứ*, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^b là âm RÊ^b. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng FA trưởng phải có âm RÊ^b thì mới xếp hợp âm **B^{b}m** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt (xem phần nhạc dạo bài *Chuyện hẹn hò* cuốn số 1, *Dư âm* trang 66). Cũng có trường hợp trong giai điệu giọng FA trưởng có âm RÊ^b nhưng người ta lại không dùng hợp âm **B^{b}m** mà xếp hợp âm **D^b** tạo màu sắc hòa âm mới mẻ (xem phần nhạc dạo bài *Biển tình* cuốn số 1). Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**C7 -> F**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 38, giọng FA trưởng thường dùng các hợp âm: **F, Gm, Am, B^b, C (C7), Dm**. Ngoài hợp âm chủ **F**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Gm, Am, B^b, C, Dm**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **D7 -> Gm** (xem bài *Chuyện hẹn hò* cuốn số 1, *Lâu đài tình ái* trang 40).

- **E7 -> Am**

- **F7 -> B^b** (xem bài *Ô mê ly* cuốn số 2, *Lâu đài tình ái* trang 40).

- **G7 -> C** (xem bài *Đón xuân* cuốn số 2, *Lâu đài tình ái* trang 40).

- **A7 -> Dm** (xem bài *Tiến quân ca* cuốn số 2, *Lâu đài tình ái* trang 40).

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

LÂU ĐÀI TÌNH ÁI

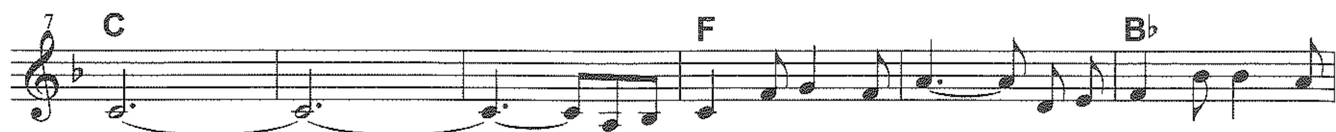
Track 5

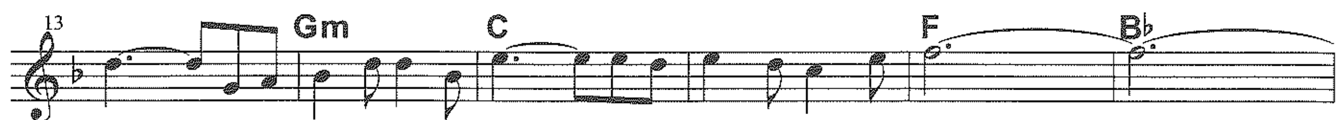
Nhạc và lời: Trần Thiện Thanh
Soạn phần đệm: Minh Nhật

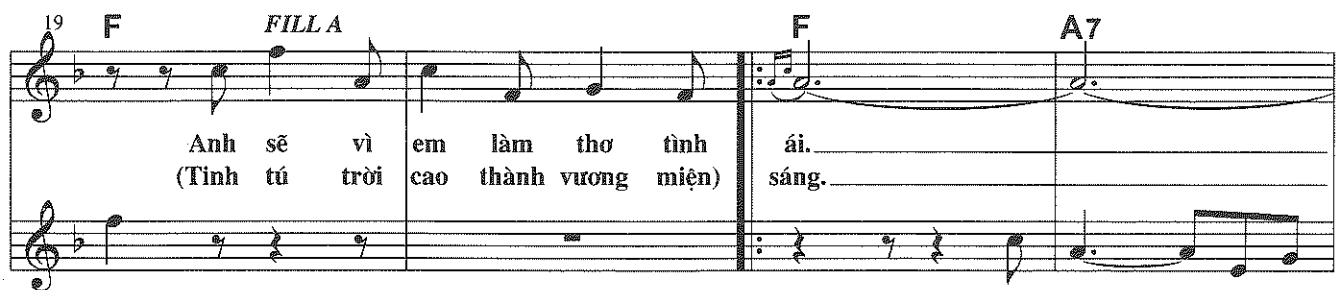
MAIN B
Soprano Sax
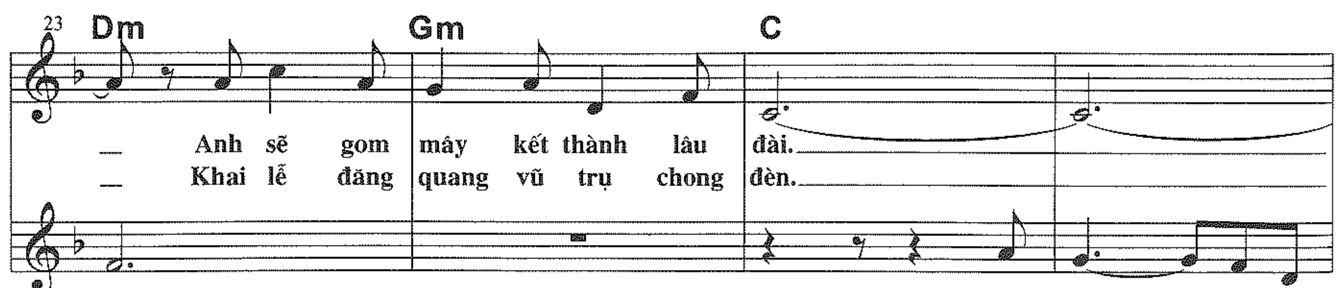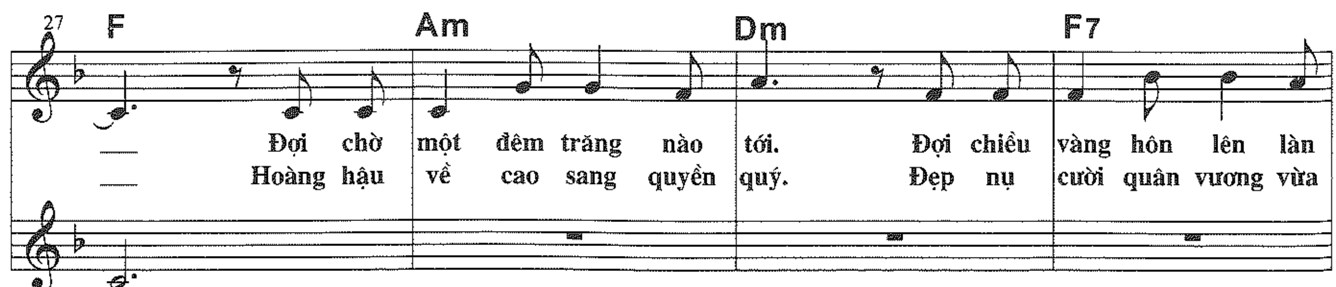

Nhạc dạo...

31 B♭ Gm Am 1.Bdim

tóc. Đợi một lần không gian đổi mới. Đón hai đứa chúng ta mà

ý. Và lâu đài mang tên Tình ái. Đón hai...

1.

35 C B♭ C *FILL A*

thôi. Tinh tú trời cao thành vương miện...

39 2.C F B♭ *FILL B* F

...đứa chúng ta mà thôi. Em

2.

43 F B♭ Gm Am

ơi lâu đài tình ái đó, chắc không có trên trần gian. Anh

Strings

47 B♭ D7 Gm C

đưa em vào bằng tiếng hát, chắp đôi cánh nhung thiên thần. Em

51 F Bb Gm Am

ơi lâu đài tình ái đó, sáng trong ánh tinh cầu xa. Cho

55 Dm Bb G7 C Bb

nên cho dù nghìn năm qua, còn vấn vương đôi hồn hoa.

Soprano Sax

60 C *FILL A* F A7

Anh kết lầu hoa bằng thơ tình ái.

64 Dm Gm C

Cho mắt em xanh đến tận muôn đời.

68 F Am Dm F7

Chuyện tình mình chưa nghe lừa dối. Lời hẹn đầu chưa đi vào

72 Bb Gm Am C

tối. Thì lâu đài mang tên Tình ái. Đón hai đứa chúng ta mà

76 F Am Dm

thôi.___ Chuyện tình mình chưa nghe lừa dối. Lời hẹn

80 F7 B♭ Gm Am

đầu chưa đi vào tối. Thì lâu đài mang tên Tình ái. Đón hai

84 C F B♭ F

đứa___ chúng ta mà thôi.___

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Lâu đài tình ái***:

- ***STYLE*** **(*RHYTHM*): 6/8 Slow Rock**
- ***TEMPO***: ♩. = 66
- ***VOICE*** **(*TONE*): Soprano Sax, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng FA trưởng xem ở trang 38. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **Bdim** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 28.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Chuyện tình mình... ...mà thôi*" thêm 1 đến 2 lần để kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG RÊ THỨ

Trên bảy bậc của giọng RÊ thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng RÊ thứ:

Bậc I Chủ	II	III	IV	V	Át V7	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm Dm	Edim	F	Gm	Am	A7	Bb	C	(Dm)

Trong cơ cấu hợp âm giọng RÊ thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Dm**	Hợp âm **Gm**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **Am**
5 2 1	5 3 1	5 4 2 1	5 3 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Edim**	Hợp âm **F**	Hợp âm **B**^{b}	Hợp âm **C**
5 3 1	5 3 1	4 2 1	5 2 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **C7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F7**	Hợp âm **G7**
5 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1

*** Bạn cần biết:**

- Ở giọng RÊ thứ, các hợp âm **Dm, Gm, A7** (hoặc **Am**) là những hợp âm chính, trong đó **Dm** gọi là *hợp âm chủ*; **Gm** gọi là *hợp âm hạ át*; **A7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Dm**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Gm**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**A7**) và *hợp âm át thứ* (**Am**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**Am**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng RÊ thứ tự nhiên (vì có âm ĐÔ$^{\natural}$, xem bài *Hát mãi khúc quân hành* cuốn số 2, *Giai điệu Tổ quốc* trang 46). *Hợp âm bảy át* (**A7**) hình thành trong giọng RÊ thứ hòa thanh hoặc RÊ thứ giai điệu (vì có âm ĐÔ$^{\#}$, xem bài *Sầu đông* cuốn số 2). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng RÊ thứ thường có cả âm ĐÔ$^{\natural}$ và ĐÔ$^{\#}$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Am** và **A7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Am7** thay thế cho **Am** hoặc **A** thay thế cho **A7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**A7 -> Dm**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 44, giọng RÊ thứ thường dùng các hợp âm: **Dm, Edim, F, Gm, Am (A7), B^b, C**. Ngoài hợp âm chủ **Dm**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**F, Gm, A, B^b, C**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **C7 -> F** (xem bài *Buồn ơi chào mi* trang 102, phần điệp khúc).

- **D7 -> Gm** (xem bài *Sầu đông* cuốn số 2; bài *Giai điệu Tổ quốc* trang 46, *Khi tóc thầy bạc* trang 71).

- **E7 -> A** (xem bài *Buồn ơi chào mi* trang 102, cuối phần điệp khúc; tham khảo thêm các bài *Tình yêu đến trong giã từ* và *Thu ca* cuốn số 1, bài *Sầu đông* cuốn số 2 có chỗ chuyển **E7 -> A7** gần giống như trường hợp **E7 -> A**).

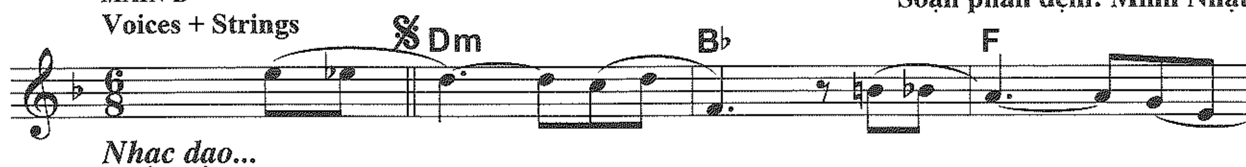
- **F7 -> B^b** (xem bài *Khi tóc thầy bạc* trang 71 có chỗ chuyển **F -> B^b** gần giống như trường hợp **F7 -> B^b**).

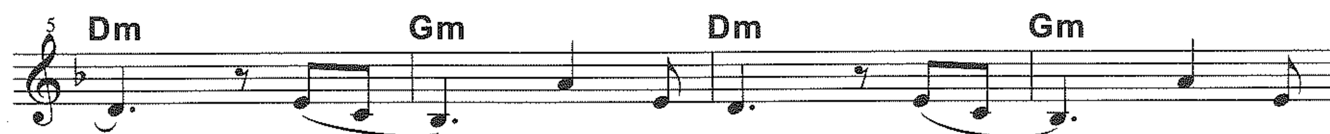
- **G7 -> C**
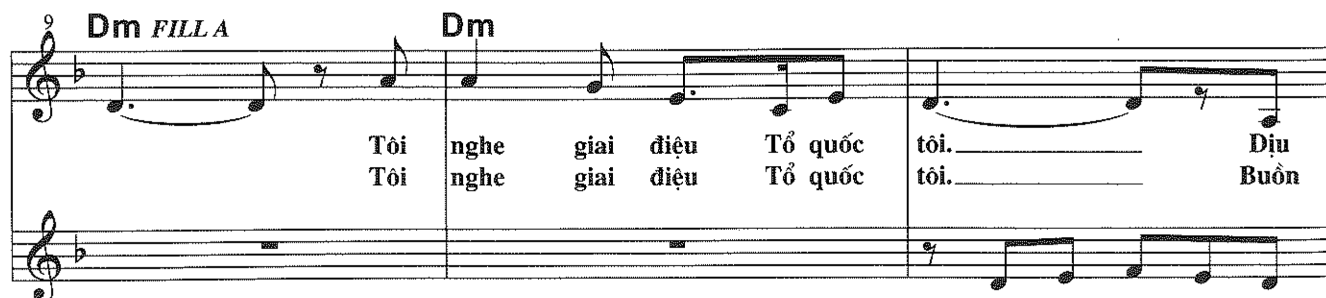
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

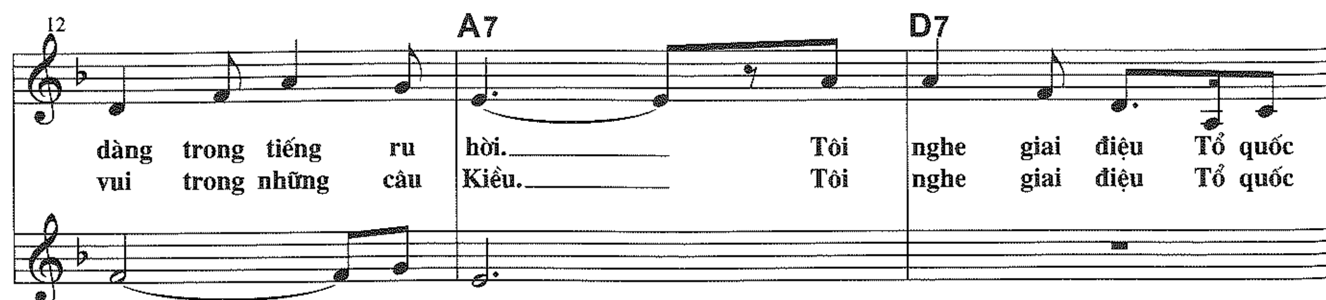
GIAI ĐIỆU TỔ QUỐC
Track 6

Nhạc và lời: Trần Tiến
Soạn phần đệm: Minh Nhật

15 Gm C F

tôi. Trầm sâu trong tiếng đất trời. Tôi
tôi. Hùng thiêng trong tiếng chiêng đồng. Tôi

18 Am B♭

nghe trong lời yêu nhau, tôi nghe trong lời tha
nghe trong đoàn quân đi, tôi nghe trong lời bão

21 C G Dm

thiết, phút hành quân mẹ tiễn đưa con. Giai điệu
tố, bốn nghìn năm đất nước gian nan. Giai điệu

24 Gm Am Dm

nhớ, giai điệu thương theo suốt con đường.
cháy, trong tình thương nước vô vàn.

Voices + Strings

Nhạc nối...

27 Dm Gm Am Dm

FILL B

Và tôi

Strings

31 Dm C Am

yêu, và tôi hát lời yêu thương lời bỏng

34 B♭ Fmaj7

cháy, tháng ngày này. Đất nước ơi! Tổ

FILL B

37 Am Dm

quốc của chúng tôi. Và tôi yêu, và tôi

Mellow Trumpet

40 C Am B♭

hát lời yêu thương lời bỏng cháy, tháng ngày

43 Fmaj7 Am

này. Đất nước ơi! Tổ quốc của chúng

46 1.Dm Voices + Strings 2.Dm Am

tôi... Nhạc dạo... ...tôi. Tổ quốc

49 Dm B♭

của chúng tôi.

Nhạc kết...

52 C Am Dm

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Giai điệu Tổ quốc***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **6/8 Slow Rock**
- ***TEMPO***: ♩. = 63
- ***VOICE (TONE)***: **Voices + Strings, Strings, Mellow Trumpet,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (- 5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ thứ xem ở trang 44. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hai hợp âm: **G** xem thế bấm trang 17, **Fmaj7** xem thế bấm trang 69.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 (lời 1, đến hết ô nhịp 46) – Nhạc dạo – hát lần 2 (lời 2) – nhắc lại câu "*Tổ quốc của chúng tôi*" thêm 1 lần – Nhạc kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG MI THỨ

Trên bảy bậc của giọng MI thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng MI thứ:

Bậc I (Chủ)	II	III	IV	V	Át V7	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm Em	F#dim	G	Am	Bm	B7	C	D	(Em)

Trong cơ cấu hợp âm giọng MI thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Em**	Hợp âm **Am**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **Bm**
5 3 1	5 2 1	5 3 2 1	4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **F#dim**	Hợp âm **G**	Hợp âm **C**	Hợp âm **D**
5 3 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm **F#7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1

** Bạn cần biết:*

- Ở giọng MI thứ, các hợp âm **Em, Am, B7** (hoặc **Bm**) là những hợp âm chính, trong đó **Em** gọi là *hợp âm chủ*; **Am** gọi là *hợp âm hạ át*; **B7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Em**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Am**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**B7**) và *hợp âm át thứ* (**Bm**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**Bm**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng MI thứ tự nhiên (vì có âm RÊ$^{\natural}$, xem bài *Về quê ngoại* trang 74). *Hợp âm bảy át* (**B7**) hình thành trong giọng MI thứ hòa thanh hoặc MI thứ giai điệu (vì có âm RÊ$^{\#}$, xem phần điệp khúc bài *Nối vòng tay lớn* cuốn số 2). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng MI thứ thường có cả âm RÊ$^{\natural}$ và RÊ$^{\#}$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **Bm** và **B7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **Bm7** thay thế cho **Bm** hoặc **B** thay thế cho **B7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**B7 -> Em**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 50, giọng MI thứ thường dùng các hợp âm: **Em, F$^{\#}$dim, G, Am, B7 (Bm), C, D**. Ngoài hợp âm chủ **Em**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**G, Am, B, C, D**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **D7 -> G** (xem bài *Chiều hạ vàng* cuốn số 1, *Thuyền và biển* trang 52 có chỗ chuyển **D -> G** gần giống như trường hợp **D7 -> G**).

- **E7 -> Am** (xem bài *Điệp khúc mùa xuân* cuốn số 2, *Thuyền và biển* trang 52).

- **F$^{\#}$7 -> B** (xem bài *Điệp khúc mùa xuân* cuốn số 2 có chỗ chuyển **F$^{\#}$7 -> B7** gần giống như trường hợp **F$^{\#}$7 -> B**).

- **G7 -> C** (xem bài *Về quê ngoại* trang 74 có chỗ chuyển **G -> C** gần giống như trường hợp **G7 -> C**).

- **A7 -> D**

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

THUYỀN VÀ BIỂN
Track 7

Nhạc: Phan Huỳnh Điểu
Lời: *Thơ* Xuân Quỳnh
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Nylon Guitar Em Am6 C F♯dim B7

Nhạc dạo...

7 Em Am6 C B7

12 Em *FILL A* Em Am6

Chỉ có Thuyền mới hiểu Biển mênh

16 B7 Em Em

mông nhường nào. Chỉ có Biển mới

Nylon Guitar

20 G D Bm Em *FILL B* E7

biết Thuyền đi đâu về đâu. Những

24 Am F#dim G B7

ngày không gặp nhau Biển bạc đầu___ thương nhớ.___ Những

Oboe

28 Em F#dim B7 Em

ngày không gặp nhau___ lòng Thuyền đau_ rạn_ vỡ.

32 G B7

Nếu từ giã__Thuyền rồi Biển chỉ còn___ sóng gió.

Brass p

36 Em D G Em

Nếu phải cách xa em anh chỉ còn bão tố.___ Nếu phải

40 C D Bm Em FILL B

1.

cách___ xa em Anh chỉ còn___ bão tố.___ Những...

1.

45 2. Em D G

...tố. Nếu phải cách xa em anh chỉ còn bão tố.

49 Em C D Bm

Nếu phải cách xa em anh chỉ còn bão

54 Em Am B7 Em

tố.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Thuyền và biển:***

- ***STYLE (RHYTHM)***: **6/8 Slow Rock** hoặc **6/8 Modern**
- ***TEMPO***: ♩= 57
- ***VOICE (TONE)*****: Nylon Guitar, Oboe, Brass p,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 50. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **Am**^{6} xem thế bấm ở phần phụ lục cuối trang 141.

- Tại ô nhịp 17, giả tiếng vuốt dây của đàn Guitar bằng cách: bấm nốt thấp (SON) trước nhưng giữ tay không nhấc lên rồi đánh mạnh hơn vào nốt cao (LA) kế tiếp.

- Rải lướt hợp âm từ nhịp 20 -> 22 (âm sắc **Nylon Guitar**).

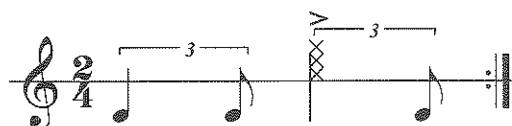
- Nếu trên đàn của bạn không có âm sắc **Brass p**, có thể thay bằng âm sắc kèn Cor **(Horn)**.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhắc lại câu cuối "*Nếu phải cách... ...bão tố*" thêm 1 lần – Nhạc kết.

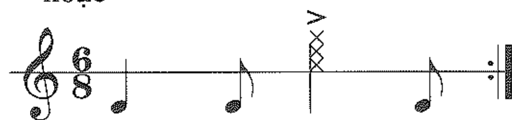
TIẾT ĐIỆU SLOW BLUES

Theo trang web Wikipedia "*Nhạc **Blues** có nguồn gốc từ những điệu hát của miền Tây* Phi *Châu được các nô lệ da đen mang sang Bắc Mỹ, đặc biệt là vùng châu thổ sông Mississippi (Mississippi Delta) tại miền nam Hoa Kỳ. Tại vùng đất mới, điệu nhạc thô sơ này được phát triển thêm với các nhạc khí mới và trở nên rất phổ thông trong các cộng đồng nô lệ người Mỹ gốc Phi khi họ tụ tập với mục đích làm việc, gặt hái, tín ngưỡng hay tiêu khiển. Dần dần nhạc Blues được khám phá bởi các ông chủ của những người nô lệ này, và từ đó nó đã có ảnh hưởng đến hầu hết các loại nhạc tại Bắc Mỹ: nhạc Jazz, Big bands, Ragtime, Rhythm & Blues (R&B), Soul, Rock&Roll, nhạc Pop, nhạc đồng quê và ngay đến nhạc cổ điển của thế kỷ XX*".

Ca khúc Blues thường trình bày ở loại nhịp phân đôi (2/4, 4/4,...) nhưng cấu trúc tiết tấu phân ba gần giống như loại nhịp 6/8, 12/8,... Trên đàn Organ điện tử, chúng ta có thể gặp một số biến thể của tiết điệu Blues nhưng trong cuốn sách này, chúng tôi chỉ chọn để giới thiệu tiết điệu Slow Blues. Có thể mô phỏng tiết điệu Slow Blues qua âm hình tiết tấu sau:

hoặc

**** Chú thích:***

- Các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum* của bộ gõ.
- Các chồng nốt câm biểu thị *snare drum* của bộ gõ.

Phong cách Blues thường có tính chất âm nhạc mang vẻ trầm lắng, u buồn. Một đặc trưng khá quan trọng của phong cách này đó là giai điệu bài hát và giai điệu đệm thường lướt qua âm bậc III^b (của giọng trưởng) hay âm bậc V^b (của giọng thứ). Việc thể hiện sự lả lơi về nhịp phách và chơi vơi về cao độ cũng là một trong những đặc trưng trong cách hát Blues. Về hòa âm phần đệm, phong cách Blues thường dùng các hợp âm bảy ma-zơ, hợp âm bảy thứ, hợp âm tăng, chẳng hạn: **Cmaj**^{7}, **Fmaj**^{7}, **Em7**, **Am7**, **G**^{aug},... Để đệm cho các ca khúc này, ta nên chọn một số âm sắc nhạc cụ tiêu biểu của dàn nhạc chơi Blues như Piano, nhóm kèn Saxophone, nhóm Guitar, nhóm đàn dây,...

LỆ ĐÁ

Track 8

Nhạc và lời: Trần Trịnh
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Rock Sax

C F Em

Nhạc dạo...

5 A7 Dm G Em7 Am G

8 C F C *FILL A* G C

Hỏi đá xanh rêu bao nhiêu tuổi đời,
(Thuở ấy tôi như con chim lạc) đàn,

Nylon Guitar

11 Am7 Dm7 Em7

Hỏi gió phiêu du qua bao đỉnh trời?
xoải cánh cô đơn bay trong chiều vàng.

13 Em7 A7 Dm7 E7

Hỏi những đêm thâu đèn vàng héo hắt, ái ân bây giờ là nước
Và ước mơ sao trời đừng bão tố, để yêu thương càng nhiều gắn...

15 1. Am7 D7 G F G *FILL A*

mắt, cuối hồn một thoáng nhớ mong manh. Thuở ấy tôi như con chim lạc...

1.

18 2. Am7 G C F

...bó, tháng ngày là men say nguồn thơ.

2.

20 C *FILL B* G E7

Tình yêu đã vỗ cánh rồi,
Người đi đi mãi không về,

Strings

22 F C

là hoa rót mật cho đời.
thời gian xóa vội câu thề.

24 Am7 A7 Dm7 B♭

Chắt chiu kỷ niệm dĩ vãng,
Với bao kỷ niệm luyến nhớ,

26 G C F

em nhớ gì không em ơi?

em với tình yêu trăng soi.

28 G *FILL A* C

Màu áo thiên thanh thơ ngây ngày nào,

Nylon Guitar

30 Am7 Dm7 Em7

chìm khuất trong mưa mưa bay dạt dào.

32 Em7 A7 Dm7 E7

Đọc lá thư xưa một trời luyến tiếc, nhớ môi em và màu mắt

34 Am7 G7 C

biếc, suối hẹn hò trăng xanh đầu non.

36 Em7 A7 Dm7 E7

Đọc lá thư xưa một trời luyến tiếc, nhớ môi em và màu mắt

38 Am7 G

biếc, suối hẹn hò trăng xanh đầu

40 C F C

non.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và **lưu ý** khi đệm bài ***Lệ đá***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Slow Blues**
- ***TEMPO***: ♩ = 60
- ***VOICE*** (***TONE***): **Rock Sax, Nylon Guitar, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt SON 2, có thể dịch giọng: -2 –> -5 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn và giọng nữ giả thanh; +2 –> +5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm các hợp âm: **Dm7, Em7, Am7, B^b** xem thế bấm dưới đây:

Hợp âm **Dm7**	Hợp âm **Em7**	Hợp âm **Am7**	Hợp âm **B^b**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	4 2 1

- Rải lướt hợp âm từ ô nhịp 34 -> 38 (âm sắc **Nylon Guitar**).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Đọc lá thư... ...đầu non"* thêm 1 lần để kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG SON TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng SON trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng SON trưởng (trừ hợp âm **F$^{\#}$dim**).

Bậc I (Chủ)	**II**	**III**	**IV**	**V** (Át)	**V7** (Át)	**VI**	**VII**	**VIII (I)**
Hợp âm G	**Am**	**Bm**	**C**	**D**	**D7**	**Em**	**F#dim**	**(G)**

Trong cơ cấu hợp âm giọng SON trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **G**	Hợp âm **C**	Hợp âm **D**	Hợp âm **D7**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Am**	Hợp âm **Bm**	Hợp âm **Cm**	Hợp âm **Em**
5 3 1	4 2 1	5 2 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **E7**	Hợp âm **F$^{\#}$7**	Hợp âm **G7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1

*** *Bạn cần biết:***

- Ở giọng SON trưởng, các hợp âm **G**, **C**, **D7** (hoặc **D**) là những hợp âm chính, trong đó **G** gọi là *hợp âm chủ*; hợp âm **C** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); hợp âm **D7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**G**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**C**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**D7**) và *hợp âm át* (**D**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **Cm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át thứ*, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^b là âm MI^b. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng SON trưởng phải có âm MI^b thì mới xếp hợp âm **Cm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**D7 -> G**). Ngoài hợp âm chủ **G**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Am, Bm, C, D, Em**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **E7 -> Am** (xem bài *Con kênh xanh xanh* cuốn số 1, *Bài ca sinh viên* cuốn số 2, *Đến với con người Việt Nam tôi* cuốn số 2; riêng bài *Tình nghệ sĩ* trang 62 có chỗ chuyển **E7 -> Am7** gần giống như trường hợp **E7 -> Am**).

- **F$^\#$7 -> Bm**

- **G7 -> C** (xem bài *Ngày mùa* cuốn số 1, bài *Dừng bước giang hồ* cuốn số 2, bài *Về đây nghe em* trang 132).

- **A7 -> D** (xem bài *Trường làng tôi* cuốn số 1, bài *Jingle bell* cuốn số 2).

- **B7 -> Em** (xem bài *Đến với con người Việt Nam tôi* cuốn số 2 có chỗ chuyển **B7 -> E7** gần giống như trường hợp **B7 -> Em**).

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

Khi đệm đàn ở những tiết điệu có nguồn gốc từ nhạc Jazz như: Blues, Bossa Nova,... thì màu sắc hợp âm trên các bậc cũng có sự thay đổi cho phù hợp phong cách âm nhạc của tiết điệu. Như đã nói ở trang 55, phong cách Blues thường dùng các hợp âm bảy ma-zơ, hợp âm bảy thứ, hợp âm tăng,... Bài hát *Tình nghệ sĩ* trang 62 soạn ở tiết điệu Slow Blues, giọng SON trưởng, ngoài việc dùng các hợp âm cơ bản đã liệt kê ở trang 60 còn dùng thêm các hợp âm sau:

Hợp âm **Gmaj7**	Hợp âm **Cmaj7**	Hợp âm **D**	Hợp âm **D7**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 3 1	5 4 2 1

Hợp âm **Am7**	Hợp âm **Bm7**	Hợp âm **Cm7**	Hợp âm **Em7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1

TÌNH NGHỆ SĨ
Track 9

MAIN B
Violin + Strings

Nhạc và lời: Đoàn Chuẩn-Từ Linh
Soạn phần đệm: Minh Nhật

G — Bm7 — Am7

Nhạc dạo...

5 D — G

9 Gmaj7 *FILL A* — Gmaj7

Đây khách ly hương mấy thu vàng ấm.
(Tung phấn hương yêu qua muôn lời) hát.

Nylon Guitar

11 Bm7 — E7 — Am7

Nơi quán cô đơn mơ qua trùng sóng.
Bay tới bên em, tới em thầm nhắc.

13 Cm7 — Bm7 — (B♭m7)

Mơ tới bên em, em tô quầng mắt.
Đây ý tơ xưa đâu duyên tình cũ...

15 1. Am7 D7 Gmaj7 Cmaj7

Em tôi ngập ngừng trong tấm áo nhung.

1.

17 Gmaj7 *FILL A* Am7 D7

Tung phấn hương yêu qua muôn lời... 2. ...Bóng anh phai dần ái ân tàn

2.

19 Gmaj7 Cmaj7 Gmaj7 *FILL B* C

theo. Mối tình nghệ sỹ như giấc mơ.

Mối tình nghệ sỹ như bóng mây.

Violin + Strings

22 Cm Bm7 Bm7

Chóng tàn vì vương muôn ý thơ.

Gió hồng dìu cánh bay tới em.

24 Em7 Am7

Mỗi chiều ngàn tiếng tơ khóc than, còn

Tiếc rằng tình đó hay chóng phai. Tình

26 D7 Gmaj7 Cmaj7

nhắc mãi tới đêm nào trăng về.
ghép ấy khiến xui nên duyên hờ.

28 Gmaj7 *FILL A* Gmaj7

Theo gió tha hương bay về miền xưa.
Nhưng mỗi thu qua gây bao tàn cũ.

Nylon Guitar

30 Bm7 E7 Am7

Nâng phím tơ lên mấy cung lả lơi.
Gây chút hương xưa đã phai màu nhớ.

32 Cm7 Bm7 (B♭m7)

Đây phím đưa duyên đây hoa đợi bướm.
Ai trách chi nhau mấy thu đằm ấm.

34 Am7 D7 Gmaj7 Cmaj7

1.

Lá thu lìa cành nhớ hoa ngàn xưa.

36 Am7 D7 Gmaj7

2. ...Pháo nào nhuộm đường nhớ chăng tình anh.

38 Am7 D7

Pháo nào nhuộm đường nhớ chăng tình

41 Gmaj7 Cmaj7 D7 Gmaj7 *ENDING*

anh.

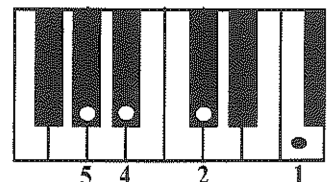
* **Chuẩn bị** dữ liệu và **lưu ý** khi đệm bài ***Tình nghệ sĩ***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **Slow Blues**
- ***TEMPO***: ♩ = 60
- ***VOICE (TONE)***: **Violin + Strings, Nylon Guitar**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng SON trưởng xem ở trang 60 và 61. Ngoài ra, tại ô nhịp 14 và 33 có xuất hiện hợp âm ghi trong dấu ngoặc đơn (B^bm7), ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn

Hợp âm **B^bm7**

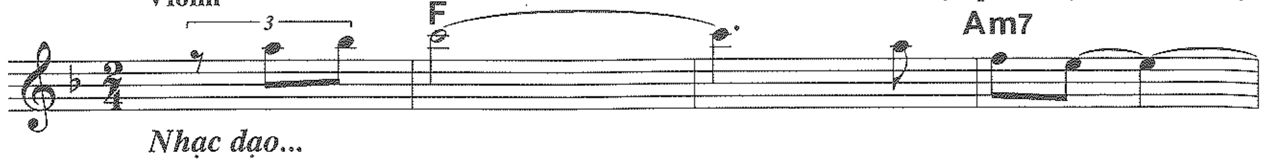
- Rải lướt hợp âm ở 3 ô nhịp cuối (âm sắc **Nylon Guitar**).

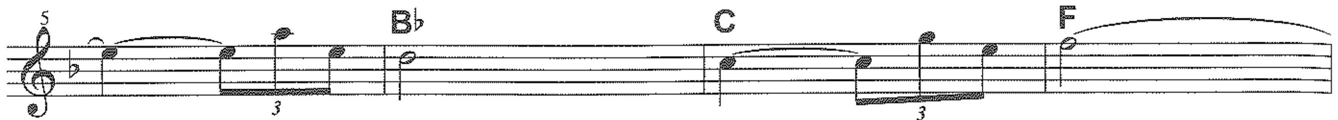
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 (từ ô nhịp 20 trở đi) – nhắc lại câu cuối *"Pháo nào nhuộm đường... ...nhớ chăng tình anh"* thêm 1 lần – Nhấn *ENDING*.

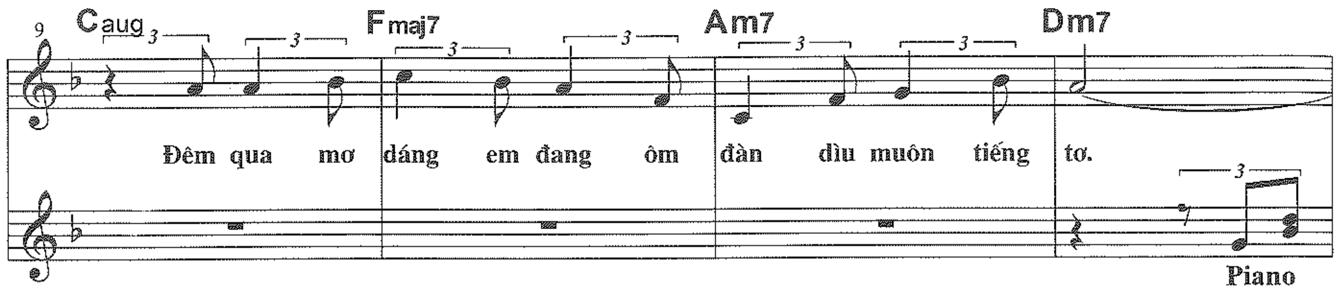
DƯ ÂM
Track 10

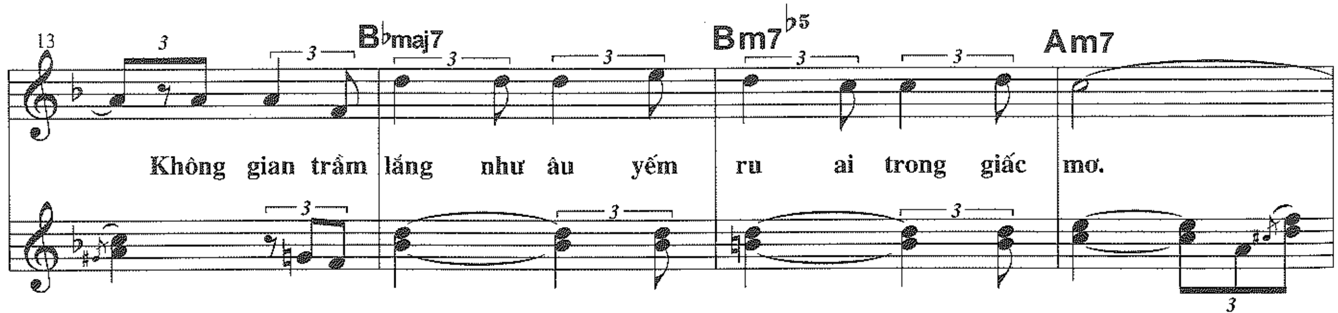
Nhạc và lời: Nguyễn Văn Tý
Soạn phần đệm: Minh Nhật

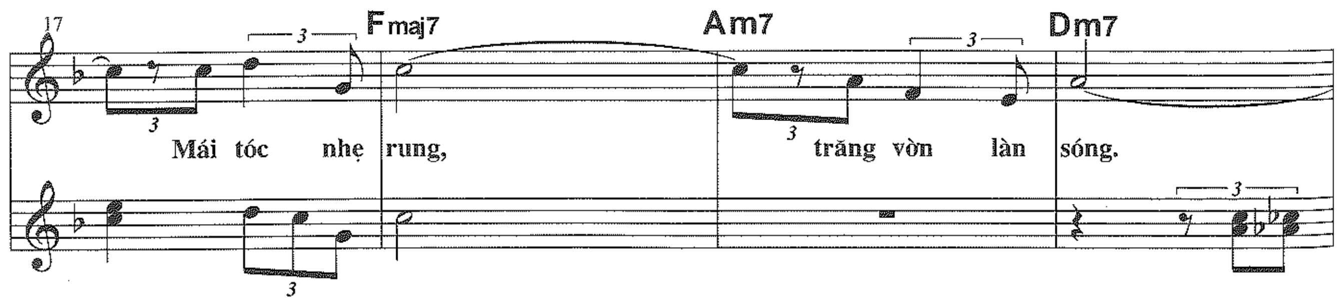
MAIN B
Violin

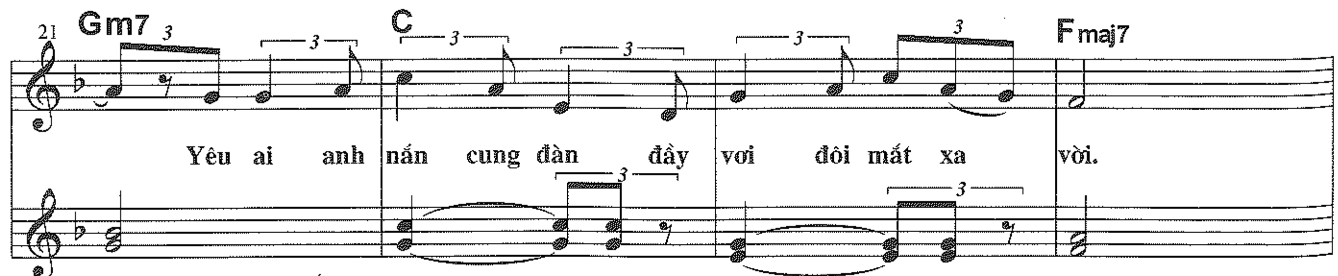

FILL A

25 Caug Fmaj7 Am7 Dm7

Anh như tiếng hát em như lời nguyền đẹp bao ước mơ.

Warm Solid Guitar

29 B♭ Am7

Anh như lầu vắng em như ánh trăng gieo muôn ý thơ.

33 Fmaj7 Am7 Dm7

Muốn nói cùng em, đôi lời trìu mến.

37 Gm7 C Fmaj7

Tim anh băng giá đang ngại ngùng câu năm tháng mong chờ.

FILL B

41 F7 B♭maj7 Gm7

Hẹn em từ muôn kiếp trước.

Strings

45 Am7 Dm7 Fmaj7

Nhớ em mấy thuở bạc đầu.

49 C Bbm C Fmaj7

Anh đã âu sầu vì đường tơ vương vấn.

53 Bbmaj7 Bm7b5 C

Em để cung đàn đưa anh về đâu.

FILL A

57 Caug Fmaj7 Am7 Dm7

Dư âm tiếng hát dâng lên trong lòng anh bao nhớ nhung.

Warm Solid Guitar

61 Bbmaj7 Bm7b5 Am7

Đê mê lòng nhớ đêm qua giấc mơ môi em hé rung.

65 Fmaj7 Am7 Dm7

Anh muốn thành mây, nương nhờ làn gió.

69 Gm7 C Fmaj7

Đưa anh tới cõi mơ hồ nào đây muôn kiếp bên nàng.

73 Gm7 C

Đưa anh tới cõi mơ hồ nào đây muôn

77 FILL A Fmaj7 B♭maj7 C Fmaj7

kiếp bên nàng.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và **lưu ý** khi đệm bài ***Dư âm***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Slow Blues**
- ***TEMPO***: ♩ = 55
- ***VOICE*** (***TONE***): **Violin, Piano, Warm Solid Guitar, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát dùng đến các hợp âm sau:

Hợp âm **F**	Hợp âm **F7**	Hợp âm **Fmaj7**	Hợp âm **Gm7**
5 3 1	5 3 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1
Hợp âm **Am7**	Hợp âm **B^b**	Hợp âm **B^{b}m**	Hợp âm **B^{b}maj7**
5 4 2 1	4 2 1	4 2 1	5 32 1
Hợp âm **Bm7^{b5}**	Hợp âm **C**	Hợp âm **C^{aug}**	Hợp âm **Dm7**
5 4 2 1	5 2 1	4 2 1	5 3 2 1

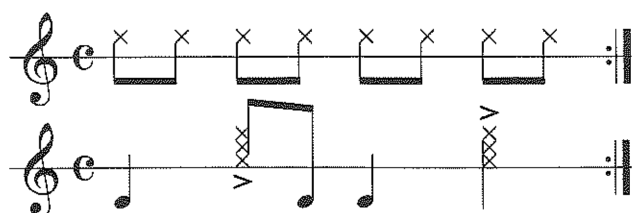
- Thận trọng với các dấu hóa bất thường. Tập kỹ phần đệm có âm sắc **Warm Electric Guitar**, điều khiển *PITCH BEND* để giai điệu đệm gần hơn với phong cách của nhạc Blues (nghe kỹ CD mẫu - track 10 để bắt chước).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Đưa anh ... ...bên nàng"* thêm 1 lần để kết.

TIẾT ĐIỆU 8BEAT

Nếu như đa số các tiết điệu âm nhạc có tên gọi thường gắn với loại hình nghệ thuật khiêu vũ như: Tango, Rumba, Disco, Swing, Twist,... thì **8Beat** là cách gọi tiết điệu theo tiết tấu của bộ gõ. 8Beat có thể hiểu là một nốt tròn chia làm 8 phần bằng nhau (móc đơn), khác với 16beat chia nốt tròn thành 16 phần (móc kép). Thực tế, tiết điệu 8Beat có 8 tiếng gõ của *hi-hat cymbal* trong một ô nhịp 4/4, nhằm phân biệt với tiết điệu 16beat gồm 16 tiếng gõ của *hi-hat cymbal* trong một ô nhịp 4/4.

Dưới đây là âm hình mô phỏng của tiết điệu 8Beat:

**** Chú thích:***

- Các nốt câm ở dòng nhạc thứ nhất biểu thị cho tiếng *hi-hat cymbal* của bộ gõ.

- Với dòng nhạc thứ hai, các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum*, chồng nốt câm phía trên biểu thị cho tiếng *snare drum* của bộ gõ.

Tiết điệu 8Beat kết hợp với một số phong cách âm nhạc hình thành nên các tên gọi khác nhau. Trên đàn Organ điện tử, chúng ta thường gặp các tiết điệu: Classic 8Beat, Adria 8Beat, 8Beat Modern, 8Beat Pop, 8Beat Rock,... trong đó tiết tấu 8Beat Pop nhẹ hơn 8Beat Rock.

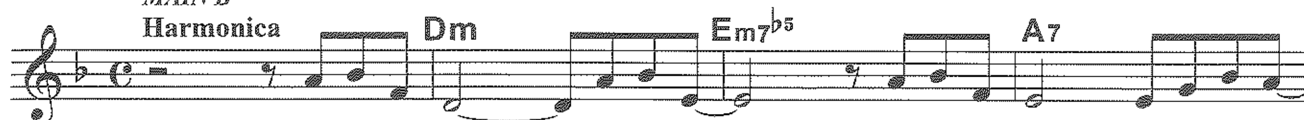
Với tốc độ vừa phải, ít đảo phách, âm hưởng gợi sự lạc quan, trong trẻo, tiết điệu 8Beat dễ hát và phù hợp với việc đệm nhiều ca khúc Việt. Khi dùng tiết điệu này, bạn có thể khai thác các âm sắc có màu tươi sáng như: **Harmonica, Flute, Whistle, Strings,...**

KHI TÓC THẦY BẠC

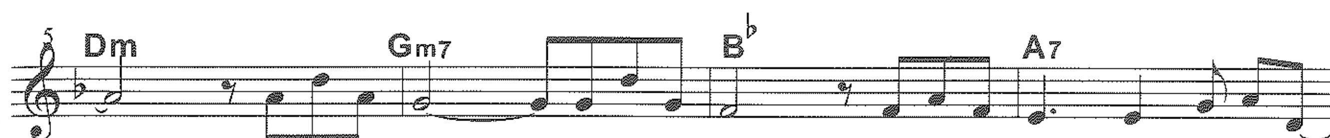
Track 11

Nhạc và lời: Trần Đức
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B

Nhạc dạo...

9 Dm *FILL A* — 𝄋 Dm

Khi tóc thầy bạc, tóc em vẫn còn

11 F — Bb — C

xanh. Khi tóc thầy bạc trắng, chúng em đã khôn lớn

Harmonica

13 F — D7 — Gm

rồi. Thời gian trôi mau, cầu Kiều thầy đưa qua

15 A7

sông. Tuổi ấu thơ như hoa nở dưới mái

17 Dm

FILL B

trường. Một con đò sang

Strings

19 F

B♭

ngang, ôi lòng thầy mênh mang. Cho em biết yêu cánh

21 Gm

Dm

cò trong câu ca dao. Cho em biết yêu bống trắng ăn cơm

23 Gm

vàng của cô Tấm ngoan. Và cho em yêu ai hai sương một

25 B♭

F

nắng để làm nên lúa vàng. Bài học làm người em

27 Am — A7

vẫn nhớ ghi, công cha nghĩa mẹ ơn

29 1. Dm *FILL A* — 2. Dm

thầy. Khi tóc thầy... ...thầy. Bài học làm người em

31 Am — A7 — Dm *ENDING*

vẫn nhớ ghi, công cha nghĩa mẹ ơn thầy.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Khi tóc thầy bạc***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **8Beat Modern**
- ***TEMPO***: ♩ = 92
- ***VOICE*** (***TONE***): **Harmonica, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ thứ xem ở trang 44. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm hợp âm **Gm7** và **Em7**^{b5} xem thế bấm dưới đây:

Hợp âm **Gm7**	Hợp âm **Bm7**^{b5}
5 3 2 1	5 3 2 1

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Bài học làm người em vẫn nhớ ghi, công cha nghĩa mẹ ơn thầy*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

VỀ QUÊ NGOẠI

Track 12

Nhạc và lời: Hàn Châu
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Flute + Pan Flute

Em G

Nhạc dạo...

5 Am C Bm

9 Em Dulcimer D Bm

13 Em *FILL A* Em

Anh xin mời em đi về miền
Qua bao ngày thơ kỷ niệm mộng
Em vui nhiều không khi mặt trời

16 G Am

quê xa lắc lơ, nơi quê hương anh có hàng dừa
mơ anh đã đi, bao nhiêu năm qua chẳng về làng
lên trên khóm tre, con chim xinh nó chuyền cành

Dulcimer

19 C Bm

xanh, có ngàn câu___ hò thắm tình dân tộc.
quê, chắc Ngoại đã___ già tóc bạc da mồi.
me, xuống đậu sau___ hè uống giọt nắng hồng.

22 Em C A

Anh xin mời em đi về quê ngoại một lần thôi,
Ơi quên làm sao kỷ niệm êm đềm của tuổi thơ,
Em thương nhiều không lưng Ngoại đã còng vì thời gian,

Flute + Pan Flute

25 Em Am C

nơi anh chào đời Ngoại ru___ bùi ngùi bao năm vất___
anh mơ từng mùa cơn gió___ dật dờ ru anh giấc___
quê hương đời đời câu hát___ ngọt lời anh vui sống...

tr

28 Bm 1. Em Bm Em *FILL A*

vả mưa nắng ngược xuôi.
mộng thiêm thiếp vào...___

1.

Dulcimer

32 2. Em Bm Em *FILL B*

...mơ

2.

Dulcimer

35 Em C A

Đây là quê hương anh một dòng sông xanh nước chảy êm đềm.

Strings

39 Am D G

Đây là nhịp cầu tre nối liền hai thôn sớm nắng chiều mưa.

8va

43 Bm7 C D

Hôm nay anh về vun lại hàng cau tháng năm dãi dầu cằn cỗi từ

8va

47 G C Bm Em

lâu, cho anh sống lại tuổi thơ ban đầu đã mất từ lâu.

Dulcimer

51 Bm FILL A Em Bm

...lai

Flute + Pan Flute

54 FILL A Em D

như máu về tim

Dulcimer

Nhạc kết...

57 Bm Em

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài *Về quê ngoại*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **8Beat Adria**
- ***TEMPO***: ♩ = 117
- ***VOICE*** (***TONE***): **Flute + Pan Flute, Dulcimer, Piccolo, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng MI thứ xem ở trang 50. Ngoài ra cũng xuất hiện thêm hai hợp âm **A** và **Bm7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 140 - 141.

- Bài hát mang âm hưởng dân tộc, điều khiển *PITCH BEND* cho âm sắc **Flute + Pan Flute** giả tiếng Sáo trúc và **Dulcimer** giả tiếng đàn Tranh.

- Thể hiện ký hiệu láy rền ở ô nhịp 26 cho đều và rõ nốt.

- Nâng giai điệu đệm ở ô nhịp 42, 45 và 46 (âm sắc **Strings**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu *8va*..............................

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 (từ ô nhịp 35 trở đi) – Nhạc kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG SI THỨ

Trên bảy bậc của giọng SI thứ, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng SI thứ:

Bậc:	I Chủ	II	III	IV	V	V7 (Át)	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm:	Bm	C#dim	D	Em	F#m	F#7	G	A	(Bm)

Trong cơ cấu hợp âm giọng SI thứ, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **Bm**	Hợp âm **Em**	Hợp âm **F$^{\#}$7**	Hợp âm **F$^{\#}$**
4 2 1	5 3 1	5 3 2 1	5 3 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **C$^{\#}$dim**	Hợp âm **D**	Hợp âm **G**	Hợp âm **A**
5 3 1	5 3 1	5 3 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C$^{\#}$7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**
5 4 2 1	5 3 2 1	4 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1

** Bạn cần biết:*

- Ở giọng SI thứ, các hợp âm **Bm, Em, F$^{\#}$7** (hoặc **F$^{\#}$m**) là những hợp âm chính, trong đó **Bm** gọi là *hợp âm chủ*; **Em** gọi là *hợp âm hạ át*; **F$^{\#}$7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**Bm**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**Em**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**F$^{\#}$7**) và *hợp âm át thứ* (**F$^{\#}$m**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át thứ*.

- *Hợp âm át thứ* (**F$^{\#}$m**) thường dùng trong các bài hát viết ở giọng SI thứ tự nhiên (vì có âm LA$^{\natural}$). *Hợp âm bảy át* (**F$^{\#}$7**) hình thành trong giọng SI thứ hòa thanh hoặc SI thứ giai điệu (vì có âm LA$^{\#}$, xem bài *Lời của gió* trang 80, *Riêng một góc trời* trang 92). Với các ca khúc viết theo lối Tây phương, *hợp âm bảy át* được dùng phổ biến hơn, còn với nhóm ca khúc Việt mang âm hưởng dân ca, *hợp âm át thứ* lại chiếm ưu thế rõ rệt. Bên cạnh đó, các ca khúc giọng SI thứ thường có cả âm LA$^{\natural}$ và LA$^{\#}$ trong cấu trúc giai điệu, ta có thể sắp xếp đan xen hai hợp âm **F$^{\#}$m** và **F$^{\#}$7**. Ngoài ra, còn có thể dùng **F$^{\#}$m7** thay thế cho **F$^{\#}$m** hoặc **F$^{\#}$** thay thế cho **F$^{\#}$7**. Sự linh hoạt trong sắp xếp cũng cần có những nền tảng hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

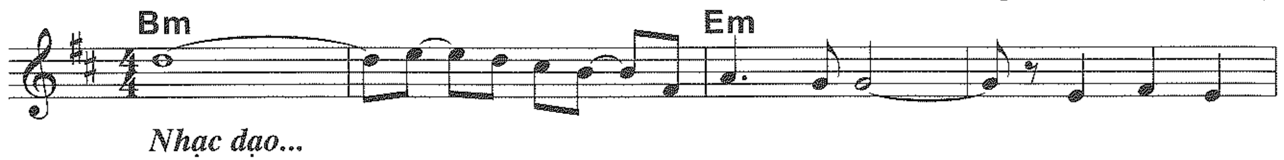
- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**F$^{\#}$7 -> Bm**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 78, giọng SI thứ thường dùng các hợp âm: **Bm, C$^{\#}$dim, D, Em, F$^{\#}$m (F$^{\#}$7), G, A**. Ngoài hợp âm chủ **Bm**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**D, Em, F$^{\#}$, G, A**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **A7 -> D**
- **B7 -> Em** (xem bài *Lời của gió* trang 80, *Riêng một góc trời* trang 92).
- **C$^{\#}$7 -> F$^{\#}$**
- **D7 -> G**
- **E7 -> A**
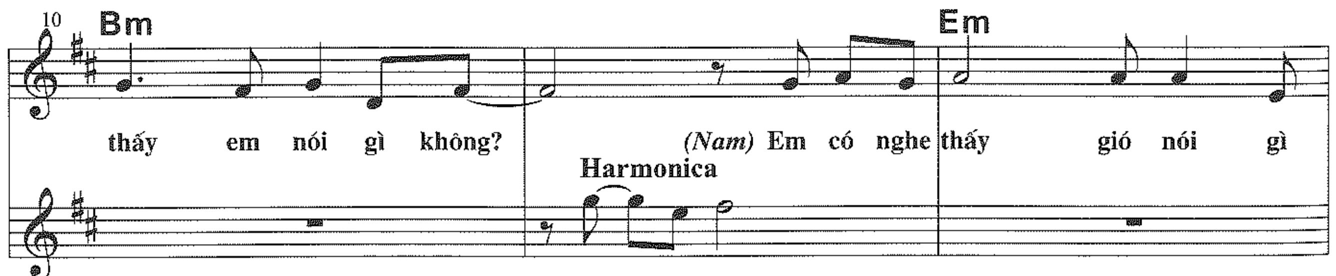
Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

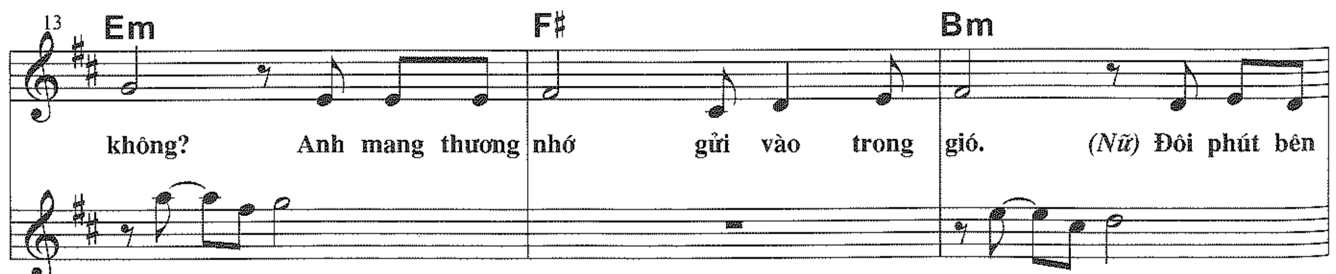
LỜI CỦA GIÓ
Track 13

Nhạc và lời: Duy Thái
Soạn phần đệm: Minh Nhật

16 G Em F♯sus4 F♯ *FILL A*

anh được nghe anh nói với em. *(Nam)* Cơn gió

20 Bm A D

nào bay ngang cuộc đời, nói với em rằng tôi lẻ loi. Cơn gió

8va

Whistle

24 G Em F♯7 G

nào bên tai thì thầm, nói với em rằng tôi rất xấu.

(8va)

28 F♯ *FILL B* B7 Em A7

(Nữ) Dù gió có ngang qua vườn chiều, làm lá khô rơi rụng

(8va)

Strings

32 D A F♯sus4

nhiều. Dù gió có mang bao điều, cuốn theo mùa thu đi.

36 F♯ *FILL B* B7 Em

Nhưng gió ơi gió đừng hôn lên má em, gió ơi

Harmonica

40 A D G

gió đừng đùa trên tóc em, gió ơi gió đừng ru đôi

43 Em F♯sus4 F♯ *FILL B*

mắt em dịu hiền. *(Nam)* Gió hãy

Strings

46 Em A G

nói rằng tôi mong có em, gió hãy nói rằng tôi luôn nhớ em, gió hãy

50 Em F♯7 Bm

nói rằng tôi yêu em, *(Nữ)* gió hãy nói rằng tôi yêu anh, gió hãy

54 Em F♯7 Bm

nói rằng tôi yêu em, *(Nữ)* gió hãy nói rằng tôi yêu anh, *(Nam + Nữ)* gió hãy

Pop Brass

58 Em F♯7 Bm

nói rằng ta yêu nhau thế thôi!

Tutti

Whistle

Nhạc kết...

62 Em

65 F♯7 Bm

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Lời của gió*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Classic 8Beat**
- ***TEMPO***: ♩ = 132
- ***VOICE*** (***TONE***): **Whistle, Harmonica, Strings, Pop Brass,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng SI thứ xem ở trang 78. Ngoài ra cũng xuất hiện thêm hợp âm **F$^{\#}$sus4**, xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

- Nâng giai điệu đệm ở ô nhịp 20 -> 28 (âm sắc **Whistle**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu *8va*..............................

- Với ký hiệu *Tutti* ở ô nhịp 59, có thể dùng chức năng *SYNE STOP* và dằn nhấn cùng lúc hợp âm ở cả hai tay; hoặc có thể chỉ cần dằn nhấn riêng tay phải kết hợp với nhấn nút *FILL B*.

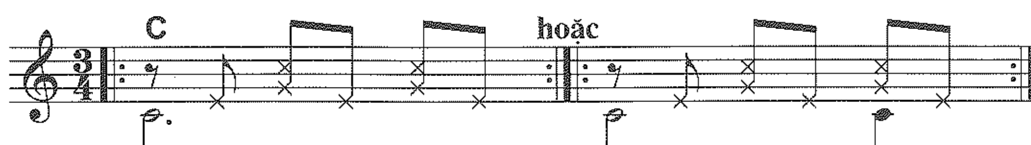
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhạc kết.

TIẾT ĐIỆU BOSTON

Mặc dù trên đàn Organ điện tử không có tên tiết điệu Boston nhưng chúng tôi đề cập tới vì có rất nhiều ca khúc bất hủ được viết ở điệu nhạc này, mặt khác đây cũng là một điệu nhạc khiêu vũ nổi tiếng thế giới.

Boston thực chất là tiết điệu Slow Waltz (Van-xơ chậm) thịnh hành ở Mỹ vào những năm 1910. Ở Pháp người ta còn gọi là *Valse Boston*. So với điệu Waltz, các ca khúc điệu Boston cũng được xây dựng trên luật nhịp 3/4 nhưng với tốc độ chậm hơn: Nếu điệu Waltz thường có tốc độ ♩ = 120 -> 180 thì Boston chậm bằng khoảng 1/2 hoặc 1/3 so với điệu Waltz.

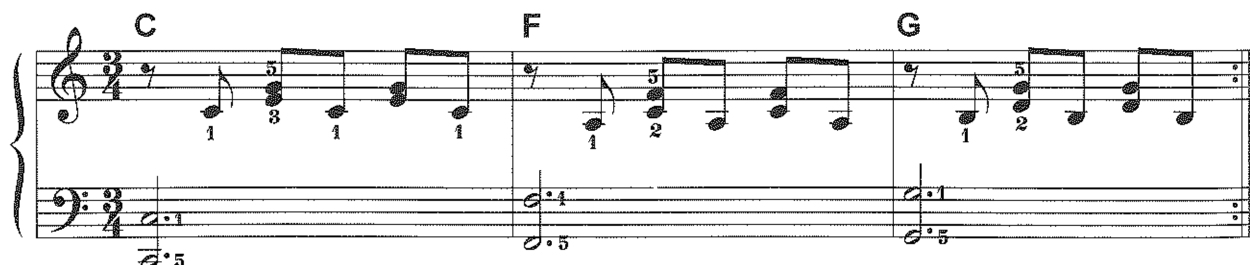
Tiết điệu cơ bản nhất của điệu *Boston* được mô phỏng qua âm hình dưới đây:

**** Chú thích:***

- Các nốt ĐÔ biểu thị cho tiếng đàn Guitar Bass.
- Các nốt câm ♪ biểu thị tiếng *hi-hat cymbals* thuộc bộ gõ.
- Chồng hai nốt câm biểu thị cho tiếng nhấn của *snare drum* thuộc bộ gõ.

Ở phần nhạc dạo hoặc giai đoạn đầu của một bản Boston thường có phần đệm mỏng và nhẹ. Vì vậy, nếu kỹ thuật hai tay đã tương đối chắc chắn, ở một số bài hát ta có thể cắt *ACMP* và dùng tiếng Piano đệm theo âm hình tiết tấu cơ bản sau:

Với các ca khúc điệu Boston, ta có thể chọn một trong những biến thể của điệu Waltz cho phù hợp và giảm tốc độ xuống. Trên đàn YAMAHA PSR-910, chúng tôi chọn điệu Christmas Waltz và Irish Hymn. Ở các loại đàn khác, bạn có thể thử với tiết điệu Slow Waltz, Country Waltz, English Waltz,... chứ không nên chọn Wien Waltz, German Waltz,...

Các ca khúc điệu Boston thường giàu cảm xúc, có lúc sâu lắng có lúc lại trào dâng, bay bổng, dạt dào. Vì vậy, khi đệm các bài điệu Boston, ta nên chọn âm sắc trữ tình, mềm mại như: **Flute,Violin, Oboe, Strings,**... hoặc pha trộn các âm sắc vừa nêu.

SILENT NIGHT
Track 14

Nhạc: Franz Xaver Gruber
Lời Việt: Hùng Lân
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN A
C INTRO Choir + Sun Bell F C

Nhạc dạo...

6 G E7 Am F♯m7(♭5)

11 C G C FILL A

15 C

Đêm thánh vô cùng giây phút tưng bừng.

Gothic Vox

19 G C

Đất với trời se chữ Đồng,

23 F C

đêm nay Chúa con thánh thần tôn thờ.

27 F C

Canh khuya giáng sinh trong chốn hang lừa.

31 E7 Am F♯m7(♭5)

Ơn châu báu không bờ bến.

35 C G 1. C *FILL B*

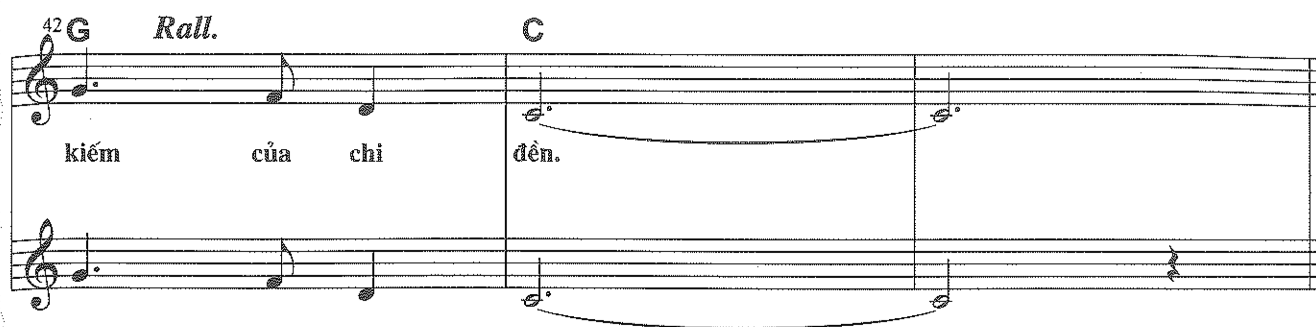
Biết tìm kiếm của chi đền.

1.

39 2 C *FILL B* C

đền. Biết tìm

2.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Silent night***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 80
- ***VOICE*** (***TONE***): **Choir + Sun Bell, Gothic Vox,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (- 5) cho giọng nữ không giả thanh.

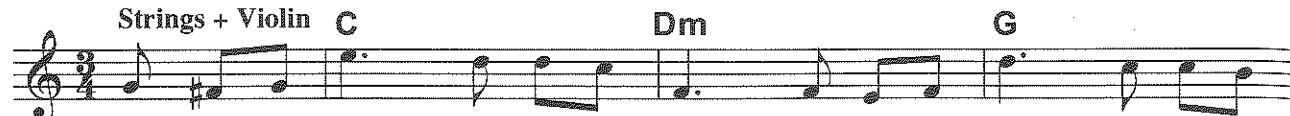
- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm **$F^{\#}m7^{b5}$** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

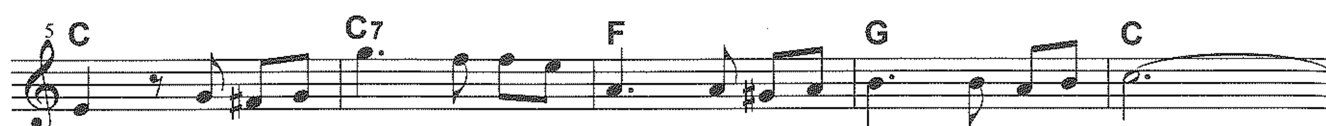
- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

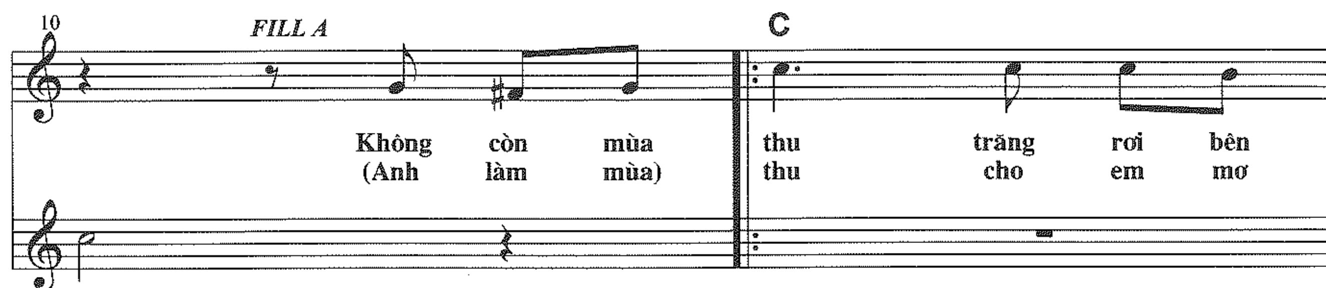
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát 2 lần – Nhạc dạo – hát 2 lần – nhắc lại câu cuối *"Biết tìm kiếm của chi đền"* thêm 1 đến 2 lần và chậm dần (***Rall.***) để kết.

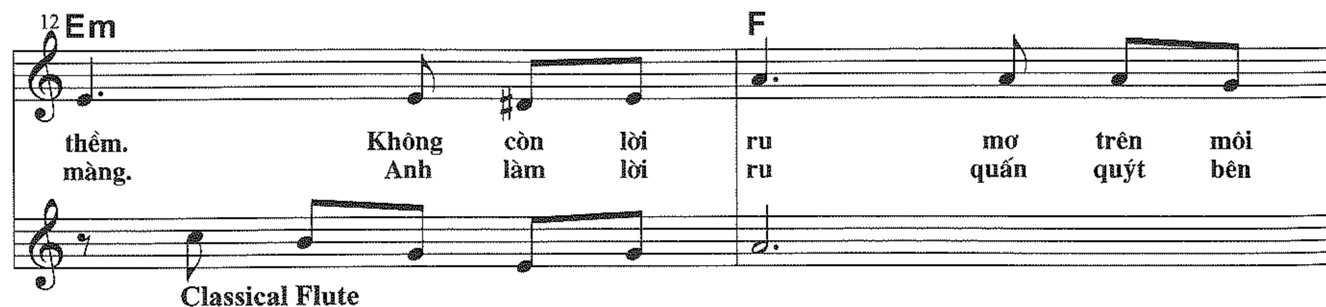
KHÔNG CÒN MÙA THU
Track 15

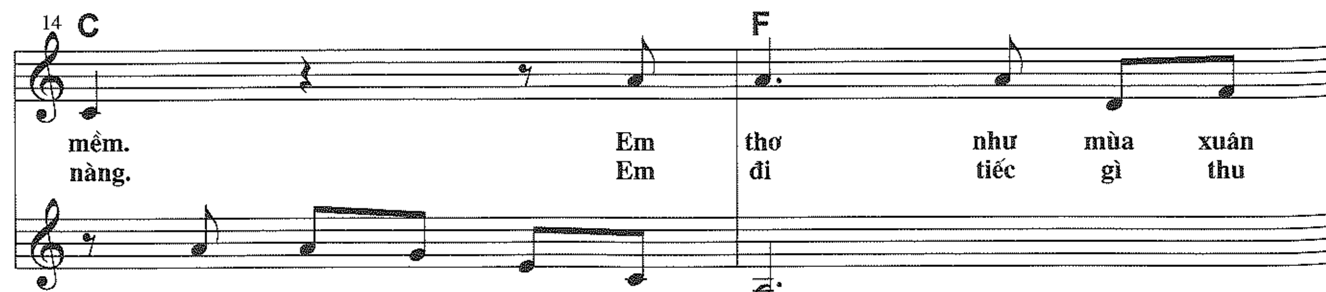
Nhạc và lời: Việt Anh
Soạn phần đệm: Minh Nhật

16 Dm D7 1. G

đầu nối dài đêm thâu.

vàng tiếc gì xuân...

1.

18 FILL A 2. G

Anh làm mùa... ...sang.

2.

20 FILL B C

Còn thương nhớ nhau về thấp sao

22 E7 Am

trời. Còn thương nhớ nhau từng đêm bão

8va

Strings + Violin

24 Am7 F

tố. Tóc ướt trăng thề. Lời yêu chưa

(8va)

26 D7 G

nói trên môi vụng về.

8va

28 *FILL B* C

Đường ta đã qua chìm khuất chân

(8va)

30 E7 Am

trời. Đường ta sẽ đi nào ai biết

Strings + Oboe

32 Am7 F

tới. Chiều buông rã rời ru lòng thôi

34 G C

mơ ru buồn nên thơ.

36 FILL A F

Chiều buông rã rời ru lòng thôi

38 G FILL A

mơ ru buồn nên

40 C ENDING

thơ.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Không còn mùa thu***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Irish Hymn** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 65
- ***VOICE*** (***TONE***): **Strings + Violin, Classical Flute, Strings + Oboe,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (- 5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm **Am7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 140.

- Từ nhịp 22 -> 29 nâng giai điệu đệm (âm sắc **Strings + Violin**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu ***8va***............................... đồng thời tập kỹ giai điệu đệm ở ô nhịp 28.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Chiều buông rã rời... ...ru buồn nên thơ"* thêm 1 lần để kết.

RIÊNG MỘT GÓC TRỜI
Track 16

Nhạc và lời: Ngô Thụy Miên
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN A
Oboe
Bm G

Nhạc dạo...

4 Em F♯7 Bm

7 FILL B Strings Bm G

10 Em F♯7 Bm

13 FILL A Bm

Tình yêu như nắng, nắng đưa em về trên dòng suối mơ.
(Người vui bên) ấy, xót xa nơi này thương hình dáng ai.

Oboe

17 G B7 Em

Nhẹ vương theo gió, gió mang câu thề xa rời chốn xưa.
Vòng tay tiếc nuối bước chân âm thầm nghe giọt nắng phai.

21 F♯sus4 G D

Tình như lá úa rơi buồn trong nỗi nhớ.
Đời như sương khói mơ hồ trong bóng tối.

25 B7 Em 1. E♭dim7 F♯sus4

Mưa vẫn mưa rơi, mây vẫn mây trôi, hắt hiu tình tôi.
Em đã xa xôi, tôi vẫn chơi...

1.

29 F♯7 *FILL A* 2. E♭dim7 F♯7 Bm

Người vui bên... ...vơi riêng một góc trời.

2.

32 *FILL B* Bm G F♯7

Người yêu dấu, người yêu dấu hỡi, khi mùa xuân vội qua chốn nơi

Violin + Strings

36 Bm B7 Em C C♯dim F♯sus4

đây. Nụ hôn đã mơ say, bờ môi ướt mi cay nay còn đâu.

FILL B

40 F#7 Bm G F#7

Tìm đâu thấy, tìm đâu thấy nữa, khi mùa đông về theo cánh chim

44 Bm B7 Em F#7 Bm

bay. Là chia cách đôi nơi, là hạnh phúc rã rời người ơi!

48 *FILL A* Bm

Một mai em nhé có nghe thu về bên hàng lá khô.

Oboe

52 G B7 Em

Ngàn sao lấp lánh hát câu mong chờ em về lối xưa.

56 Em6 F#7 G

Hạ còn nắng ấm thấy lòng sao buốt giá.

60 B7 Em F#7

Gọi tên em mãi trong cơn mê này mình nhớ thương

63 Bm Em F#7

nhau. Gọi tên em mãi trong cơn mê này mình nhớ thương

68 Bm Em F#7 Bm

nhau.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Riêng một góc trời***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 66
- ***VOICE (TONE)***: **Oboe, Violin + Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng SI thứ xem ở trang 78. Ngoài ra, xuất hiện thêm hợp âm **Em^6**, **E$^\#$dim7**, **F$^\#$sus4**, xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Gọi tên em mãi trong cơn mê này mình nhớ thương nhau"* thêm 1 đến 2 lần – Nhạc kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG RÊ TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng RÊ trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng RÊ trưởng (trừ hợp âm $C^{\#}$**dim**).

Bậc:	**I** (Chủ)	**II**	**III**	**IV**	**V** (Át)	**V7**	**VI**	**VII**	**VIII (I)**
Hợp âm:	**D**	**Em**	**F#m**	**G**	**A**	**A7**	**Bm**	**C#dim**	**(D)**

Trong cơ cấu hợp âm giọng RÊ trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **D**	Hợp âm **G**	Hợp âm **A**	Hợp âm **A7**
5 2 1	5 3 1	5 3 1	5 4 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Em**	Hợp âm $F^{\#}$**m**	Hợp âm **Gm**	Hợp âm **Bm**
5 3 1	5 3 1	5 3 1	4 2 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **B7**	Hợp âm $C^{\#}$**7**	Hợp âm **D7**	Hợp âm **E7**	Hợp âm $F^{\#}$**7**
5 3 2 1	4 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1

** Bạn cần biết:*

- Ở giọng RÊ trưởng, các hợp âm **D**, **G**, **A7** (hoặc **A**) là những hợp âm chính, trong đó **D** gọi là *hợp âm chủ*; hợp âm **G** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); hợp âm **A7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (**D**) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (**G**) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (**A7**) và *hợp âm át* (**A**), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **Gm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át* thứ, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI^{b} là âm SI^{b}. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng RÊ trưởng phải có âm SI^{b} thì mới xếp hợp âm **Gm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt (xem bài *Niệm khúc cuối* trang 98). Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**A7 -> D**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 96, giọng RÊ trưởng thường dùng các hợp âm: **D, Em, F$^{\#}$m, G, A (A7), Bm**. Ngoài hợp âm chủ **D**, nếu coi một số hợp âm còn lại (**Em, F$^{\#}$m, G, A, Bm**) là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **B7 -> Em** (xem nhạc dạo bài *Buồn ơi chào mi* trang 102).

- **C$^{\#}$7 -> F$^{\#}$m**

- **D7 -> G** (xem bài *Niệm khúc cuối* trang 98, *Hoài cảm* trang 106- đoạn điệp khúc).

- **E7 -> A** (xem bài *Niệm khúc cuối* trang 98, bài *Buồn ơi chào mi* trang 102, *Tuổi đời mênh mông* trang 116).

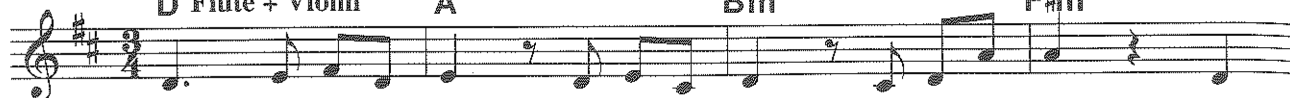
- **F$^{\#}$7 -> Bm**

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.
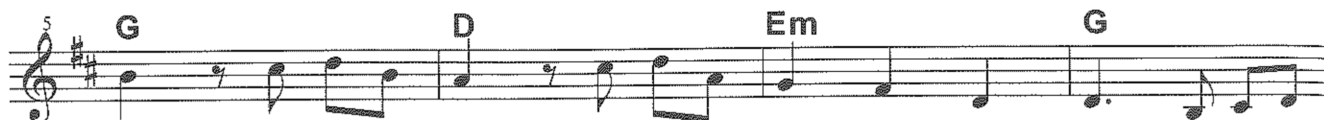
NIỆM KHÚC CUỐI
Track 17

Nhạc và lời: Ngô Thụy Miên
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN A

Nhạc dạo...

9 A *FILL A* | D | A | Bm

Dù cho | mưa tôi xin đưa | em đến cuối cuộc | đời.

(Tựa vai) | nhau cho nhau yên | vui ấm áp cuộc | đời.

Flute + Violin

13 Bm7 | F♯m | G | D

Dù cho | mây hay cho bão | tố có kéo qua | đây.

Tìm môi | nhau cho nhau rã | nát rã nát tim | đau.

17 D7 | G | F♯m

Dù có | gió có gió lạnh | đầy có tuyết bùn

Vừa đôi | tay ước muốn tù | đầy tóc rối bạc

20 Bm | G | Em7 | A

lầy có lá buồn gầy. Dù sao dù sao đi nữa tôi cũng yêu

màu vết dấu tình sầu. Nhìn em nhìn em giây phút muốn nói yêu...

24 1. D | A | D *FILL A* | 2. D

em. Tựa vai... ...em.

1. 2.

28 D7 *FILL B* | G | | Gm

Xin cho tôi tôi như cơn ngủ. Ru em đưa em một

Strings

6

32 D | Bm | Em E7 | A

lần, ru em vào mộng, đưa em vào đời một thời yêu thương.

36 *FILL B* | G | | Gm

Cho tôi xin em như gối mộng, cho tôi ôm em vào

Strings

6

40 D Bm Em A D

lòng. Xin cho một lần cho đêm mặn nồng yêu thương vợ chồng.

44 A D *FILL A* A Bm

Dù mai đây ai đưa em đi đến cuối cuộc đời.

Flute + Violin

49 Bm7 F♯m G D

Dù cho em em đang tâm xé xé nát tim tôi.

53 D7 G F♯m Bm

Dù có ước có ước ngàn lời, có trách một đời cũng đã muộn

57 G Em7 A

rồi. Tình ơi dù sao đi nữa xin vẫn yêu

60 D Em7 FILL A A Rit.

em. Tình ơi dù sao đi nữa

64 Gm A D

xin vẫn yêu em.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Niệm khúc cuối*:

- ***STYLE** (**RHYTHM**)*: **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 65
- ***VOICE** (**TONE**)*: **Flute + Violin, Strings**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt RÊ 2, có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; - 2 –> - 5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng RÊ trưởng xem ở trang 96. Ngoài ra cũng xuất hiện thêm hợp âm **Bm7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 135.

- Tập kỹ giai điệu đệm chạy các chùm móc kép tại ô nhịp 28 và 36.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Tình ơi dù sao đi nữa tôi vẫn yêu em"* thêm 1 đến 2 lần – Nhạc kết. Ngoài ra, có thể kết bài như sau: kìm nhịp (***rit.***) tại ô nhịp 62, xử lý nhịp tự do tại nhịp 64 và khởi động lại phần đệm tại ô nhịp 65 đồng thời chơi phần nhạc kết.

BUỒN ƠI CHÀO MI
Track 18

Nhạc và lời: Nguyễn Ánh 9
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Piano

D9 F#m G9

Nhạc dạo...
pp

5 D B7 Em A9 G

10 D G *A Tempo* D F#m

Poco rit.

Buồn ơi! Ta xin chào mi, khi người

14 G D F#m G

yêu đã bỏ ra đi. Buồn ơi ta đang lẻ loi, khi tình

18 Em (E7) A Bm Bm7

yêu chấp cánh bay đi. Buồn ơi! Ta xin chào mi, Buồn

22 G D F♯m G

hỡi ta đang đơn côi. Buồn ơi! Hãy đến với ta để

26 Em A G D G

quên chuyện tình xót xa. *Nhạc nối...*

Poco rit.

A Tempo

30 B♭ *MAIN B* Gm C7 F

Nếu trên đường tình ta lẻ loi một mình, thì

Strings

34 B♭ Gm E7 A

trên con đường đời ta có mi Buồn ơi!

8va

38 *FILL A* D F♯m G

Buồn ơi! Thế nhân là thế, sao người yêu cứ mãi đam

8va

Violin

42 D F♯m G Em

mê. Buồn ơi! Yêu đương là thế sao tình ta cứ mãi say

46 A Bm Bm7 G

mê. Tình yêu cho ta niềm đau, buồn hơi cho ta quên

50 D F♯m G Em A

mau. Buồn ơi! Hãy đến với ta, để quên chuyện tình đã

54 D F#m G Em

qua. Buồn ơi! Hãy đến với ta, để quên

Tắt ACMP

58 A G D G D

chuyện tình đã qua.

58 *Rall.*

Piano

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Buồn ơi chào mi***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 65
- ***VOICE*** (***TONE***): **Piano, Strings, Violin,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a và a' viết ở giọng RÊ trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 96; đoạn b giọng RÊ thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 44. Ngoài ra, xuất hiện thêm hợp âm **Bm7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

- Từ đầu đến ô nhịp 29, chỉ đệm bằng âm sắc **Piano,** riêng phần nhạc dạo, nhạc nối và nhạc kết cần nhấn Pedal ở phách đầu và nhấc lên ở cuối mỗi ô nhịp. Hơi kìm tốc độ (***poco rit.***) tại các ô nhịp 11, 29 và trở lại tốc độ ban đầu ở ngay ô nhịp sau đó. Từ ô nhịp 59, tắt *ACMP* và đệm **Piano** trong phần nhạc kết, chậm dần (***rall.***) từ ô nhịp 61.

- Từ nhịp 36 -> 38 nâng giai điệu đệm (âm sắc **Strings**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu ***8***^{va}..............................

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Buồn ơi... ... chuyện tình xót xa"* thêm 1 lần – Nhạc kết.

HOÀI CẢM

Track 19

Nhạc và lời: Cung Tiến
Soạn phần đệm: Minh Nhật

Dm Piano — B♭ — Gm6 — A7

p

Nhạc dạo...

5 Dm — Dm7/C — A7 — Dm

Chiều buồn len lén tâm tư, mơ hồ nghe lá thu mưa. Đạt

10 Gm7 — A7 — B♭ — A7sus4 — A7

dào tựa những âm xưa, thiết tha ngân lên lời xưa. Quạnh

MAIN A

15 Dm Dm7/C A7 Dm

hiu về thấm không gian, âm thầm như lấn vào hồn. Buổi

Classical Flute

19 Gm7 A7 B♭ A7 Dm

chiều chợt nhớ cố nhân, sương buồn lắng qua hoàng hôn.

23 *FILL B* D D7 G

Lòng cuồng điên vì nhớ, ôi đâu người, đâu ân tình cũ.

Strings + Violin

3 3

28 Em A7 *FILL B* D

3

Chờ hoài nhau trong mơ, nhưng có bao giờ thấy nhau lần nữa,

3 3

32 D7 G *Rit.* A7

Một mùa thu xa vắng như mơ hồ về trong đêm tối

A Tempo

37 D A G D A7 D

cố nhân xa rồi có ai về lối xưa.

Piano

Classical Flute

42 *FILL A* Dm Dm7 A7

Chờ nhau hoài cố nhân ơi! Sương buồn che kín nguồn

Classical Flute

46 Dm Gm7 A7 B♭ A7

đời. Hẹn nhau một kiếp xa xôi, nhớ nhau muôn đời mà thôi.

51 *FILL A* Dm Dm7 A7

Thời gian tựa cánh chim bay qua dần những tháng cùng

Classical Flute

55 Dm Gm7 A7 B♭ A7

ngày. Còn đâu mùa cũ êm vui? Nhớ thương biết bao giờ

59 Dm Gm7 A7 B♭

nguôi? Còn đâu mùa cũ êm vui? Nhớ thương

Tắt ACMP

63 A7 B♭ Gm6 A7 Dm

biết bao giờ nguôi?

Rall.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Hoài cảm***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 65
- ***VOICE*** (***TONE***): **Piano** (hạ thấp xuống một quãng tám), **Strings** + **Violin**, **Classical Flute**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA# 2, có thể dịch giọng: -1 –> -4 cho giọng nam có cữ giọng thấp hơn; +3 –> +6 (- 6) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a và a' viết ở giọng RÊ thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 44; đoạn b giọng RÊ trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 96. Ngoài ra, xuất hiện thêm hai hợp âm: **Dm7** và **Gm7** xem thế bấm trang 69.

- Dùng âm sắc **Piano** (hạ xuống một octave) để đệm phần nhạc từ đầu đến ô nhịp 14 và phần nhạc kết.

- Kìm tốc độ (***rit.***) tại ô nhịp 34, trở lại tốc độ ban đầu ô nhịp 37, tắt *ACMP* từ ô nhịp 63 và chỉ đệm bằng âm sắc **Piano** ở phần nhạc kết, chậm dần (***rall.***) từ ô nhịp 66.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối *"Còn đâu mùa cũ êm vui nhớ thương biết bao giờ nguôi"* thêm 1 lần – Nhạc kết.

HỢP ÂM PHẦN ĐỆM GIỌNG LA TRƯỞNG

Trên bảy bậc của giọng LA trưởng, người ta xếp chồng các âm theo quãng ba tạo nên các hợp âm khác nhau. Dưới đây là những hợp âm hay dùng khi đệm các ca khúc giọng LA trưởng (trừ hợp âm **G#dim**).

Bậc: I Chủ — II — III — IV — V — Át V7 — VI — VII — VIII (I)

Hợp âm: A — Bm — C#m — D — E — E7 — F#m — G#dim — (A)

Trong cơ cấu hợp âm giọng LA trưởng, mỗi hợp âm chúng tôi lựa chọn một thế bấm để các bạn ghi nhớ trong bước đầu luyện tập.

Bảng 1: ***Hợp âm chính***

Hợp âm **A**	Hợp âm **D**	Hợp âm **E**	Hợp âm **E7**
5 3 1	5 2 1	5 3 1	5 3 2 1

Bảng 2: ***Hợp âm phụ*** (1)

Hợp âm **Bm**	Hợp âm **C#m**	Hợp âm **Dm**	Hợp âm **F#m**
4 2 1	4 2 1	5 2 1	5 3 1

Bảng 3: ***Hợp âm phụ*** (2)

Hợp âm **F#7**	Hợp âm **G#7**	Hợp âm **A7**	Hợp âm **B7**	Hợp âm **C#7**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 4 2 1	5 3 2 1	4 3 2 1

** Bạn cần biết:*

- Ở giọng LA trưởng, các hợp âm **A**, **D**, **E7** (hoặc **E**) là những hợp âm chính, trong đó **A** gọi là *hợp âm chủ*; hợp âm **D** gọi là *hợp âm hạ át* (trưởng); hợp âm **E7** gọi là *hợp âm bảy át*.

- *Hợp âm chủ* (A) hình thành từ **bậc I**; *hợp âm hạ át* (D) hình thành từ **bậc IV**; riêng **bậc V** có thể dùng cả *hợp âm bảy át* (E7) và *hợp âm át* (E), tùy từng trường hợp cụ thể mà ta sẽ xét xem nên xếp đặt *hợp âm bảy át* hay *hợp âm át*.

- Hợp âm **Dm** (bảng 2) gọi là *hợp âm hạ át thứ*, hợp âm này là sản phẩm của điệu trưởng hòa thanh do có âm bậc VI hạ thấp nửa cung từ âm $FA^{\#}$ thành $FA^{\natural}$. Tuy nhiên, không nhất thiết giai điệu giọng LA trưởng phải có âm $FA^{\natural}$ thì mới xếp hợp âm **Dm** mà việc ứng dụng thường có sự linh hoạt. Việc sắp xếp hợp âm đòi hỏi sự sáng tạo trên nền những hiểu biết cơ bản về lý thuyết hòa âm cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc.

- *Hợp âm bảy át* luôn có xu hướng hút về *hợp âm chủ* (**E7 -> A**). Trong trường hợp giai điệu chuyển giọng hoặc chuyển giọng tạm (ly điệu), các cặp hợp âm bảy át - chủ **của giọng mới** cũng được dùng để tăng sức hút hòa thanh. Như đã liệt kê ở trang 110, giọng LA trưởng thường dùng các hợp âm: **A, Bm, $C^{\#}$m, D, E (E7), $F^{\#}$m**. Ngoài hợp âm chủ **A**, nếu coi một số hợp âm còn lại **(Bm, $C^{\#}$m, D, E, $F^{\#}$m)** là các hợp âm chủ của giọng mới, ta sẽ có thêm các cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) như sau:

- **$F^{\#}$7 -> Bm**
- **$G^{\#}$7 -> $C^{\#}$m**
- **A7 -> D**
- **B7 -> E**
- **$C^{\#}$7 -> $F^{\#}$m**

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp giai điệu bài hát không thực sự ly điệu mà mới chỉ **có xu hướng** ly điệu thì ta vẫn có thể sử dụng một số cặp hợp âm bảy át - chủ (mới) nêu trên để pha màu hòa âm, tạo điểm nhấn cho tác phẩm.

MẮT BIẾC
Track 20

Nhạc và lời: Ngô Thụy Miên
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Flute A F#m C#m

Nhạc dạo...

D Bm E D E A

E FILL A A C#m D

Nhớ tới năm xưa bên nhau, bước trong chiều mưa phím ru nhẹ đưa.

Flute

Bm E D A

Bến cũ đam mê say sưa, lá thu còn rơi người xa vắng người.

18 E *FILL A* A C#m D

Mắt biếc năm xưa nay đâu, cánh sao còn đây tóc mây nào bay.

22 Bm E D E A

Phố vắng mênh mang mưa rơi, ước mơ nào nguôi tình đã phai rồi.

26 *FILL B* Am Dm7

Tình yêu như mây khói thoảng theo gió

Strings

29 Bm7♭5 Am Dm7

buồn mơ hồ. Tình yêu như giông

32 D#dim7 E7

tố qua phố đìu hiu.

35 Am G Dm G Cmaj7

Nhớ dáng xưa yêu kiều trong chiều nhạt nắng cung đàn gợi ý.

39 B♭ E7 *FILL B*

Chờ nhau trong tê tái.

8va

42 *FILL A* A C♯m D

Mắt biếc năm xưa nay đâu bến ga tịch liêu vắng xa người yêu.

Flute

46 Bm E D A

Lá úa đơn côi bơ vơ cuốn theo chiều rơi người xa cách rồi.

50 E *FILL A* A C♯m D

Dĩ vãng như bao cung tơ lướt theo chiều mơ kết muôn bài thơ.

54 Bm E

Nuối tiếc yêu dương xa xưa tháng năm nào

56 D E A FILL B

trôi để nhớ nhung hoài.

Coda

59 Dm F Am

Tình yêu như kiếp mây trôi!

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Mắt biếc***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Christmas Waltz** (Boston)
- ***TEMPO***: ♩ = 65
- ***VOICE*** (***TONE***): **Flute, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a và a' viết ở giọng LA trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 110; đoạn b giọng LA thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 28. Ngoài ra, xuất hiện thêm các hợp âm: **Dm7** và **Cmaj7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 131, **Bm7**^{b5} và **D**$^{\#}$**dim7** xem thế bấm ở phần phụ lục trang 141.

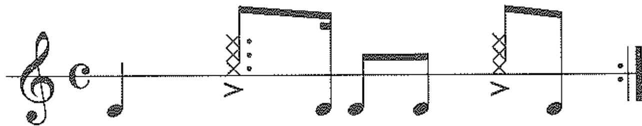
- Tập kỹ nét giai điệu đệm chạy chùm móc kép tại ô nhịp 34 (âm sắc **Strings**).

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Coda.

TIẾT ĐIỆU SOUL

Soul theo tiếng Anh có nghĩa là "tâm hồn", đây là điệu nhạc có xuất xứ từ cộng đồng người Mỹ gốc Phi vào cuối thập niên 1950. Theo ghi chép trong bảo tàng *Rock and Roll Hall of Fame* thì Soul là *"âm nhạc phát sinh từ trải nghiệm của những người da đen tại Mỹ, thông qua sự biến đổi của nhạc Gospel và R&B thành một dạng sôi nổi và thế tục hơn"*. Như vậy, Soul hình thành từ sự kết hợp giữa hai thể loại: nhạc phúc âm (*Gospel*) và R&B (*Rhythm and Blues*). Biểu hiện rõ nhất của sự kết hợp này là chơi nhạc tôn giáo nhưng với ca từ của thế tục. Ngoài ra, đặc tính nổi bật của phong cách Soul là giai điệu dễ nhớ, thường nhấn bởi tiếng vỗ tay.

Có thể mô phỏng tiết điệu Soul qua âm hình tiết tấu sau:

*** Chú thích:** Các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum*, chồng nốt câm phía trên biểu thị cho tiếng vỗ tay hoặc tiếng *snare drum* của bộ gõ.

Tiết điệu Soul có tính chất vui tươi, sinh động, nên khi đệm có thể chọn những âm sắc có màu tươi sáng như: **Soft Saw, Musette, Modern Harp, Hip Lead, Strings,...**

TUỔI ĐỜI MÊNH MÔNG

Track 21

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
𝄋 D **Soft Saw** — G — Em — A

Nhạc dạo...

5 D — G — Em — A

9 D *FILL A* — Em — A

Mây và tóc em bay trong chiều gió
(Ôm cuộc sống trong) tay bên đời quá

11 D D G

lộng. Trời làm cơn mưa | xanh dưới những hàng

rộng. Tuổi thần tiên yêu | dấu dưới ngôi trường

Lời 1: Musette

Lời 2: Modern Harp

13 D Em

me. Em và lá tung | tăng như loài chim

kia. Em là đoá hoa | lan hay quỳnh hương...

15 1. G E7 A *FILL A*

đến. Và đã | hót giữa phố | nhà. Ôm cuộc sống trong...

1.

18 2. G A

...trắng. Thơm ngát | từ đất đai quê

2.

20 D *FILL B*

nhà, có tình | yêu. Thời thơ

22 Dm 3 C

ấu, bướm hoa và chim, cùng mưa

Strings

24 F Gm

nắng. Em đứng bên trời tự

26 B♭ E♭ (Edim)

do, yêu đời thiết

Big Band Brass

28 A Em A

tha. Bao đường phố em qua nắng lên đứng

(Như là những bông) hoa trong thành phố

30 D D G

chờ. Đường dìu chân em đi đến những miền

này. Tuổi đời mênh mông quá búp non đầu

Lời 1: Musette

Lời 2: Modern Harp

32 D Em

xa. Thăm ruộng đất bao la những làng quê

cây. Em về giữa thiên nhiên em cười em...

34 1.G E7 A FILL A

cũ. Mùa cây trái níu chân về. Như là những bông...

1.

37 2.G A G

...nói. Như sóng đùa biển

2.

Big Band Brass

40 D FILL A G A D

khơi.

Nhạc kết...

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Tuổi đời mênh mông***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Soul**
- ***TEMPO***: ♩ = 120
- ***VOICE*** (***TONE***): **Soft Saw, Musette, Modern Harp, Strings, Big Band Brass**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát có cấu trúc hai đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a và a' viết ở giọng RÊ trưởng, thế bấm hợp âm xem ở trang 96; đoạn b giọng RÊ thứ, thế bấm hợp âm xem ở trang 44. Với hợp âm ghi trong ngoặc đơn (Edim) có thể chơi hoặc không nhưng nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn. Ngoài ra, xuất hiện thêm hợp âm $\mathbf{E^b}$ xem thế bấm ở phần phụ lục 137.

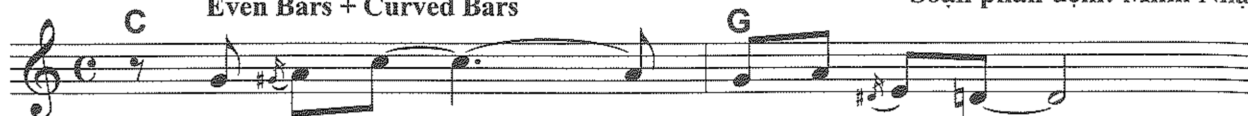
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhạc kết

VÀ TÔI CŨNG YÊU EM

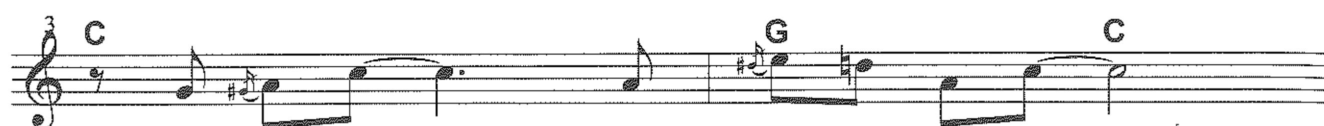
Track 22
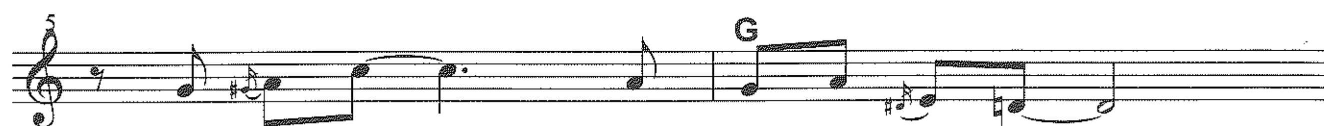
Nhạc và lời: Đức Huy
Soạn phần đệm: Minh Nhật

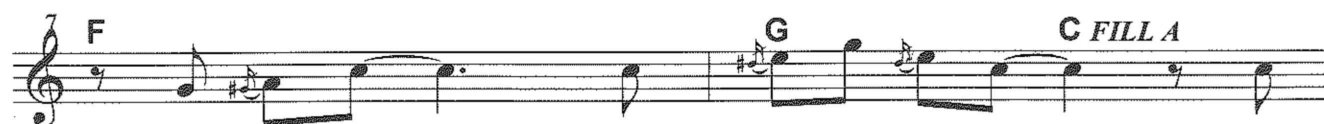
MAIN A
Even Bars + Curved Bars

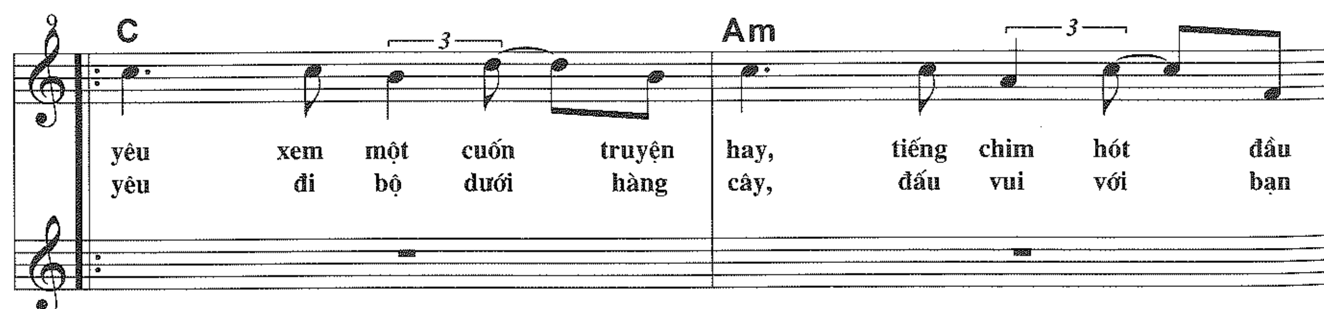
Nhạc dạo...

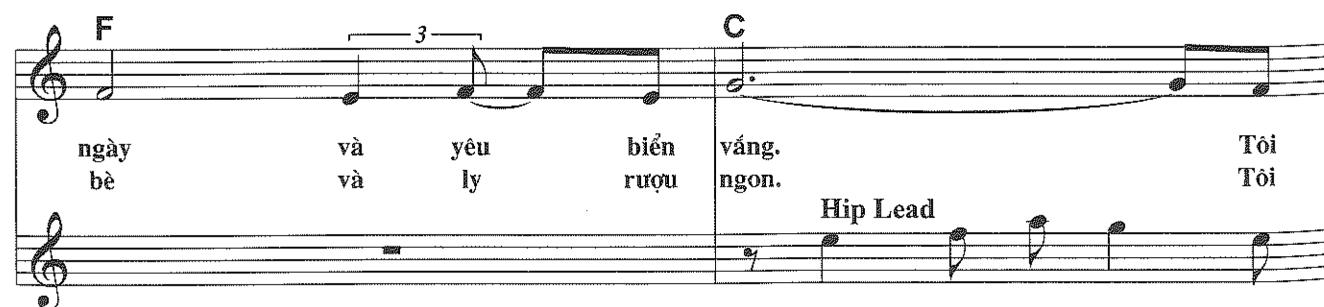

Tôi
(Tôi)

Dm | G

yêu ly cà phê buổi | sáng, con đường ngập lá
yêu trong nhà nhiều cây | lá. Tôi yêu những người

15 | *FILL A*

vàng. | Tôi
già. | Tôi

C | Am

yêu hương vị Tết ngày | xưa, mái tranh dưới hàng
yêu những gì đến tự | nhiên, những câu nói thành

F | C

dừa và yêu trẻ | thơ. Bữa
thật và yêu ngày | nắng. Tôi

21 Dm | G

cơm canh cà và điếu | thuốc. Giấc ngủ không mộng
yêu mặc jeans và áo | trắng. Yêu trăng sáng ngày

23 G C *FILL B*

mị và tôi cũng yêu em. Và
rằm và tôi cũng yêu em. Và

25 C Dm

tôi cũng yêu em. Và
tôi cũng yêu em. Và

Strings

27 E7 Am

tôi cũng yêu em. Yêu em rộn
tôi cũng yêu em. Yêu em rộn

29 F 1.G

ràng yêu em nồng nàn.
ràng yêu em nồng...

1.

31 *FILL A* 2.G *FILL B* C

Tôi... ...nàn Và tôi cũng yêu em.

2.

34 Dm E7 Am

Và tôi cũng yêu em. Yêu em rộn

37 F 1.G C *FILL B*

ràng, yêu em nồng nàn, yêu em chứa chan. Và...

1.

40 2.G C *ENDING*

...nàn yêu em chứa chan.

2.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài ***Và tôi cũng yêu em***:

- ***STYLE (RHYTHM)***: **Soul**
- ***TEMPO***: ♩ = 117
- ***VOICE (TONE)***: **Even Bars + Curver Bars, Hip Lead, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt MI 2, có thể dịch giọng: +1 –> +3 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +5 –> +8 (- 4) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17.

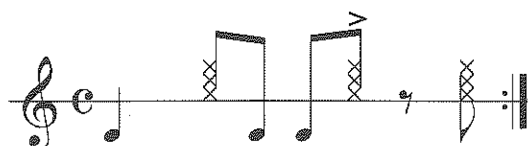
- Tập kỹ các nốt luyến trong phần nhạc dạo.

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 (lời 1, từ đầu đến nhịp 31) – hát lần 2 (lời 2, từ đầu đến cuối) – Nhấn *ENDING*.

TIẾT ĐIỆU BOSSA NOVA

Bossa Nova là điệu nhạc có nguồn gốc từ Brazil. Nó là thành quả của sự kết hợp giữa nhạc Jazz Mỹ với loại hình khiêu vũ của châu Phi. Đặc trưng của tiết điệu này là những điểm nhấn lệch (tiếng Pháp gọi là syncope).

Có thể mô phỏng tiết điệu Bossa Nova qua âm hình tiết tấu sau:

* ***Chú thích:*** Các nốt phía dưới biểu thị cho tiếng *bass drum*, các nốt câm phía trên biểu thị cho tiếng *snare drum* của bộ gõ.

Trên đàn Organ điện tử, thường có một số tiết điệu mà tên của chúng phản ánh tốc độ khác nhau của phong cách Bossa Nova, trong đó loại chậm nhất là Slow Bossa, tốc độ chuẩn là Bossa Nova, nhanh hơn nữa là Pop Bossa và nhanh nhất là Fast Bossa.

Các ca khúc điệu Bossa Nova thường có tính chất tự sự, nhẹ nhàng, buồn man mác mà một trong những nhân tố quan trọng tạo nên tính chất âm nhạc kể trên chính là hòa âm. Giống như phong cách Blues, dàn nhạc chơi điệu Bossa Nova thường dùng các hợp âm bảy ma-zơ, hợp âm bảy thứ, hợp âm chín, hợp âm mười một, hợp âm tăng, chẳng hạn: **Cmaj^{7}, Em7, Am^{9}, Dm^{11}, C^{aug}**,... thay cho các hợp âm trưởng, thứ, bảy (át). Còn trên đàn Organ điện tử, trong phần accord các tiết điệu Bossa Nova thường đã chứa đựng nét hòa âm đặc trưng của tiết điệu này. Có nghĩa là nếu ta bấm các hợp âm trưởng, thứ thì hòa âm vang lên có thể phảng phất màu sắc đặc trưng của điệu Bossa Nova. Tuy nhiên, để giúp người học có những trải nghiệm, trong cuốn sách, hai trong số ba bản Bossa Nova được biên soạn có một số hợp âm đặc trưng của phong cách âm nhạc này.

NGƯỜI MẸ
Track 23

Nhạc và lời: Nguyễn Ngọc Thiện
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B

Am Hip Lead — Dm — G — C

Nhạc dạo...

5 Am — Dm — E7 — Am — *FILL A*

Tôi

10 Am — Dm

muốn là__ hạt nắng để đến bên__ mẹ,

Nylon Guitar

14 E7 — *FILL A*

ươm lên__ sợi__ tóc để tóc sáng lóng lánh. Tôi

18 Am — Dm

muốn là__ ngọn gió để đến ôm__ mẹ,

Hip Lead

22 E7 — Am *FILL B*

hôn lên đôi mắt hằn sâu dấu chân chim. Sợi

26 Am — Dm

tóc màu mây trắng kể tôi nghe, ngày

Strings

29 G — F — C

xưa mẹ chuyển cơm qua vách cấm. Vượt

32 F — Dm — E7

qua ngàn sóng gió mẹ vẫn ung dung,

35 E7 — F — E7 — 1. Am *FILL A*

lòng thủy chung, Mẹ Việt Nam sáng ngời!

Piano

1.

38 2.Am FILL B | Am | A7

...ngời! | Ôi tấm___ | lòng người mẹ Bàn

2.

Mandolin

41 Dm | E7 | Am

Cờ Người Mẹ Việt | Nam sáng___ | mãi!

44 Am Hip Lead | Dm | G | C

Nhạc kết...

48 Am | Dm | E7 | Am

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Người mẹ*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Bossa Nova**
- ***TEMPO***: ♩ = 112
- ***VOICE*** (***TONE***): **Hip Lead, Nylon Guitar, Strings, Piano, Mandolin**,...

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng LA thứ xem ở trang 28.

- Với giai điệu đệm của âm sắc **Nylon Guitar**, có thể bỏ bè trên cho dễ chơi.

- Nên nhấn các nút đảo trống (*FILL A, FILL B...*) vào phách đầu tiên của nhịp.

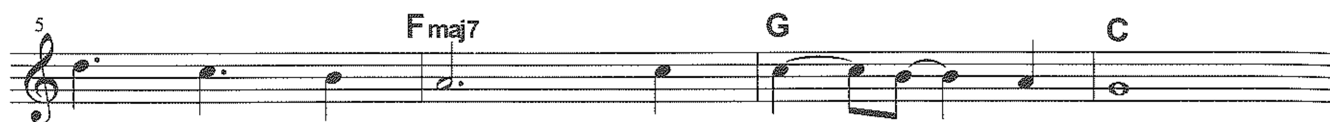
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 (từ đầu đến ô nhịp 37) – Nhạc dạo – hát lần 2 (từ đầu đến cuối) – Nhạc kết.

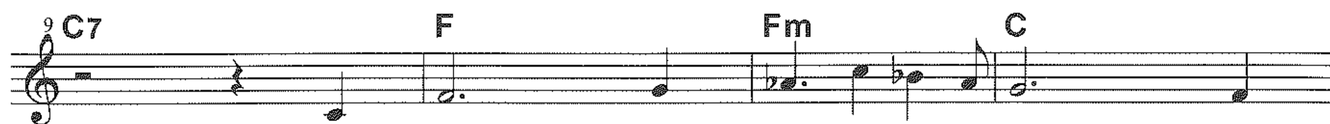
BÂY GIỜ THÁNG MẤY
Track 24

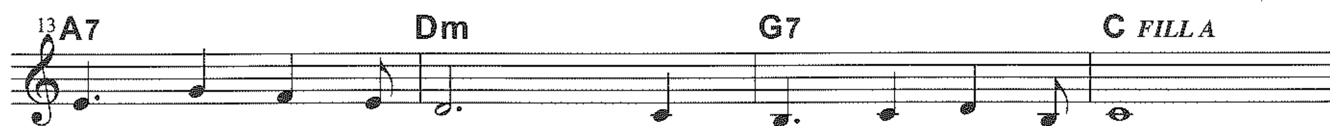
Nhạc và lời: Từ Công Phụng
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Nylon Guitar C Em7

Nhạc dạo...

17 Gaug *FILL A* | Cmaj7 | Em7 | Am7

Bây | giờ tháng | mấy rồi hỡi | em?
(Bây) | giờ tháng | mấy rồi hỡi | em?

Nylon Guitar

21 | G | G7 | Cmaj7

Lênh | đênh ngàn | mây trôi êm | đềm.
Anh | đi tìm | màu hoa em | cài.

25 C7 | F | Fm | Cmaj7

Chiều nay nếu em đừng hờn dỗi, trách
Chiều nay nhớ em rồi và nhớ, áo

29 Am7 | Dm7 1. | | G

nhau một lời thôi, tâm hồn mình đâu lẻ loi.
em đẹp màu...

33 Gaug *FILL A* | Dm7 2. | G | Cmaj7

Bây... ...thơ môi tràn đầy ước mơ.

37 C7 | F | | Dm7

Mai đây anh đưa em đi về, mưa

Strings

41 G7 | Cmaj7 | G7 | C

giăng chiều nắng tàn, cho buốt lạnh chúng mình.

45 A7 Dm7 Em7 Am7

Em ơi thôi đừng hờn anh nữa, nhìn

49 Dm7 Em7 G7 Fm

nhau buồn vời vợi, để mùa đông buốt giá bờ vai

8va

53 Cmaj7 Gaug Cmaj7 Em7 Am7

mềm. Bây giờ tháng mấy rồi hỡi em?

(8va)

Nylon Guitar

58 G G7 Cmaj7

Anh đi tìm mùa xuân trên đời.

62 C7 F Fm Cmaj7

Mùa đông chết đi rồi mùa xuân, mất

66 Am7 Dm G Cmaj7

em đẹp trời sao, cho mình thương nhớ nhau.

70 F Fm Cmaj7

Mùa đông chết đi rồi mùa xuân, mắt

74 Am7 Dm7 G Cmaj7 *ENDING*

em đẹp trời sao, cho mình thương nhớ nhau.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu** ý khi đệm bài ***Bây giờ tháng mấy***:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Bossa Nova**
- ***TEMPO***: ♩ = 112
- ***VOICE*** (***TONE***): **Nylon Guitar, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt FA 2, có thể dịch giọng: +1 –> +2 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; +4 –> +7 (-5) cho giọng nữ không giả thanh.

- Thế bấm hợp âm giọng ĐÔ trưởng xem ở trang 17. Ngoài ra, còn xuất hiện thêm các hợp âm: **Cmaj7, Dm7, Em7, Fmaj7, G^{aug}, Am7** xem thế bấm dưới đây:

Hợp âm **Cmaj7**	Hợp âm **Dm7**	Hợp âm **Em7**
5 3 2 1	5 3 2 1	5 3 2 1
Hợp âm **Fmaj7**	Hợp âm **G^{aug}**	Hợp âm **Am7**
5 3 2 1	5 3 1	5 4 2 1

- Tập kỹ nét giai điệu đệm chạy chùm móc kép ở ô nhịp 37.

- Từ nhịp 52 -> 54 nâng giai điệu đệm (âm sắc **Strings**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu ***8va***.................................

- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – nhắc lại câu cuối "*Mùa đông chết đi... ...cho mình thương nhớ nhau*" thêm 1 đến 2 lần – Nhấn *ENDING*.

VỀ ĐÂY NGHE EM
Track 25

Nhạc: Trần Quang Lộc
Lời: Trần Quang Lộc - A Khuê
Soạn phần đệm: Minh Nhật

MAIN B
Flute G Em7 Am

Nhạc dạo...

5 D7 G

FILL A
9 Daug G Bm7 Em7

Về đây nghe | em! Về đây nghe | em! Về | đây mặc áo
(Về đây nghe) | em! Về đây nghe | em! Về | đây thả ước

Lời 1: Nylon Guitar
Lời 2: Blues Harp

13 Am7 D7 Gmaj7 Am7

the đi guốc | mộc. Kể chuyện | tình bằng lời ca | dao. Kể chuyện
mơ đi hát | dạo. Để đời | đời làm giọt sương | mai. Để chào

17 Bm7 Em7 C Am7

tình bằng nồi ngô | khoai. Kể chuyện | tình bằng hạt lúa | mới. Và về
đời bằng lòng mới | lớn. Để hận | thù lòng người lắng | xuống. Và tìm

21 D7 — 1. Cm — Gmaj7 — D

đây nghe lại tiếng nôi thơ ấu khúc hát ban đầu.
nhau như tìm xót...

1.

25 Daug *FILL A* — 2. Cm — D7 — G

Về đây nghe... ...xa trong lúc lệ đã đầy vơi.

2.

Strings

29 G7 *FILL B* — C — Cm — Gmaj7

Này người ơi vươn cao vươn cao. Đem ánh sáng hân hoan trên

8va

33 — Am7 — D — F

trời. Rọi vào đời cho ta tinh cầu yêu thương.

8va

37 G7 *FILL B* — C — Cm — Gmaj7

Nụ cười tươi trên môi em thơ. Là tiếng hát hân hoan cho

8va

41 Am7 D Cm

đời. Và về đây cho nhau nụ cười tương lai.

8va

45 G FILL A G Bm7 Em7

Về đây nghe em! Về đây nghe em! Về đây cùng hát

(8va) Nylon Guitar

49 Am7 D7 Gmaj7 Am7

trên sông nước này. Chở lòng người trở về quê hương. Chở hồn

53 Bm7 Em7 C Am7

mình vào dòng suối mát. Chở thật thà vào lòng dối trá. Và nhạc

57 D Cm D7 1.G

hoa xin tạ chút ơn hạnh phúc khi đã gặp nhau.

1.

61 2.G D Cm

_ *Nhạc dạo...* ...nhau. Và nhạc hoa xin tạ chút ơn hạnh

2.

65 D *FILL A* *FILL A* G *ENDING*

phúc khi đã gặp nhau.

* **Chuẩn bị** dữ liệu và một số **lưu ý** khi đệm bài *Về đây nghe em*:

- ***STYLE*** (***RHYTHM***): **Bossa Nova**
- ***TEMPO***: ♩ = 115
- ***VOICE*** (***TONE***): **Flute, Nylon Guitar, Blues Harp, Strings,...**

- Giai điệu bài hát cao nhất nốt RÊ 2, có thể dịch giọng: +2 –> +5 cho giọng nam có cữ giọng cao hơn; - 2 –> - 5 cho giọng nữ không giả thanh.

- Bài hát *Về đây nghe em* ngoài hợp âm chủ **G** còn dùng đến các hợp âm sau:

Hợp âm **Gmaj7**	Hợp âm **D**^aug^	Hợp âm **D**	Hợp âm **D7**
5 3 2 1	5 3 1	5 3 1	5 4 2 1
Hợp âm **Am7**	Hợp âm **Bm7**	Hợp âm **Cm**	Hợp âm **Em7**
5 4 2 1	5 3 2 1	5 2 1	5 3 2 1

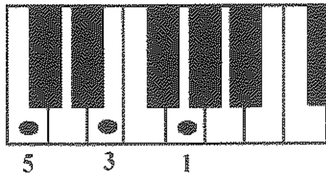
- Từ nhịp 31 -> 45 nâng giai điệu đệm (âm sắc **Strings**) cao hơn so với nốt viết một quãng tám theo ký hiệu *8va*.............................

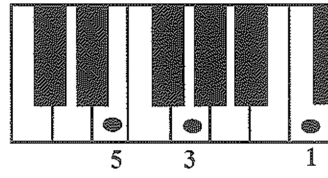
- Tại ô nhịp 11, 17, 47, 53 giả tiếng vuốt dây của đàn Guitar, rải lướt hợp âm tại ô nhịp 25, 66 và 67.

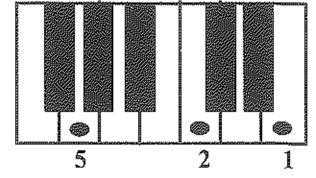
- Có thể trình diễn tác phẩm theo sơ đồ sau: Nhạc dạo – hát lần 1 – Nhạc dạo – hát lần 2 – Nhắc lại câu cuối "*Và nhạc hoa... ... gặp nhau*" thêm 1 lần – Nhấn ENDING.

PHỤ LỤC

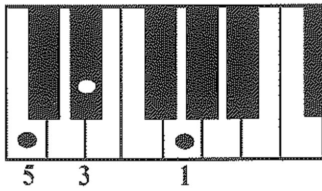
Hợp âm C

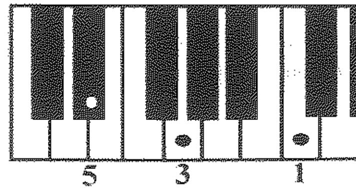

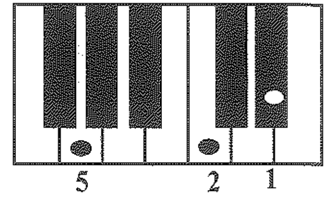

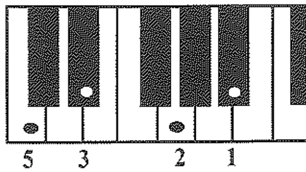
Hợp âm Cm

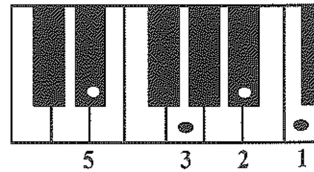

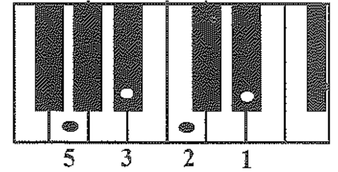

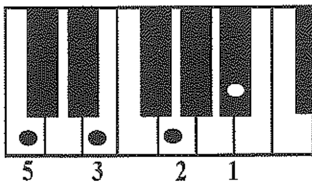
Hợp âm Cm7

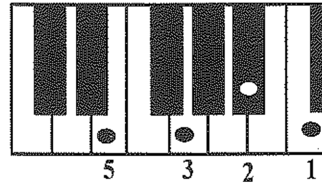

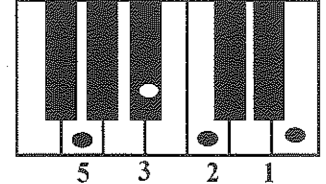

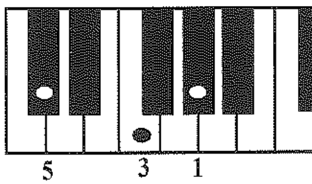
Hợp âm C7

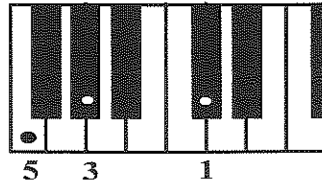

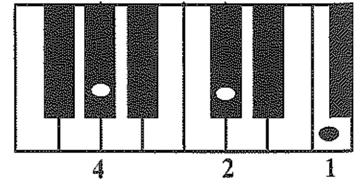

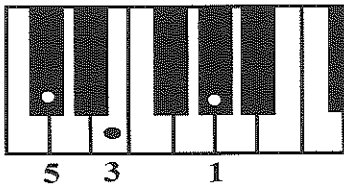
Hợp âm $C^{\#}$ (D^{b})

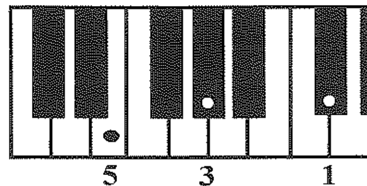

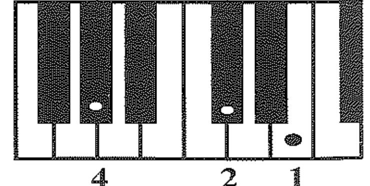

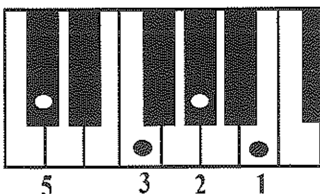
Hợp âm $C^{\#}m$ ($D^{b}m$)

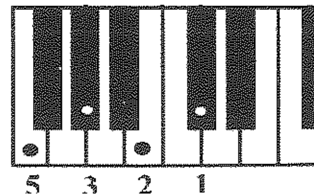

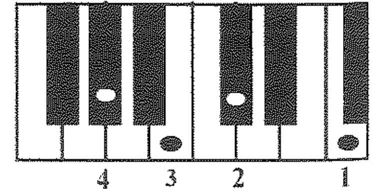

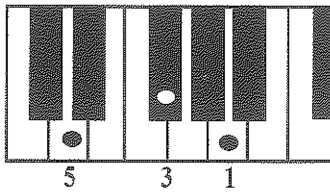
Hợp âm $C^{\#}7$ ($D^{b}7$)

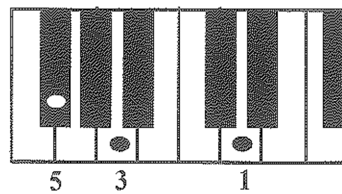

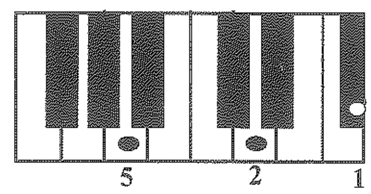

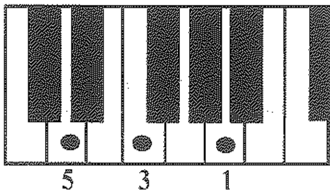
Hợp âm D

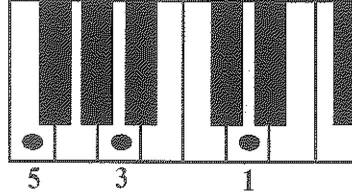

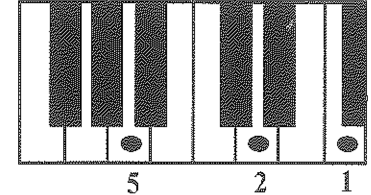

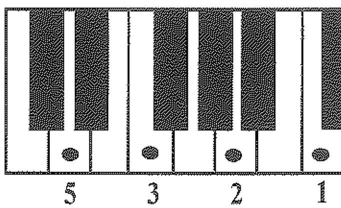
Hợp âm Dm

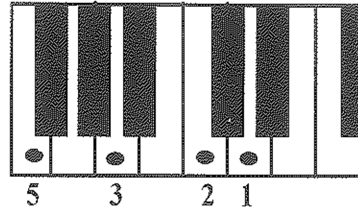

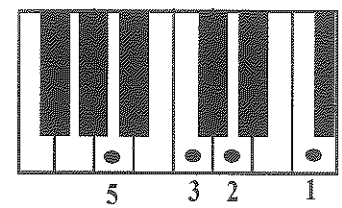

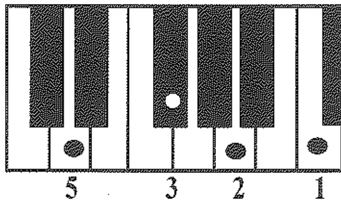
Hợp âm Dm7

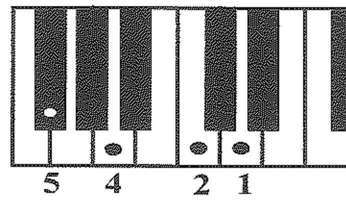

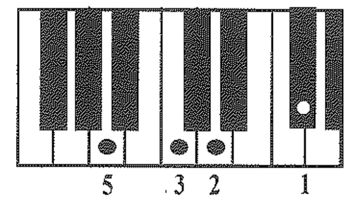

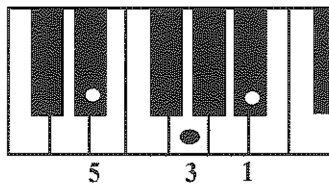
Hợp âm D7

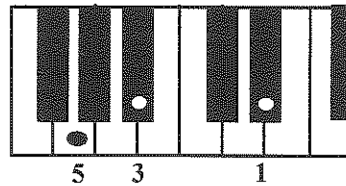

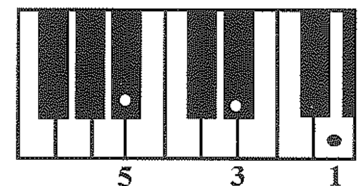

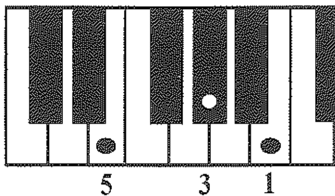
Hợp âm D# (E^b)

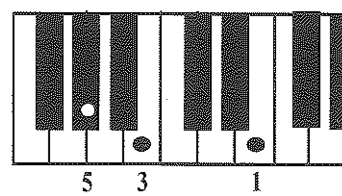

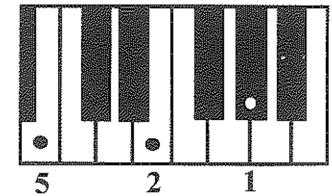

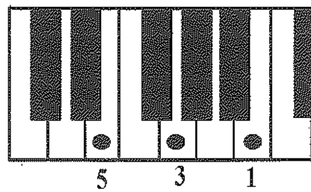
Hợp âm E

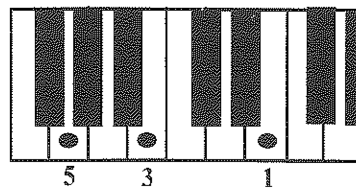

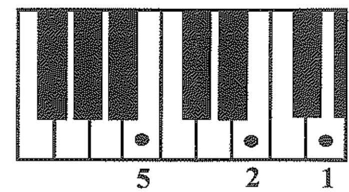

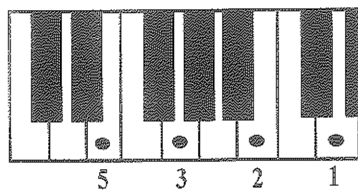
Hợp âm Em

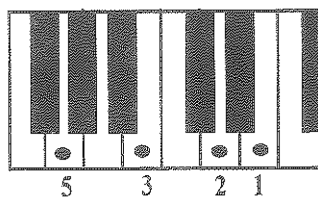

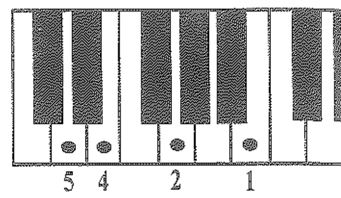

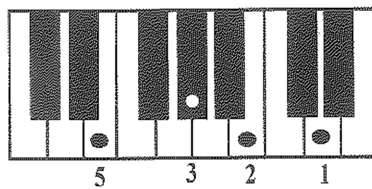
Hợp âm Em7

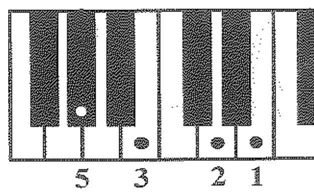

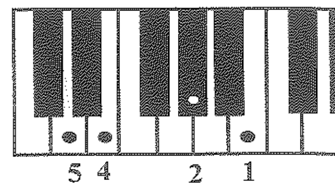

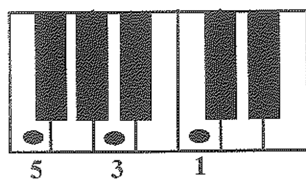
Hợp âm E7

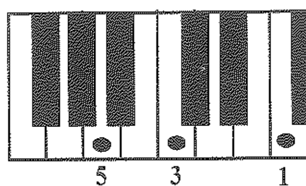

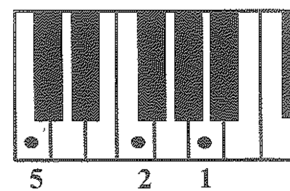

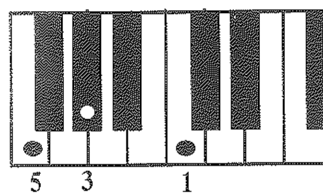
Hợp âm F

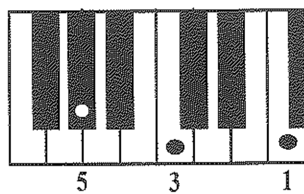

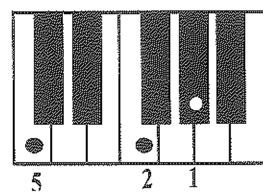

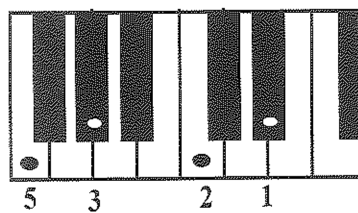
Hợp âm Fm

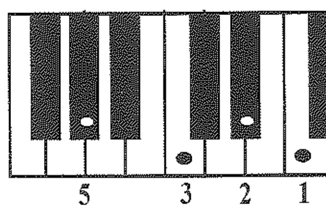

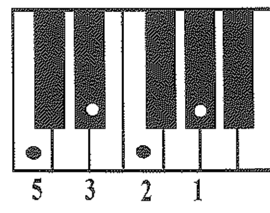

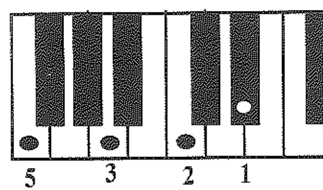
Hợp âm Fm7

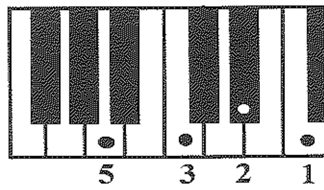

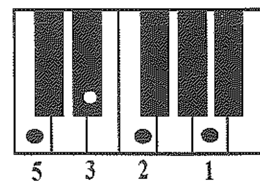

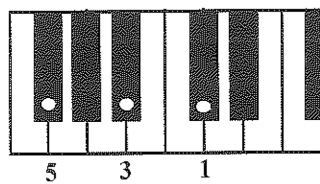
Hợp âm F7

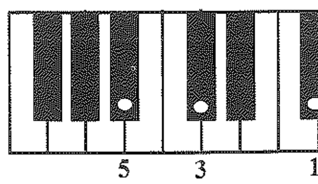

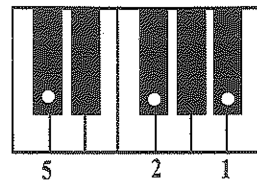

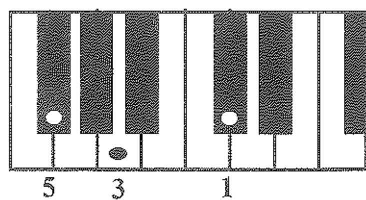
Hợp âm F#

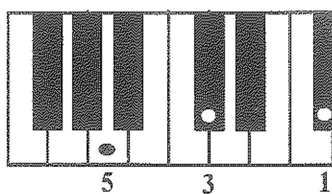

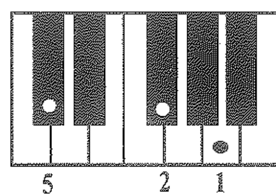

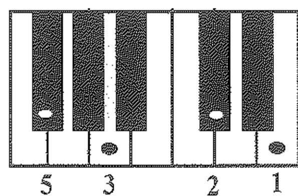
Hợp âm F#m

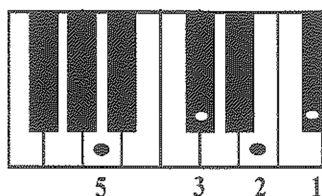

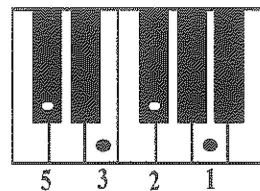

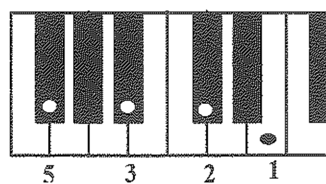
Hợp âm F#m7

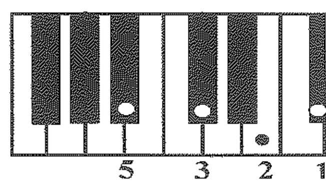

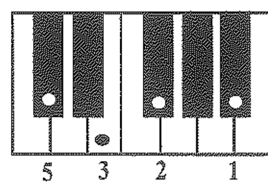

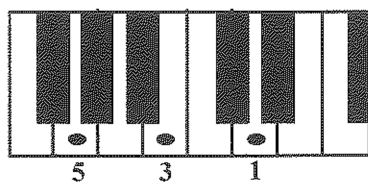
Hợp âm F#7

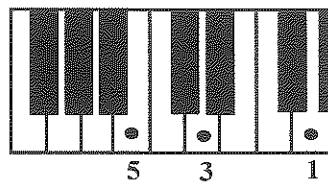

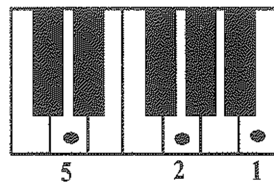

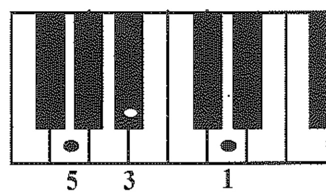
Hợp âm G

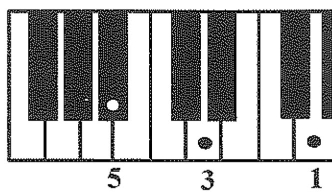

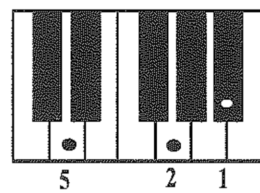

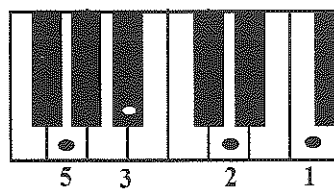
Hợp âm Gm

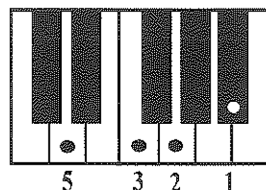

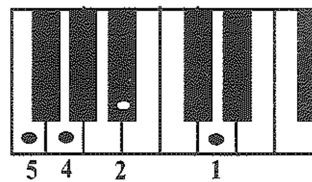

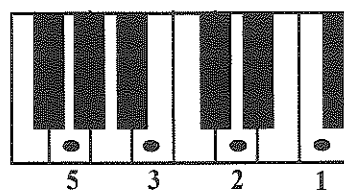
Hợp âm Gm7

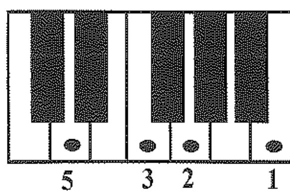

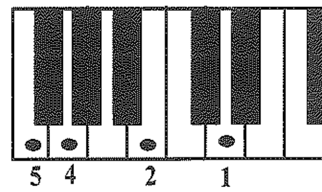

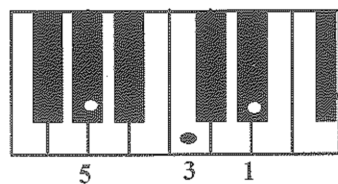
Hợp âm G7

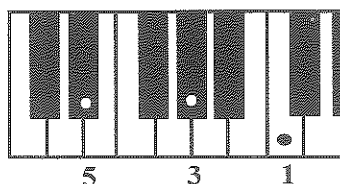

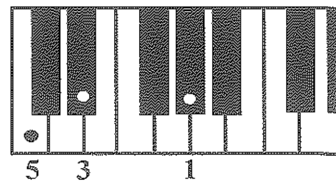

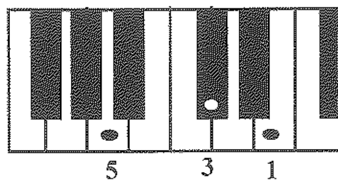
Hợp âm A^b

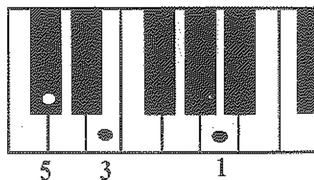

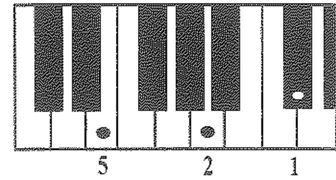

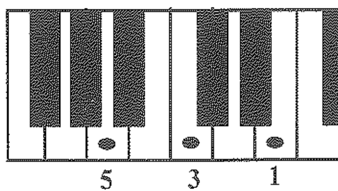
Hợp âm A

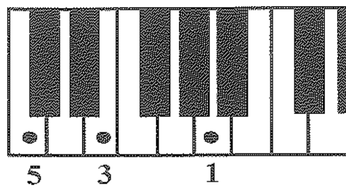

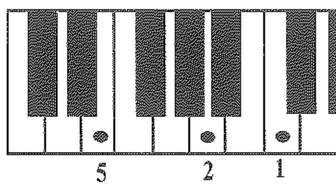

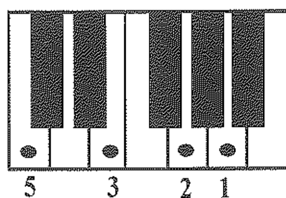
Hợp âm Am

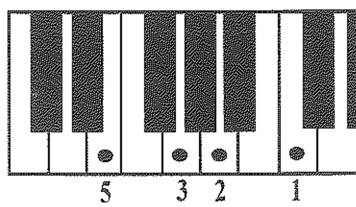

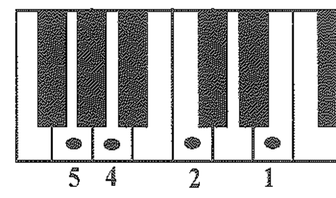

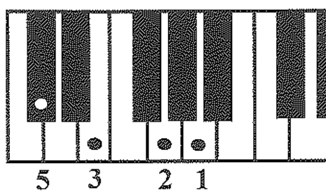
Hợp âm Am7

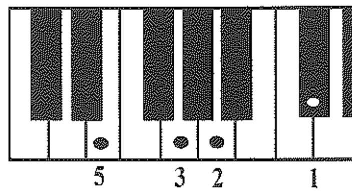

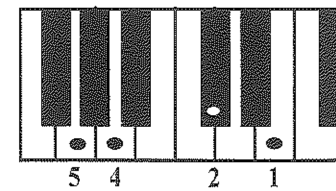

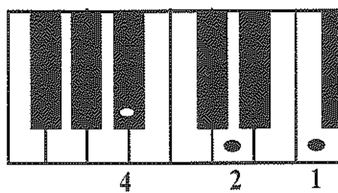
Hợp âm A7

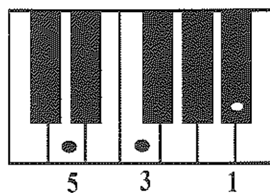

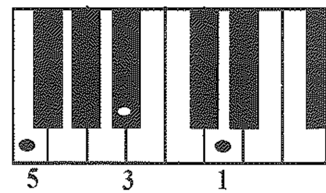

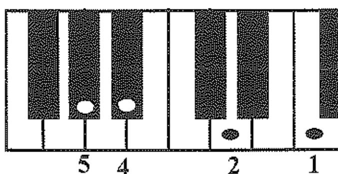
Hợp âm B^b

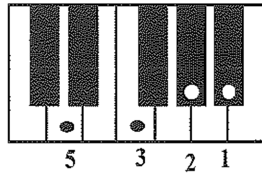

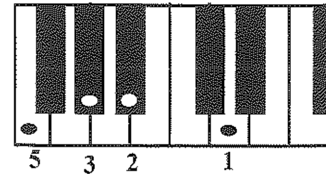

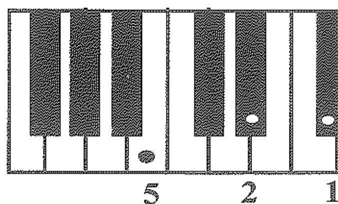
Hợp âm B^{b}7

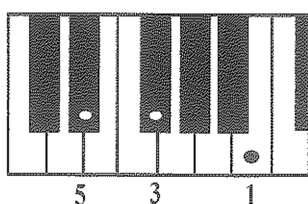

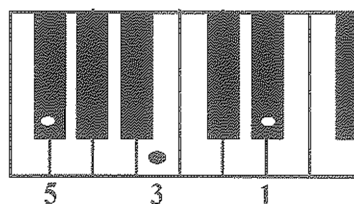

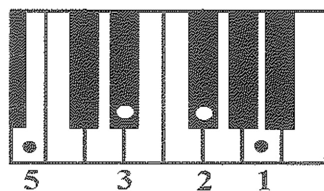
Hợp âm B

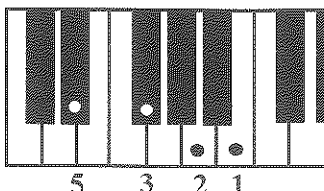

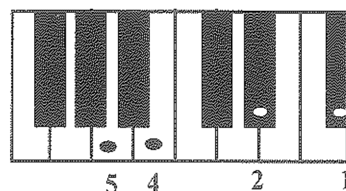

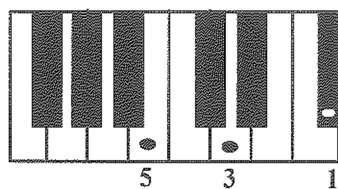
Hợp âm B7

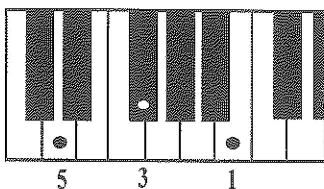

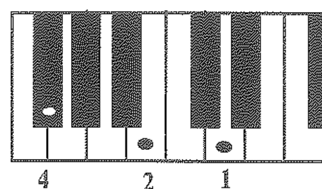

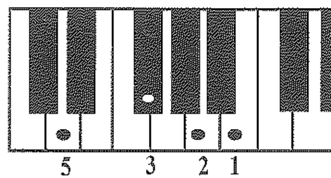
Hợp âm Bm

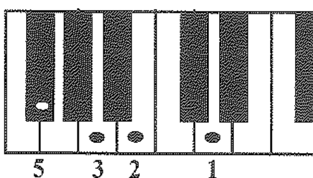

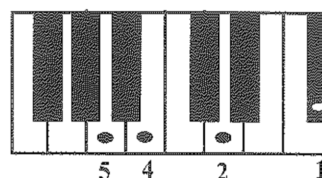

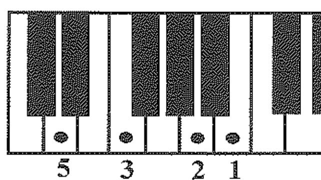
Hợp âm Bm7

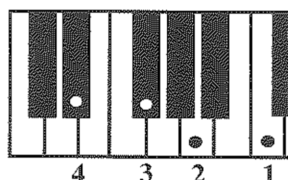

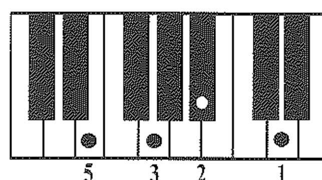
Hợp âm Dm^{6}

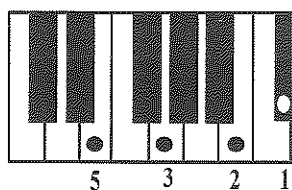
Hợp âm D$^{\#}$dim7

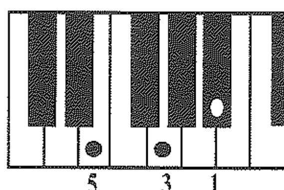
Hợp âm Em7^{b5}

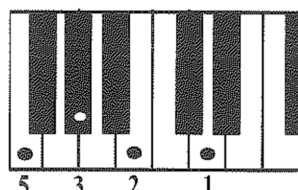
Hợp âm Em^{6}

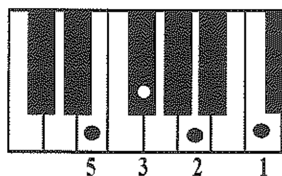
Hợp âm Edim

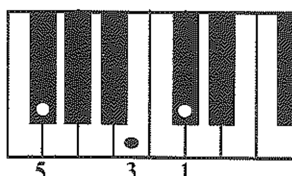
Hợp âm E$^{\#}$dim7 (Fdim7)

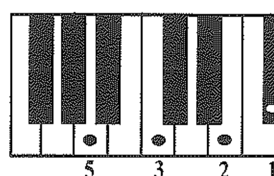
Hợp âm F$^{\#}$m7^{b5}

Hợp âm F$^{\#}$sus4

Hợp âm Am^{6}

MỤC LỤC SÁCH VÀ CD-ROM

CÙNG MỘT BỘ SÁCH

Các ca khúc sử dụng trong cuốn:

HỌC ĐỆM ORGAN (1)

Tiết điệu

Waltz, Tango, Boléro, Rumba

Track	Tên bài hát / Tên tác giả	Tiết điệu
1	*Happy birthday* - Patty Hill & Mildred J.Hill	Country Waltz
2	*Việt Nam quê hương tôi* - Đỗ Nhuận	English Waltz
3	*We wish you a merry Christmas* - Nhạc nước ngoài	Country Waltz
4	*Bài tango cho em* - Lam Phương	Tango
5	*La paloma* - Yradier	Tango
6	*Chiều* - Dương Thiệu Tước / Hồ Dzếnh	Tango
7	*Bóng chiều xưa* - Dương Thiệu Tước / Minh Trang	Tango
8	*Tình cây và đất* -Tô Thanh Tùng	Rumba
9	*Ai lên xứ Hoa đào* - Hoàng Nguyên	Rumba
10	*Nhạc rừng* - Hoàng Việt	Scand Waltz
11	*Mẹ yêu con* - Nguyễn Văn Tý	Christmas Waltz
12	*Xuân và tuổi trẻ* - La Hối / Thế Lữ	Scand Waltz
13	*Chuyện tình yêu* (Histoire d'un amor)-C.E.Almarán	Beguine
14	*Tuyết rơi* (Tomble la neige) - S. Adamo	Rumba
15	*Đừng xa em đêm nay* - Đức Huy	Rumba
16	*Nỗi buồn gác trọ* - Hoài Linh / Mạnh Phúc	Tango
17	*Tango dĩ vãng* - Anh Bằng	Tango
18	*Mùa xuân đầu tiên* - Văn Cao	Country Waltz
19	*Hoa cau vườn trầu* - Nguyễn Tiến	Rumba
20	*Chiếc áo bà ba* - Trần Thiện Thanh	Boléro Lento
21	*Sợi nhớ sợi thương* - Phan Huỳnh Điểu / Thúy Bắc	Rumba
22	*Ngày mùa* - Văn Cao	Country Waltz
23	*Con kênh xanh xanh* - Ngô Huỳnh	Scand Waltz
24	*Trường làng tôi* - Phạm Trọng Cầu	Country Waltz
25	*Chiều hạ vàng* - Nguyễn Bá Nghiêm	Rumba
26	*Chuyện hẹn hò* - Trần Thiện Thanh	Rumba Island
27	*Biển tình* - Lam Phương	Rumba

28	***Đêm đông*** - Nguyễn Văn Thương / Kim Minh	Tango
29	***Tình yêu đến trong giã từ*** - Nguyễn Ánh 9	Tango
30	***Thu ca*** - Phạm Mạnh Cương	Tango

HỌC ĐỆM ORGAN (2)

Tiết điệu

Disco, Techno, Dance, Polka Pop, March, Swing, Pasodoble, Twist, Rock&Roll

Track	Tên mục / Tên bài hát	Tiết điệu
1	***Mùa hè xanh*** - Vũ Hoàng	70's Disco
2	***Hãy hát lên*** - Vũ Quốc Việt	Ibiza 2002
3	***Búp bê không tình yêu*** - Nhạc Pháp, lời Việt sưu tầm	Dream Dance
4	***Một thời để nhớ*** - Nguyễn Văn Hiên	70's Disco
5	***Đi tìm chúa tôi*** - Ban nhạc Boney M, lời Việt sưu tầm	80's Disco
6	***Bài ca sinh viên*** - Trần Hoàng Tiến	70's Disco
7	***Đến với con người Việt Nam tôi*** - Xuân Nghĩa	70's Disco
8	***Con bướm xuân*** - Nhạc Hoa, lời Việt sưu tầm	Trance Pop
9	***Tuổi trẻ thế hệ Bác Hồ*** - Triều Dâng	Polka Pop
10	***Ca-chiu-sa*** - Blanter / Phạm Tuyên	Polka Pop
11	***Nối vòng tay lớn*** - Trịnh Công Sơn	Polka Pop
12	***Người đến từ Triều Châu***- Nhạc Hoa, lời Việt sưu tầm	Polka Pop
13	***Lên đàng*** - Lưu Hữu Phước / Huỳnh Văn Tiểng	Polka Pop
14	***Thanh niên làm theo lời Bác*** (Đoàn ca) - Hoàng Hòa	6/8 March
15	***Tiến quân ca*** (Quốc ca) - Văn Cao	German March
16	***Hát mãi khúc quân hành*** - Diệp Minh Tuyền	6/8 March
17	***Con mắt còn lại*** - Trịnh Công Sơn	MOR Swing
18	***Điệp khúc mùa xuân*** - Quốc Dũng	Swing Fox
19	***Jingle bell*** – J.S.Pierpont, lời Việt sưu tầm	Swing Fox
20	***Say tình*** - Nhạc Ý, lời Việt: Quốc Tuấn	Country Swing
21	***Đón xuân*** - Phạm Đình Chương	Swing Fox
22	***Ô mê ly*** – Văn Phụng / Văn Khôi	Pasodoble
23	***Dừng bước giang hồ*** - Hoàng Trọng	Pasodoble
24	***Một trái tim một quê hương*** - Phạm Trọng Cầu	Twist
25	***Sầu đông*** - Khánh Băng	60's Rock&Roll
26	***Sáu mươi năm cuộc đời*** - Y Vân	60's Rock&Roll

MỜI CÁC BẠN TÌM ĐỌC sách nhạc:

TÀI LIỆU HỌC ĐÀN PIANO

* **Học đệm piano cơ bản** - Phần 1 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Học đệm piano cơ bản** - Phần 2 (CD-Rom tặng kèm theo sách)

* **Piano Méthode Rose** (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 1 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 2 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 3 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng** - Phần 4 (kèm CD đánh mẫu)
* **Piano cổ điển được yêu thích** - Phần 1 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Piano cổ điển được yêu thích** - Phần 2 (CD-Rom tặng kèm theo sách)
* **Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc**- Tập 1 (CD-Rom kèm theo sách)
* **Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc**- Tập 2 (CD-Rom kèm theo sách)

SÁCH DÀNH CHO GIÁO VIÊN DẠY NHẠC

* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 1** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 2** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 3** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 4** (kèm CD đánh mẫu)
* **Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng Âm nhạc lớp 5** (kèm CD đánh mẫu)

SÁCH DÀNH CHO NGƯỜI TỰ HỌC

- **Tự học nhạc lý cơ bản**
- **Bài tập vui giúp bé thuộc nhanh nốt nhạc**
- **30 ngày biết đệm Guitar-** điệu nhạc **Valse, Boston, Tango, Boléro, Rumba, Chachacha** (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)
- **45 ngày biết đệm guitar-** điệu nhạc **Slow Fox, Disco, March, Bebop, Hard Rock** (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)

minhnhat76@gmail.com

HỌC ĐỆM ORGAN
Tiết điệu
Slow Rock (6/8 Ballad), Slow Blues,
Boston, 8Beat, Soul, Bossa Nova
***

NHÀ XUẤT BẢN ÂM NHẠC
61 Lý Thái Tổ - Hoàn Kiếm - Hà Nội

Chịu trách nhiệm xuất bản:
HOÀNG THÁI DŨNG
Biên tập:
Nhạc sĩ **CÙ MINH TIẾN**
Chép nhạc vi tính:
TÁC GIẢ
Sửa bản in thử:
TRỊNH MINH THANH
Trình bày bìa:
Họa sĩ **TRỌNG KIÊN**

PHÁT HÀNH TẠI:
CÔNG TY CỔ PHẦN VĂN HOÁ HUY HOÀNG
Nhà sách Huy Hoàng
110D Ngọc Hà, Ba Đình, Hà Nội
Tel: (043) 736.5859 - 736.6075 Fax: 043.7367783
Email: info@huyhoangbook.vn

Chi nhánh TP. HCM
357A Lê Văn Sỹ, P1, Q. Tân Bình, TP. HCM
Tel/Fax: (083) 8328583 - Mobile: 097.318.4848
Email: cnsaigon@huyhoangbook.vn
www.huyhoangbook.com.vn

In 2000 cuốn, khổ 20,5 x 29,5 cm tại C.ty TNHH PT Minh Đạt
Số GPXB: 180/QĐXB-ÂN/14 ngày 22/12/2014 của Nhà xuất bản Âm nhạc
Số đăng ký KHXB: 10-2014/CXB/43/8-226/AN
In xong và nộp lưu chiểu năm 2015

3

học đệm Organ

Tiết điệu: Slow Rock (6/8 Ballad), Slow Blues, Boston, 8Beat, Soul, Bossa Nova

ISBN: 978-604-910-042-0

85.000 VNĐ
(Sách tặng kèm CD-ROM)